

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
ИНСТИТУТА ЕКОНОМСКИХ НАУКА
ЗА 2025. ГОДИНУ**

Београд, март 2026. године

Садржај

1. УВОДНА РЕЧ ДИРЕКТОРА	3
2. ОПШТИ ПОДАЦИ О ИНСТИТУТУ	5
3. ОРГАНИ ИНСТИТУТА	8
3.1 УПРАВНИ ОДБОР	8
3.2 НАУЧНО ВЕЋЕ	9
3.3. ДИРЕКТОР	11
3.4. КОЛЕГИЈУМ	11
3.5. КАБИНЕТ ДИРЕКТОРА.....	11
4. СЕКТОРИ	13
4.1. СЕКТОР ЗА ОСНОВНА ИСТРАЖИВАЊА.....	13
4.2. СЕКТОР ЗА ПРИМЕЊЕНА ИСТРАЖИВАЊА.....	29
4.3. КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ПРОЈЕКТЕ И ТРАНСФЕР ЗНАЊА.....	46
5. ИСТРАЖИВАЧКИ ДЕПАРТМАНИ	50
5.1 ДЕПАРТМАН ЗА МАКРОЕКОНОМИЈУ.....	50
5.2. ДЕПАРТМАН ЗА ЕКОНОМИЈУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ	55
5.3. ДЕПАРТМАН ЗА ЕКОНОМИЈУ БЛАГОСТАЊА.....	61
5.4. ДЕПАРТМАН ЗА ДИГИТАЛНУ ЕКОНОМИЈУ	69
5.5. ДЕПАРТМАН ЗА ЕКОНОМИЈУ ИНОВАЦИЈА.....	74
5.6. ДЕПАРТМАН ЗА ЕКОНОМСКУ ИСТОРИЈУ И ТЕОРИЈУ.....	78
6. УЧЕШЋЕ У РАДУ ДРУГИХ ПРАВНИХ ЛИЦА.....	82
7. ЗАПОСЛЕНИ У ИНСТИТУТУ	83
8. АКТИВНОСТИ НА ИЕН.....	84
8.1. ОПШТА АКТА	84
8.2 МЕЂУНАРОДНА И ДОМАЋА САРАДЊА	85
8.3. ТРАНСФОРМАЦИЈА ИЕН	85
8.4 РЕАЛИЗОВАНЕ АКТИВНОСТИ ФУНКЦИЈЕ ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ	88
9. МЕДИЈСКА КОМУНИКАЦИЈА ИЕН.....	90
10. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ	97
10.1 ПРИХОДИ	97
10.2 РАСХОДИ	99

1. УВОДНА РЕЧ ДИРЕКТОРА

Поштоване колеге, сарадници и партнери,

Пред вама се налази Извештај о раду Института економских наука за 2025. годину – документ који обједињује најзначајније резултате, постигнућа и развојне кораке које је наш Институт остварио у једној од најдинамичнијих година у последњој деценији. Ова година била је обележена интензивним научним радом, значајним међународним пробојима, унапређењем интерних процеса и јачањем институционалних капацитета који постављају чврсте темеље за период 2026–2030. година.

Упркос захтевним условима, ИЕН је у 2025. години достигао висок ниво научне продуктивности и квалитета. Истраживачи Института реализовали су **114 научних резултата**, а настављен је раст квалитетних публикација у међународно референтним индексним базама. Повећање вредности индикатора цитираности у WOS, Scopus и Google Scholar базама јасно говори о растућем научном утицају Института на међународној сцени. Посебно је значајно што су, паралелно са растом квалитета, настављени и процеси јачања методолошких, аналитичких и пројектних компетенција истраживача.

Годину је обележило и значајно унапређење рада Канцеларије за пројекте и трансфер знања. Успешно је поднета **41 пројектна пријава**, од којих чак **шест у оквиру програма HORIZON Europe**, а **четири HORIZON пројекта су одобрена** – што представља један од највећих успеха Института у домену међународних научних фондова. Посебно издвајам пројекат **ARISE** који је започео у 2025. години, у коме ИЕН има улогу координатора, што представља изузетно признање за наш истраживачки и институционални капацитет.

У последњој години трансформације у оквиру пројекта SAIGE, Сектор за основна истраживања наставио је са продубљивањем научне изврсности, док је Сектор за примењена истраживања, значајно ојачао процес развоја пројектних идеја, припреме апликација и сарадње са међународним донаторима. Поред тога, започели смо имплементацију нових системских приступа: од успостављања SharePoint платформе за управљање датотекама, до развоја **peer review модела вредновања** у раду истраживачких департмана, који ће допринети модернизацији система оцено научног рада у складу са европским стандардима.

Посебан квалитативни помак остварен је у развоју младих истраживача. Програм „Менторство у кући“, стручне праксе, као и учешће младих колега у пројектима ЕУ, SAIGE-у и иновативним иницијативама, потврђују спремност Института да у континуитету гради нове генерације научника и стручњака.

Током 2025. године Институт је организовао низ међународних научних конференција, округлих столова и стручних догађаја који су ИЕН позиционирали као активног и поузданог партнера у регионалној и европској научној заједници. Унапређени су и

наши научни часописи – *Economic Analysis* и *JWEE* – који бележе раст индикатора квалитета, већу међународну видљивост и активне процесе евалуације у WOS и Scopus базама.

Година је закључена презентовањем нове **Стратегије развоја Института за период 2026–2030**, која поставља јасне циљеве у погледу научне изврсности, развоја људских ресурса, међународне сарадње, дигиталне трансформације и квалитетног управљања.

Захваљујем свим истраживачима, запосленима, сарадницима и партнерима на посвећености, професионализму и енергији коју су уложили у рад Института током године. Уверен сам да ће резултати из 2025. године представљати полазну основу за још снажнији напредак у годинама које следе.

С поштовањем,
др Јован Зубовић
Директор Института економских наука

У припреми овог извештаја учествовали су:

Славица Стевановић
Исидора Бераха
Исидора Љумовић
Соња Ђуричин
Биљана Видука
Александар Здравковић

Косовка Огњеновић
Лазар Живковић
Милена Лазић
Петар Митић
Марко Миљковић
Валентина Вукмировић

Емилија Цветковић
Јелена Бановић
Гордана Вујовић
Зорица Божић
Драгана Пантелић
Јелена Дурлевић

2. ОПШТИ ПОДАЦИ О ИНСТИТУТУ

Институт економских наука - ИЕН основан је 1958. године као Одељење за економска истраживања и методологију планирања Савезног завода за привредно планирање. Под тим именом деловао је до 1962. године, када је Уредбом СИБ-а формиран као Југословенски институт за економска истраживања ("Сл. лист ФНРЈ" бр. 52/62). Током 1969. године ИЕН је добио садашњи назив Институт економских наука. Одлуком Скупштине СР Србије бр. 92 од 15.12.1977. године ("Службени гласник СР Србије", бр. 51/77) Република Србија је преузела вршење оснивачких права према Институту економских наука из Београда.

Одлуком Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије број: 660-01-00039/2024-03 од 04.11.2024. године, Институт економских наука у Београду акредитован је као научни институт - установа у области друштвених наука - економија - за обављање научноистраживачке делатности од општег интереса, јер испуњава услова прописане Законом о научноистраживачкој делатности и услове прописане Правилником о вредновању научноистраживачког рада и поступку акредитације научноистраживачких организација. Током 2025. године покренут је и поступак за акредитацију Института као Института од националног значаја. Институт економских наука у Београду уписан је у Регистар научноистраживачких организација у складу са чланом 62. став 3. Закона о научноистраживачкој делатности.

Институт економских наука је регистрован код Привредног суда у Београду, према Решењу број 1. Фи -323 /2011, од 02.06.2011. године и уписан у регистарски уложак број 1-577-00.

Оснивач Института економских наука је Република Србија. ИЕН послује средствима у државној својини, користи непокретности и друга средства у складу са законом којим се уређују средства у својини Републике. Основни подаци о ИЕН су:

Пун назив:	Институт економских наука
Адреса:	Змај Јовина 12, 11000 Београд
Облик организовања:	Установа
Облик својине:	Државна
Број запослених:	54
Матични број:	07041144
Порески број:	100039204
Шифра основне делатности:	7220
Електронска адреса:	office@ien.bg.ac.rs
Сајт:	www.ien.bg.ac.rs
Телефон:	+381 11 26 23 055
Директор:	др Јован Зубовић
Година оснивања:	1958.

Визија 2030

Институт економских наука тежи да постане центар извржности за економске науке у југоисточној Европи, препознат по иновативним истраживачким приступима и активном доприносу развоју одрживе економије. Снажна повезаност са привредом и друштвом учиниће Институт економских наука кључним актером у обликовању будућих економских политика.

Мисија

Институт економских наука посвећен је развоју економских наука кроз основна и примењена истраживања, интердисциплинарну сарадњу, иновације и трансфер знања. Фокусиран је на креирање одрживих економских решења, пружање научне подршке државним институцијама и привредним субјектима, као и едукацију нових генерација истраживача.

Општи циљ

Изградња модерног, одрживог и међународно препознатљивог истраживачког института који кроз релевантна економска истраживања, ефикасан трансфер знања и иновација, те висок степен институционалне ефикасности, доприноси друштвено-економском развоју и решавању кључних друштвених изазова у Србији и региону.

Ресурси

ИЕН располаже са веома богатим библиотечким фондом, који обухвата старе и изузетно вредне књиге али и најновија издања из разних области економије. Библиотека је током 2019. године у потпуности реновирана и представља важан извор информација за све истраживаче, студенте, научне сараднике као и професоре са универзитета и факултета. Отворена је за све посетиоце који се баве научним радом. Књижни фонд библиотеке садржи 4.680 наслова из области макро, микро и пословне економије, те се с правом може рећи да је једна од највреднијих стручних библиотека из области економије и сродних дисциплина у региону.

Такође, у дигиталном формату се могу пронаћи и часописи у издању Института – *Economic Analysis, Journal of Women's Entrepreneurship and Education, SEE Outlook* и *Национална мрежа средњих предузећа у Републици Србији*, као и монографије и тематски зборници од 1992. године, посредством платформе *Open Journal System*.

ИЕН је корисник савремено уређеног пословног простора у строгом центру града површине од 437,26 м², који користи на основу Уговора о закупу пословног простора број 4381/8498 од 03.02.1977. године и Анекса I уговора о закупу пословног простора број 4381/8498 (деловодни број ИЕН 528 од 11.12.2007.), закљученим са Градом Београдом – Агенцијом за пословни простор, дана 11.12.2007. године. Поред наведеног простора, ИЕН користи део простора ББА за потребе одржавања скупова без накнаде.

Институт располаже адекватном опремом за обављање научно-истраживачког рада. То укључује 22 десктоп рачунара, 57 лаптопова, 1 ноутбук, 6 таблета и 3 сервера, као и сву осталу неопходну опрему за несметани рад запослених. Такође, захваљујући ангажовању на пројектима унапређена је постојећа мрежна инфраструктура ИЕН, при чему је набављен софтвер Стата/IC 15 за 20 рачунара и једна лиценца за Стата 17/MP4, 65 лиценци Microsoft 365 Business Standard, 1 лиценца Microsoft 365 Business Basic, 2 лиценце Windows Pro 10, 6 лиценци Windows 11 Pro, 3 лиценце Acrobat Pro 2017, 2 лиценце Acrobat Pro 2020, 1 лиценца Phoshop-a, 1 лиценца CorelDraw, 1 лиценца Acrobat Pro 2024, Интерактивни touch екранн (Advanced Interactive Display) и Аудио видео бар уређај „ALL IN ONE“ за online конференције и презентације док су сви рачунари обезбеђени пуним верзијама антивирус програма. Унапређена је опрема за бежични интернет, као и за постављање ОЈС система за вођење научних часописа. У складу са платформом за отворену науку Министарства, успостављена је платформа за услужно креирање репозиторијума научних радова за друге Институције.

3. ОРГАНИ ИНСТИТУТА

3.1 УПРАВНИ ОДБОР

На основу одлуке Владе Републике Србије 24 број 119-1776/2023 од 9. марта 2023. године именован је Управни одбор Института економских наука. На основу Решења Владе Републике Србије 24 број 2858/2024 од 5. априла 2024. године, на лични захтев, разрешен је проф. др Благоје Пауновић дужности председника Управног одбора Института економских наука. Нови председник управног одбора није именован до краја 2025. године. За заменика председника Управног одбора изабрана је др Соња Ђуричин.

Управни одбор ИЕН током 2025. године је радио у саставу:

- др Соња Ђуричин, виши научни сарадник у Институту економских наука, председавајућа,
- проф. др Ивана Радовановић, Криминалистичко-полицијски универзитет,
- др Марко Јелочник, виши научни сарадник, Институт за економику пољопривреде,
- др Наташа Станојевић, научни сарадник, Институт за међународну политику и привреду,
- др Ивана Домазет, научни саветник у Институту економских наука,
- др Александар Здравковић, научни сарадник у Институту економских наука,

Током 2025. године одржано је 8 (осам) седница Управног одбора Института економских наука. На седницама Управног одбора усвојене/донете су следеће одлуке (приказ је дат по датумима одржаних седница УО):

На седници Управног одбора од 31. јануара 2025. године:

- Усвојен је Извештај централне пописне комисије Института економских наука са стањем на дан 31.12.2024. године, са предлогом за расход основних средстава и ситног инвентара

На седници Управног одбора од 13. марта 2025. године:

- Усвојен је годишњи финансијски извештај ИЕН за 2024. годину
- Усвојен је извештај о раду директора ИЕН за 2024. годину

На седници Управног одбора од 31. марта 2025. године:

- Усвојен је кориговани финансијски план пословања Института економских наука за 2025. годину, измена 1.
- Усвојен је кориговани План јавних набавки за 2025. годину, измена 1.

На седници Управног одбора од 16. јуна 2025. године:

- Усвојен је кориговани финансијски план пословања Института економских наука за 2025. годину, измена 2.
- Усвојен је кориговани План јавних набавки за 2025. годину, измена 2.

На седници Управног одбора од 25. јула 2025. године:

- Усвојен је кориговани финансијски план пословања Института економских наука за 2025. годину, измена 3.
- Усвојен је кориговани План јавних набавки за 2025. годину, измена 3

На седници Управног одбора од 23. октобра 2025. године:

- Усвојен је кориговани финансијски план пословања Института економских наука за 2025. годину, измена 4.

На седници Управног одбора од 11. децембра 2025. године:

- Усвојен је кориговани финансијски план пословања Института економских наука за 2025. годину, измена 5.

На седници Управног одбора од 26. децембра 2025. године:

- Презентована је Стратегије развоја ИЕН за период 2026-2030. година Стратегија'30
- Усвајен је План рада Института економских наука за 2026. годину
- Усвојен је Финансијски план пословања Института економских наука за 2026. годину
- Усвојен је План јавних набавки за 2026. годину

3.2 НАУЧНО ВЕЋЕ

У складу са изменама и допунама Статута ИЕН од 19.10.2022. године на основу прибављене Сагласности од стране Министра Министарства науке, технолошког развоја и иновација РС број 110-00-6/2022-01 од 19.02.2022. године, избори за чланове Научног већа спроведени су 08.04.2025. године.

За чланове Научног већа тајним гласањем изабрани су следећи истраживачи у научном звању:

- др Исидора Бераха, виши научни сарадник
- др Ивана Домазет, научни саветник
- др Соња Ђуричин, виши научни сарадник
- др Александар Здравковић, научни сарадник
- др Јован Зубовић, научни саветник, члан Научног већа на основу функције директора
- др Оливера Јовановић, научни сарадник
- др Елена Јовичић, научни сарадник

- др Јелена Крстић, виши научни сарадник
- др Исидора Љумовић, научни саветник
- др Дарко Марјановић, виши научни сарадник
- др Марко Миљковић, научни сарадник
- др Јелена Миновић, научни саветник
- др Петар Митић, виши научни сарадник
- др Марија Мосуровић Ружичић, виши научни сарадник
- др Славица Стевановић, виши научни сарадник

Именовање председника, заменика председника и секретара Научног већа Института економских наука - У складу са Пословника о раду Научног већа Института економских наука, на конститутивној седници Научног већа (17.04.2025.), именовани су:

др Соња Ђуричин, председник Научног већа;
др Исидора Љумовић, заменик председник Научног већа и
др Оливера Јовановић, секретар Научног већа

У току 2025. године одржано је 13 (тринаест) седница Научног већа, од чега 2 (две) електронске.

Научно веће је у складу са Законом о науци и истраживањима, Статутом, Пословником о раду и Програмом научноистраживачког рада Института реализовало следеће активности:

- Анализа и оцена научног рада истраживача ИЕН у 2024. години.
- Усвајање плана годишњих конференција за 2025. годину.
- Одлучивање о партнерству ИЕН у организацији међународне научне мултидисциплинарне конференције AI-SMART-Conference
- Одлучивање о суорганизацији међународне научне конференције у организацији Института за економију – Скопље, Универзитет Св. Кирила и Методија
- Усвајање Програма развоја научноистраживачког рада Института економских наука за период 2025-2035. године.
- Усвајање Програм развоја научноистраживачког подмлатка Института економских наука за период 2025-2035. године.
- Формирање Комисије за оцену публикација пре слања Научном матичном одбору на верификацију.
- Одлучивање о слању научних публикација Научном матичном одбору на верификацију.
- Давање предлога за стицање научних звања кандидата који су поднели захтев.
- Одлучивање о стицању истраживачких звања кандидата који су поднели захтев.
- Подршка истраживачима у процесу подношења пројектних пријава Фонду за науку РС.
- Усвајање докумената припремљених у вези са креирањем и анализом јавних политика.
- Давање сагласности за издавање научних монографија.

- Давање сагласности истраживачима ИЕН за излагање рада на научном скупу, за учешће у радним телима ради остваривања права на суфинансирање од стране Министарства науке, технолошког развоја и иновација РС.
- Редовно извештавање НВ о реализацији пројекта Светске банке "Serbia Accelerating Innovation and Growth Entrepreneurship Project" (SAIGE) - Реформа научноистраживачких института.
- Други послови утврђени статутом Института и Законом.

3.3. ДИРЕКТОР

Директор института је др Јован Зубовић, научни саветник.

Први четворогодишњи мандат директора је започео 12.02.2015. године. Други четворогодишњи мандат директора је започео 12.02.2019. године, док је трећи четворогодишњи мандат започео 12.02.2023. године.

3.4. КОЛЕГИЈУМ

Колегијум Института, односно саветодавни одбор је састављен од директора и помоћника директора ИЕН и руководиоца оперативних сектора. Колегијум ИЕН у 2025. години су чинили

- др Јован Зубовић, директор
- др Славица Стевановић, помоћник директора за финансије
- др Исидора Бераха, руководиоца сектора за основна истраживања
- др Исидора Љумовић, руководиоца сектора за примењена истраживања

Седнице колегијума се по правилу одржавају једном недељно, уобичајено понедељком у 10 часова. На седницама се расправља о свим значајним питањима за рад Института, пре свега на оперативном нивоу. На седницама се подносе и извештаји о реализацији рада сектора у складу са планом.

По потреби се одржавају и седнице проширеног колегијума на којима учествују и руководиоци департмана и руководиоца тима за трансформацију др Соња Ђуричин.

3.5. КАБИНЕТ ДИРЕКТОРА

Кабинет директора чини 7 запослених у ИЕН као и 4 ангажоване особе на основу уговора о допунском раду, односно уговора о делу, и то за потребе спровођења активности Интерне ревизије, управљања људским ресурсима, односе са јавношћу као и за чишћење просторија. Кабинет директора чине секретаријат, рачуноводство, портир, инфо и интернет центар, као и библиотека. Инфо и интернет центар ради уз подршку фирме Авана са којом Институт има потписан годишњи уговор. За потребе помоћи у раду рачуноводства од 2022. године део послова књиговодства је пренет на агенцију Лист. Континуирану помоћ раду Института редовно нуди и адвокатска канцеларија Стефановић и канцеларија Лутовац.

Током 2025. је спроведена замена прозора у кихињи, као адаптације канцеларија 306 и 307. Рађено је на постављању заштите на крву од прокишњавања. Крајем децембра је започета замена вентила и топлотне пумпе у подстаници за грејање зграде.

Обезбеђен је и проширени систематски преглед за све запослене преко дома здравља Визим.

4. СЕКТОРИ

4.1. СЕКТОР ЗА ОСНОВНА ИСТРАЖИВАЊА

У 2025. години настављен је тренд унапређења квалитета научноистраживачког рада, као основног циља Сектора за основна истраживања (СОИ, Сектор за ОИ). Овај тренд огледа се у броју радова објављених у часописима индексираним у релевантним међународним базама, повећаној цитираности у кључним индексним базама, унапређењу капацитета за реализацију научних пројеката, као и у активностима усмереним на дисеминацију научних резултата.

У посматраној години објављено је укупно 20 радова у часописима индексираним на SCI, SSCI и ESCI листама, као и 7 радова у часописима индексираним у SCOPUS бази, уз истовремено повећање цитираности истраживача у све три посматране базе (Web of Science, SCOPUS и Google Scholar).

Једном истраживачу одобрено је учешће у Фулбрајт програму академске размене, а једном у Програму научне размене Марија Склодовска-Кири. Четири истраживача учествовала су у реализацији пројекта Фонда за науку у оквиру Програма „Дијаспора 2024“. Такође, десет истраживача учествовало је у реализацији шест COST акција.

У оквиру Програма „Идеје 2“ Фонда за науку поднето је шест пројектних предлога у којима је Институт носилац, као и још три пројектна предлога у којима Институт учествује у својству партнерске институције.

У погледу активности усмерених на дисеминацију научних резултата, Институт је организовао осам догађаја (три научне конференције, једну завршну конференцију на пројекту и четири округла стола), као и учествовао у суорганизацији пет међународних научних конференција. Истраживачи су, такође, учествовали на значајном броју научних конференција и округлих столова у организацији релевантних академских и стручних институција у земљи и иностранству.

Руководилац сектора:

др Исидора Бераха (укључена у реализацији циљева 1, 2, 3, 4)

Чланови сектора:

др Петар Митић (циљеви 1,2,4)

др Јелена Миновић (циљ 4)

др Никола Василић (циљ 4)

ма Марија Антонијевић (циљ 4)

Планом Сектора за 2025. годину предвиђена је реализација четири специфична циља. Сви специфични циљеви су остварени са значајним успехом.

У 2025. години, објављено је **укупно 114 научних резултата** у следећим категоријама: M14(9); M21a+(4), M21a(5); M21(3); M22(4); M23WOS(4); M23Scopus(6);

M23нациоални(3); M24+(1); M24(4); M33(17); M34(26); M42(1); M44(1); M45(5); M51(6); M52(2); M63(5); M122(21); M123(4); M70(3). Степен реализације Плана рада за 2025. годину износи 112%. Преглед планираних и реализованих резултата (објављених радова) је дат у табели 1.

Табела 1. Планирани и реализовани научни резултати

Категорија\ број резултата	План	Реализација
M13	1	0
M14	6	9
M21a+		4
M21a	0	5
M21	1	3
M22	8	4
M23 WOS	27	4
M23 Scopus		6
M23 Национални		3
M24+		1
M24	12	4
M33	9	17
M34	15	26
M42	2	1
M43	1	0
M44		1
M45	5	5
M51	10	6
M52		2
M63		5
M122		1
M123	2	4
M70	4	3
Укупно	102	114

** Годишњи извештај о раду, ИЕН база радова, Е-наука, 2025*

Од укупног броја објављених радова, 20 је индексирано на SCI, SSCI и ESCI листама (четири M21a+, пет M21a, три M21, четири M22 и четири M23) и 7 у SCOPUS бази. Број радова у часописима у WOS бази смањен је за 13% у односу на 2024. годину али је за 20% повећан број радова објављених у водећим међународним часописима. Такође, повећана је и укупна цитираност истраживача у све три посматране базе (WOS, SCOPUS, Google Scholar). Степен реализације Плана рада за 2025. годину у делу који се односи на радове у часописима индексираним у WOS и SCOPUS базама је 72%

У наредној табели су приказани планирани и реализовани научни резултати по департаментима, а на основу уноса у базу радова ИЕН и података у бази Е-наука.

Табела 2. Планирани и реализовани резултати по департманима, 2025. година

Бр. резултата\ категорија	Макро економија		Дигитална економија		Економија иновација		Економија животне средине		Економија благостања		Економска историја и теорија	
	План	Реал.	План	Реал.	План	Реал.	План	Реал.	План	Реал.	План	Реал.
M13											1	
M14		3	4	3	1	3		1	1	1		
M21a+		1		1				3		1		
M21a												
M21		1		1			1	4		1		
M22		2		1	2	1	1	1	2	1	3	
M23 (WOS)		1		1		1		1		2		
M23 (Scopus)	4	1	5	2	6		5		5	1	2	1
M23 (нац.)		1		2								
M24+						1						
M24	3	1	2	1	2		1		3		1	2
M31												
M33	1	5	1	2	3	2		3	2	7	2	
M34	3	11	4	10	1	3	4	2	3	1		4
M41												
M42					1	1					1	
M43												
M44												1
M45			1		1				1	1	2	4
M51	2	3	2	3	2	1	1		3			
M52		1				1						
M53												
M61												
M63		3				1		1				
M64												
M121												
M122		1								1		
M123		1			1	3			1	1		
M124												
M70	1				1	1			1	1	1	1
Укупно	14	36	19	27	21	19	13	16	22	19	13	13

Извор: ИЕН база радова, 2025

У посматраној години, департмани су остварили задовољавајуће резултате. Три департмана су реализовала већи број резултата него што је било предвиђено Планом. Уочено је извесно одступање у броју објављених радова по категоријама резултата у односу на План што је последица још увек присутне опрезности приликом планирања категорија, нарочито када су у питању часописи индексирани на SCI и SSCI листама услед неизвесности у погледу дужине трајања процеса рецензије и добијања коначне одлуке о прихватању или одбијању рада.

Квантитативна оцена остварених резултата је извршена на основу анализе укупног броја објављених радова по групама резултата, укупног броја објављених радова по департманима и индикатора успешности научноистраживачког рада.

Посматрано по департманима, реализовани су следећи резултати:

- Департман за макроекономију је реализовао 36 научних резултата.
- Департман за дигиталну економију је реализовао 27 научних резултата.
- Департман за економију иновација је реализовао 19 научних резултата.
- Департман за економију животне средине је реализовао 16 научних резултата.
- Департман за економију благостања је реализовао 19 научних резултата.
- Департман за економску историју и теорију је реализовао 13 научних резултата.

Индикатори успешности научноистраживачког рада се израчунавају стављањем у однос укупног броја објављених радова у одређеној групи резултата (категорије М10-М60) и укупног броја истраживача ИЕН у посматраној години. Вредности индикатора успешности у посматраној години се пореде са вредностима из претходне две године.

Вредности индикатора М10-М60 (броја радова по истраживачу) у периоду 2024-2025. година су приказане у табели 3.

Табела 3. Вредност индикатора М10-М60 у периоду 2023-2025. година

Индикатор	2023.	2024.	2025.
М10	0,40	0,24	0,20
М20	0,93	0,95	0,74
М30	1,25	0,90	0,93
М40	0,25	0,27	0,15
М50	0,55	0,29	0,17
М60	0,05	0,02	0,1
Укупно	3,43	2,60	2,29

Извор: Сектор за ОИ, 2025

Смањење укупног броја објављених радова по истраживачу у 2025. години последица је, са једне стране, повећања укупног броја истраживача, нарочито имајући у виду запошљавање младих истраживача, чија научна продукција у почетним фазама каријере још увек није у пуној мери развијена. Са друге стране, оно одражава јасно стратешко опредељење Института ка смањењу укупног броја радова у корист припреме и објављивања радова у часописима индексираним у референтним научним базама, што подразумева дуже истраживачке циклусе, захтевније рецензентске поступке и веће стопе одбијања у врхунским часописима. Овај приступ неминовно доводи до временског размака између улагања у истраживачки рад и његове финалне публикације.

- **Квалитативна оцена остварених резултата** извршена је на основу вредности индикатора броја и цитираности радова индексираних у базама Web of Science (WoS), Scopus и Google Scholar.

Табела 4. Вредност индикатора W1-W3 у периоду 2023-2025. година

Индикатор	2023	2024	2025
W1	6,60	7,33	8,43
W2	8,55	9,49	9,67
W3	4,52	5,07	5,62

Извор: Сектор за ОИ, 2025

Повећање вредности индикатора броја и цитираности радова индексираних у *Web of Science* (WoS) показује растући тренд у броју радова и броју цитата радова објављених у часописима индексираним у бази WoS у односу на број истраживача и у односу на број радова објављених у часописима индексираним у WoS у посматраној години.

Вредности индикатора SC1-SC3 у периоду 2023-2025. година приказане су у наредној табели.

Табела 5. Вредност индикатора SC1-SC3 у периоду 2023-2025. година

Индикатор	2023	2024	2025
SC1	8,05	9,43	10,24
SC2	14,5	16,61	15,5
SC3	4,81	5,31	6,57

Извор: Сектор за ОИ

Вредности индикатора броја радова објављених у часописима индексираним у Scopus бази и броја истраживача и индикатора броја цитата и броја радова у часописима у Scopus бази бележе повећање у односу на претходну годину, док вредност индикатора броја цитата радова објављених у часописима индексираним у бази Scopus и броја истраживача у 2025. години бележи смањење.

Вредност индикатора GH5 и GH у периоду 2023-2025. година приказане су у наредној табели.

Табела 6. Вредност индикатора GH5 и GH у периоду 2023-2025. година

Индикатор	2023	2024	2025
GH5	6,5	7,1	7,8
GH	7,4	8,1	8,7

Извор: Сектор за ОИ, 2025

Вредност оба посматрана индикатора бележи повећање у посматраној у односу на претходну годину.

Имајући у виду да матично Министарство захтева да се у годишњем извештају о раду прикажу најцитираније истраживачке групе, Сектор за ОИ је од 2022. године у

квалитативну анализу научних резултата укључио и праћење цитираности по истраживачким департманима. Цитираност департмана у све три посматране базе у 2024. и 2025. години приказана је у наредној табели.

Табела 7. Цитираност департмана, у базама WOS, Scopus и Google Scholar, 2024. и 2025. година

Департман (број истраживача) / База	WOS		Scopus		Google Scholar	
	2024	2025	2024	2025	2024	2025
Макроекономија (10)	59	44	69	68	326	303
Дигитална економија (7)	58	65	132	121	486	645
Економија иновација (10)	28	57	102	121	404	454
Економија животне средине (6)	151	153	208	206	458	534
Економија благостања (9)	86	121	140	191	480	595
Економска историја и теорија (5)	5	5	11	11	42	37
Укупно	389	445	681	718	2.260	2.568

Извор: СОИ, 2025.

Специфични циљеви за 2025. годину су:

1. Повећање броја радова у индексираним часописима из уже области економије и повећање цитираности у кључним индексним базама,
2. Унапређење капацитета за реализацију пројеката Фонда за науку,
3. Дисеминација резултата научноистраживачког рада,
4. Унапређење рада СОИ.

Специфични циљ 1 реализован је кроз следеће активности:

1.1. Подршка истраживачким департманима у реализацији истраживања у ужим истраживачким областима

- СОИ је током 2025. године наставио да обавља координациону и развојну улогу у раду истраживачких департмана, ослањајући се на већ успостављени систем планирања и праћења активности. За разлику од претходног периода, у условима додатно ојачаних капацитета департмана, улога Сектора била је пре свега усмерена на стратешко усмеравање, координацију и даље унапређење њихове ефикасности у раду. Систем планирања рада и даље је обухватао пет кључних сегмената: (i) планирана истраживања и очекиване резултате, (ii) учешће на научним скуповима, (iii) развој научне сарадње, (iv) припрему докумената у области креирања и анализе јавних политика и (v) јачање препознатљивости департмана. Континуирано управљање системом извештавања о раду департмана, које се спроводи кроз унифициране полугодишње и годишње извештаје, омогућило је СОИ да прати реализацију планираних активности и резултата, као и да пружи саветодавну подршку руководиоцима департмана у даљем развоју и

унапређењу њиховог рада. На овај начин, Сектор је допринео јачању укупне функционалности и стабилности истраживачког система ИЕН.

- Током 2025. године, СОИ је наставио редовну комуникацијом са руководиоцима истраживачких департмана, пре свега кроз редовне радне састанке усмерене на размену искустава и добрих пракси, као и праћење остварених научних резултата у контексту даљег развоја ИЕН. Ови састанци су били организовани у подстицајном и отвореном радном окружењу, што је омогућило конструктивну дискусију, благовремено идентификовање изазова и заједничко разматрање могућих решења.
- СОИ је реализовао низ радних састанака са међународним консултантом у оквиру пројекта трансформације ИЕН. Ови састанци били су усмерени на праћење рада и даљег развоја истраживачких департмана, као и на разматрање унапређења њихових организационих и истраживачких капацитета. У том контексту, међународни консултант је, на основу увида у текуће активности и постигнуте резултате, пружао стручне сугестије и предлоге са циљем унапређења рада департмана и дефинисања даљих развојних смерница, уз координацију подршку СОИ.

1.2. Подстицање објављивања научних радова у часописима на листи индексираних часописа из уже области економије кроз подршку јачању тимова у оквиру истраживачких департмана, као и подршку сарадњи са истраживачима из партнерских институција у иностранству

- СОИ је током 2025. године био посвећен пружању подршке даљем јачању истраживачких тимова у оквиру департмана. Као резултат континуираног рада Сектора у претходним годинама, департмани су усвојили јасну стратешку оријентацију ка објављивању радова у референтним међународним часописима, при чему је у посматраној години остварен додатни напредак у погледу формирања и консолидације истраживачких тимова. У циљу даљег развоја ових капацитета, у својству координатора, СОИ је учествовао у радним састанцима са међународним консултантом, као и у креирању препорука и смерница усмерених на унапређење капацитета тимова за реализацију истраживања и припрему научних радова за објављивање у часописима са листе индексираних часописа из уже области економије. Поред наведеног, руководилац СОИ је током 2025. године учествовао у студијским посетама Великој Британији и Француској, у оквиру којих је, кроз серију радних састанака, представио истраживачке теме и приоритете департмана ИЕН. Ове активности биле су усмерене на иницирање међународне сарадње и идентификацију потенцијалних партнера за заједничке истраживачке пројекте и публикације.
- У посматраној години, у организацији ПКТО, реализована је радионица посвећена унапређењу интерперсоналне и групне комуникације међу истраживачима, као и развоју вештина успешног тимског рада током припреме и реализације пројеката. Ова активност је додатно допринела јачању компетенција неопходних за ефикасну сарадњу, комуникацију и координацију у оквиру истраживачких тимова.

1.3. Подршка истраживачким департманима у унапређењу компетенција за примену савремених методологија истраживања у друштвеним наукама

- У оквиру ове активности, током 2025. године настављено је са систематским унапређењем компетенција истраживача за примену савремених методолошких приступа у друштвеним, односно економским наукама, са посебним фокусом на примену вештачке интелигенције у истраживачком раду. У том циљу, у периоду мај–јун 2025. године организована је серија интерних обука усмерених на развој знања и практичних вештина у овој области. Обуке су обухватиле следеће тематске целине: *„Увод у вештачку интелигенцију – приближавање употребе вештачке интелигенције у истраживању у области економских наука“*, *„Неуралне мреже и практична примена“* и *„Преглед кључних приступа у обради података и машинском учењу“*. Прва обука имала је општи карактер и била је обавезна за све истраживаче, док су преостале две биле напреднијег нивоа и реализоване на основу добровољне пријаве истраживача, у складу са њиховим истраживачким интересовањима и потребама.

1.4. Подршка истраживачким департманима у креирању интерних база података за потребе научних истраживања

- У складу са препорукама Међународног саветодавног одбора и међународног консултанта, СОИ је у току 2025. године радио на јачању свести истраживача о значају креирања интерних база података као основе за унапређење квалитета научних резултата и повећање њихове међународне видљивости. Паралелно са активностима усмереним на унапређење система вредновања научног рада, промовисано је стављање примарних истраживачких података у отворен приступ, у складу са принципима отворене науке. У том контексту, поједини истраживачки департмани су током 2025. године организовали интерне радионице посвећене темама отворених података и добрим праксама дељења података, а започете су и прве активности на прикупљању и дељењу постојећих база примарних података у дељеним фолдерима на one-drive.
- На иницијативу СОИ, ИЕН је приступио Barselona Declaration on Open Research Information чиме је додатно потврђена институционална посвећеност принципима отворених и проверљивих истраживачких информација као основи за транспарентно и правично вредновање научног рада и креирање научних политика.

1.5. Интерно представљање резултата научноистраживачког рада

- Након значајног успеха интерних догађаја посвећених представљању резултата истраживања на нивоу целог Института у 2024. години, у току 2025. године активности размене и дељења знања су у већој мери пренете на ниво истраживачких департмана. Оваквим приступом подстакнута је интензивнија и садржински релевантнија критичка дискусија међу истраживачима који делују у оквиру истих или сродних истраживачких области, што је допринело унапређењу квалитета научног дијалога и даљем развоју културе размене знања у ИЕН.

1.6. Интерно и екстерно усавршавање истраживача

- Током 2025. године истраживачи су похађали значајан број интерно и екстерно организованих обука, радионица и тренинга, усмерених на унапређење истраживачких, пројектних, комуникационих и других вештина. Екстерне активности усавршавања реализоване су, пре свега, у оквиру спровођења SAIGE пројекта трансформације ИЕН, у оквиру ког су истраживачи имали прилику да учествују у бројним обукама и радионицама из области припреме и управљања пројектним предлозима, R&D и иновационог управљања, управљања променама, лидерства, писања научних радова, као и других тема релевантних за савремени научноистраживачки рад. Паралелно са тим, на интерном нивоу организован је значајан број радионица и едукација усмерених на развој презентационих и комуникационих вештина, укључујући импровизацију у презентацијама, увођење динамике и наративних техника (storytelling), као и активности усмерене на самоанализу и давање конструктивне повратне информације колегама. Додатно, у организацији ПКТО, реализована је и обука усмерена на јачање иновационих капацитета истраживача, у сарадњи са Европском мрежом предузетништва.

1.7. Привлачење подмлатка кроз сарадњу са Економским факултетом у Београду и Факултетом организационих наука и развој подмлатка кроз праћење реализације Програма развоја научноистраживачког подмлатка

- У оквиру сарадње Института са Економским факултетом у Београду и Факултетом организационих наука, а посредством њихових званичних канала комуникације, на отвореном конкурс Института за стручну праксу ангажовано је укупно девет практиканата, студената завршних година основних, мастер или докторских студија. Сваком практиканту је додељен ментор из Института, са додатком да их систематски уведе у научноистраживачки рад, методологију и истраживачке праксе у ИЕН. Програм стручне праксе конципиран је са јасном развојном компонентом, односно са идејом да практиканти који се покажу као високо мотивисани и који поседују задовољавајући ниво знања и истраживачких компетенција, у складу са могућностима Института и условима матичног министарства, буду примљени у пун радни однос као истраживачи приправници. Ментори су практикантима распоређени у складу са њиховим областима образовања и исказаним истраживачким интересовањима, са циљем њиховог активног укључивања у истраживачке области и текуће пројекте департмана Института. Досадашњи резултати рада практиканата и ментора оцењени су као изузетно добри, при чему се овај модел сарадње са Економским факултетом у Београду и Факултетом организационих наука показао као веома ефикасан механизам регрутовања младих истраживачких кадрова, у складу са стратешким опредељењима Института.
- Развој научноистраживачког подмлатка одвија се у складу са Програмом развоја научноистраживачког подмлатка ИЕН за период 2024–2028. У оквиру овог програма настављена је реализација активности „Менторство у кући“, која представља један од најзначајнијих механизма за упознавање младих истраживача са методама и техникама научноистраживачког рада, као и за њихово

активно укључивање у рад Института. Сектор за ОИ прати рад ментора и истраживача на полугодишњем и годишњем нивоу, кроз детаљне извештаје који омогућавају евалуацију напретка и идентификацију могућности за даље усававање.

Специфични циљ 2 реализован је кроз следеће активности:

2.1. Унапређење квалитета пројектних пријава за позиве Фонда за науку у сарадњи уз консултантску подршку обезбеђену кроз SAIGE пројекат

- У 2025. години није било нових расписаних јавних позива Фонда за науку. Активности СОИ у извештајном периоду биле су усмерене на завршне фазе припреме и подношење пројектних пријава за позив у оквиру Програма „Идеје 2“, чији је рок за достављање пријава био у фебруару 2025. године, као и на праћење исхода раније поднетих пријава. Подршка Сектора за ОИ у овом процесу представљала је наставак вишегодишњег, системског приступа јачању пројектних капацитета истраживача Института и обухватала је активности спровођене у претходном периоду, укључујући праћење релевантних позива, благовремено информисање истраживача и руководиоца департмана, подршку у идентификовању и повезивању са партнерским институцијама, као и саветодавну помоћ у процесу припреме пројектних предлога. Као резултат оваквог континуираног и системског рада, истраживачи Института су на позив у оквиру Програма „Идеје 2“ поднели шест пројектних пријава у којима је Институт носилац предлога, као и још три пројектне пријаве у којима Институт учествује у својству партнерске институције. У тренутку израде извештаја, исход евалуационог поступка за наведени позив још увек није био познат.
- У 2025. години постао је познат и исход јавног позива Фонда за науку у оквиру Програма сарадње српске науке са дијаспором „Дијаспора 2024“, у оквиру ког је за финансирање одобрен и започета реализација пројекта „Research on Occupational Change in the Serbian Labour Market: Identifying Trends for Future Workforce Developments and Policy Responses – ROCS“, у чијој реализацији учествују четири истраживача Института економских наука.
- Приликом припреме пројектних пријава за позив у оквиру Програма „Идеје 2“, истраживачи Института користили су и циљану консултантску подршку експерата EUTA, обезбеђену у оквиру SAIGE пројекта, што је допринело додатном унапређењу квалитета поднетих пријава.

2.2. Унапређење капацитета за припрему пројектних пријава кроз интерну подршку пројектне канцеларије и екстерне едукације у оквиру SAIGE пројекта

- Иако током 2025. године није било расписаних јавних позива Фонда за науку, активности усмерене на јачање капацитета истраживача за припрему и реализацију пројектних пријава настављене су континуирано и динамично. Фокус ових активности био је на унапређењу знања и вештина за будуће пројектне позиве. Значајан део активности реализован је кроз програме обука, радионица и тренинга у оквиру SAIGE пројекта, који су били усмерени на различите аспекте

пројектног циклуса, укључујући припрему пројектних предлога и управљање пројектима. Паралелно са тим, ПКТО је наставила да пружа интерну подршку истраживачима, како кроз индивидуалне консултације, тако и кроз координацију и саветодавну помоћ у вези са припремом пројектних предлога.

- Интерна размена искустава и знања одвијала се у континуитету, пре свега кроз састанке на нивоу департмана, као и кроз координационе састанке са СОИ. Овакви формати омогућили су истраживачима да размењују искуства, идентификују изазове у процесу припреме пројектних пријава и дискутују о могућностима за унапређење квалитета будућих пројектних предлога.

Специфични циљ 3 реализован је кроз следеће активности:

3.1. Организација научних догађаја

У 2025. години, организовани су следећи научни и стручни догађаји:

1. **XVII годишња међународна научна конференција ИЕН** *“Leveraging Strategic Management for a Sustainable Digital Economy”*, 11-13. септембар 2025. године, у организацији ИЕН и Међународне асоцијације за стратешки менаџмент и менаџере (ISMMA), Техничког универзитета Гебзе (Турска), Техничког универзитета Јилдиз (Турска) и Аустралијског универзитета (Кувајт).
2. **Међународна научна конференција** *10th European Conference on Tobacco Control - Tobacco Economics 360: Science, Strategy and Social Impact*, 22-24. октобар 2025, у организацији ИЕН и Европске мреже за превенцију пушења.
3. **Национална научна конференција** *„Рударење између наслеђа и будућности: економске, друштвене и еколошке перспективе”*, 13-14. новембар 2025. године, у организацији ИЕН.
4. **Завршна конференција пројекта DI-MARC** *„Digital Marketing Capacity Building - Empowering Persons with Physical Disabilities for Remote Work”*, 25. септембар 2025 у организацији ИЕН.
5. **Округли сто:** Идентификовање узрока дуготрајне незапослености старијих жена у Србији и Северној Македонији 18. новембар 2025. године у организацији ИЕН.
6. **Округли сто:** *Shifting Gears: The Future of Electric Car Production in CEE Countries*, 9. мај 2025. године у организацији ИЕН.
7. **Округли сто:** *Empowering Sustainable Growth through Emerging Technologies in Serbia and North Macedonia (EMERGE)*, 4. април 2025. године у организацији ИЕН.
8. **Округли сто:** *Tobacco Taxation in SE*, 31. јануар 2025. године у организацији ИЕН.

У својству суорганизатора, ИЕН је учествовао у организацији научних конференција Института за економику пољопривреде, Економског факултета у Суботици, Београдске банкарске академије, Економског института у Скопљу и УДЕКОМ Балкан.

- 3.2. Унапређење часописа ЕА и JWEE уз консултантску подршку Међународног саветодавног одбора у оквиру SAIGE пројекта, као и кроз примену Правилника о уређивању и издавању научних часописа ИЕН, праћење реализације годишњих планова рада часописа и екстерно усавршавање чланова уредништва

Примена Правилника о уређивању и издавању научних часописа ИЕН прати се на основу полугодишњих и годишњих извештаја о раду часописа Journal of Women's Entrepreneurship and Education (JWEE) и Economic Analysis (EA) који се прикупљају и анализирају у оквиру Сектора за ОИ.

1) Journal of Women's Entrepreneurship and Education - JWEE

- у 2025. години, у складу са Правилником о категоризацији и рангирању научних часописа Министарства науке, технолошког развоја и иновација, часопис часопис је категорисан као M23.
- Током 2025. године за публикавање у часопису пријављено је 98 радова, док су објављена 22 рада или 22,45% од пристиглих радова, и то у оба броја по 11 радова. Од укупног броја објављених радова, 18 радова је од аутора из иностранства, док су преостала 4 рада аутора из Србије. У процес рецензирања било је укључено укупно 48 рецензената (неки од рецензената су урадили више од једне рецензије), од чега 30 из иностранства и 18 из Србије. Према последњој ажурираној евалуацији SCOPUS базе (5. фебруар 2026), CiteScore часописа за 2025. износи 4.2 (за 2022. износио је 1.1)
- Од јуна 2025. године јављали су се периодични проблеми на платформи OJS, услед недовољно пажљиво спроведене миграције са старе на нову платформу од стране партнерске компаније за одржавање. Као последица тога, током јула и августа 2025. године нова OJS платформа није омогућавала регистрацију нових аутора, што је довело до смањења броја пријављених радова и укупно око 18% мањег броја пријава у односу на 2024. годину.
- У 2025. години је ажурирана листа рецензената при чему је у процес рецензирања радова укључен већи број рецензената из иностранства, у циљу даљег унапређења међународне видљивости и квалитета рецензентског поступка.
- Оптимизован је састав уредништва, у складу са базичним компетенцијама чланова, како би уредничка структура адекватније одговорила профилу и тематском фокусу часописа на женско предузетништво и образовање, као и захтевима који произилазе из припрема за апликацију на WoS. Такође, унапређена је динамика и интензитет рада уредништва, што је довело до скраћивања рокова за доношење одлука у оквиру уредничке процедуре након пријема рада (одбијање рада, враћање ауторима на техничку дораду или упућивање на рецензију), чиме је обезбеђена ефикаснија и ефективнија комуникација са ауторима и рецензентима.
- Започет је поступак пријаве часописа у базу Clarivate Analytics (Web of Science). Финализација поступка зависиће од ефикасности у решавању одређених техничких застоја на платформи и аутоматског повезивања аутора радова и њихових ORCID бројева, што је у надлежности компаније за ИТ подршку. Интерни рок за подношење пријаве часописа у базу WoS је 1. април 2026. године.

2) Economic Analysis – EA

- У 2025. години, у складу са Правилником о категоризацији и рангирању научних часописа Министарства науке, технолошког развоја и иновација, часопис је

унапређен у категорију M24 (M51 у 2024. години) што је резултат вишегодишњег рада на повећању квалитета часописа.

- Од укупно 29 пристиглих радова, објављено је 14 радова у 2 броја часописа. Проценат објављених радова страних аутора је 50% од 8 пријављених. У процес рецензирања укључена су укупно 34 рецензента, од чега је 15% из иностранства.
- Током 2025. године OJS платформа је унапређена на новију верзију, а сви уочени проблеми који су се појављивали након имплементације благовремено су идентификовани и отклањани су у најкраћем могућем року.
- У циљу унапређења квалитета часописа, превазилажења кључних проблема у раду, а који се односе на недовољну заинтересованост аутора из иностранства за објављивање, недовољан ниво квалитета пријављених радова, неусклађеност радова са техничких упутством и слаб одзив рецензента изван ИЕН, као и напредовања ка SCOPUS и WoS базама, у 2025. години се поступало у складу са препорукама екстерног консултанта ангажованог у склопу реализације SAIGE пројекта.
- У 2025. години поднет је захтев за укључивање часописа у базу WoS. Прва фаза евалуације је успешно завршена и часопис се тренутно налази у другој фази евалуације за коју је најављено да ће трајати више месеци.
- Допуњена и измењена је листа чланова редакције, при чему страни чланови чине приближно 65,6%, а домаћи око 34,4% укупног састава редакције, што доприноси јачању међународног карактера часописа.
- Разматрана је могућност плаћања сервиса у оквиру WoS базе за препознавање и формално исказивање захвалности рецензентима, у циљу унапређења мотивације и видљивости њиховог доприноса рецензентском процесу.

3.3. Подстицање учешћа истраживача на научним конференцијама

Током 2025. године, истраживачи ИЕН су активно учествовали на бројним научним конференцијама које су организовале реномиране институције у земљи и иностранству, у складу са Планом рада. Сектор за ОИ континуирано подстиче учешће истраживача на научним скуповима, пружајући подршку кроз благовремено обавештавање о јавним позивима ресорног Министарства за суфинансирање учешћа на конференцијама, у складу са динамиком расписивања, најчешће у јануару и јуну. Такође, ангажовање истраживача на научним конференцијама додатно се подстиче редовним информисањем путем електронске поште о конференцијама и скуповима које организују партнерске институције, што доприноси унапређењу истраживања кроз добијање конструктивних сугестија, као и умрежавању са истраживачима из земље и иностранства.

Специфични циљ 4 реализован је кроз следеће активности:

- 4.1. Планирање, праћење, оцена (квантитативна и квалитативна), интерно и екстерно извештавање о научним резултатима

- Остварени резултати и степен реализације индивидуалних планова истраживача, планова департмана и плана рада ИЕН прате се на кварталном, полугодишњем и годишњем нивоу.

У односу на праксу примењивану током 2024. године, у 2025. години уведена је значајна новина у систему праћења и извештавања о резултатима рада истраживача. Наиме, припремљен је појединачни извештај за сваког истраживача у Excel формату, који је централизовано постављен на ИЕН SharePoint платформу. Организација извештаја је извршена по департманима, тако да сваки департман има свој засебан фолдер, у оквиру којег се налазе извештаји за све истраживаче тог департмана. Приступ извештајима имају руководиоци СОИ, руководиоци департмана, као и сваки истраживач за сопствени извештај, у складу са дефинисаним правилима приступа. Структура извештаја усклађена је са годишњим планом рада истраживача и обухвата све кључне сегменте њихових активности, укључујући научне радове, учешће на научним скуповима и мобилност, пријаву и реализацију пројеката, иницирање и спровођење активности у оквиру међународне и стратешке сарадње, као и сарадње са привредом, наставне и стручне активности. За сваки од ових сегмената омогућен је унос коментара о степену реализације конкретне активности, док се за сваки планирани научни рад бира један од следећих статуса: објављен, прихваћен за објаву, у процесу рецензије, послат, у изради, није започет процес писања или се одустало од израде

Увођењем овог модела значајно је унапређен систем извештавања и континуираног праћења остварених резултата рада, односно степена реализације индивидуалних планова рада истраживача, као и планова рада департмана и Института у целини. Истовремено, ова новина значајно доприноси смањењу административног оптерећења истраживача, с обзиром на то да се извештаји попуњавају континуирано током године, у складу са реализацијом појединачних научних резултата и активности. На тај начин се омогућава квартални, полугодишњи и годишњи увид и анализа резултата, без потребе за накнадним, једнократним прикупљањем података.

На овај начин организован процес извештавања омогућава надлежном сектору и руководиоцима департмана да у сваком тренутку имају јасан и ажуран увид у динамику објављивања научних радова и реализацију индивидуалних планова истраживача, планова рада департмана, као и плана рада ИЕН. Оваква пракса омогућава благовремено реаговање у случају недовољног нивоа активности, чиме се осигурава реализација планираних активности и резултата.

На полугодишњем нивоу прате се и анализирају резултати у неколико кључних сегмената научноистраживачког рада, укључујући научне радове, цитираност, научне часописе и реализацију програма „Менторство у кући“. За потребе припреме полугодишњег извештаја користе се подаци прикупљени на основу извештаја истраживача на SharePoint платформи, извештаја уредника научних часописа и извештаја ментора у оквиру програма „Менторство у кући“. Поред тога, у анализу се укључују подаци из ИЕН базе радова. Када је реч о научним радовима, полугодишњи извештај даје збирни приказ броја објављених радова по групама резултата (М10–М120) за сваки истраживачки департман и на нивоу ИЕН, у односу на годишње планове департмана и ИЕН.

Посебан фокус ставља се на радове објављене у часописима индексираним на SCI и SSCI листама. Цитираност научних радова прати се анализом индикатора броја и цитираности радова индексираних у базама Web of Science (WOS), Scopus и Google Scholar, упоређујући ове податке са резултатима из претходне године. Програм „Менторство у кући“ прати се у односу на степен реализације активности предвиђених Програмом развоја научноистраживачког подмлатка ИЕН, а посебан акценат ставља се на укупни напредак младих истраживача. На овај начин структуриран полугодишњи извештај о научноистраживачким резултатима пружа увид у реализоване активности и остварене резултате чиме омогућава ефикасно праћење динамике у реализацији Плана рада ИЕН за посматрану годину и благовремено предузимање корективних мера уколико ниво активности/резултата није задовољавајући.

На годишњем нивоу, укупни остварени резултати рада и реализоване активности се анализирају на основу ажурираних извештаја о раду истраживача на SharePoint платформи, годишњих извештаја о раду департмана, годишњих извештаја о раду научних часописа и годишњих извештаја о реализацији програма „Менторство у кући“. У новембру месецу, за потребе доделе годишње награде за најбољег истраживача у категорији истраживача у истраживачким звањима и истраживача у научним звањима, спроводи се вредновање резултата рада у складу са Правилником о вредновању научноистраживачког рада истраживача Института економских наука. Вредновање резултата рада се спроводи у следећим сегментима: објављени научни радови, руковођење пројектима, учешће на пројектима, учешће у COST акцијама, уредништво часописа и тематских зборника, учешће у организацији научног рада, чланство у програмским одборима научних конференција, учешће у организацији научних догађаја и округлих столова, коауторство на научним радовима са истраживачима из иностранства, чланство у пројектној пријави са институцијама из иностранства, руковођење пријавом међународног пројекта, руковођење пројектном пријавом за позиве Фонда за науку, менторство у кући, учешће на научним конференцијама у земљи и иностранству, менторство на изради докторских дисертација, чланство у комисијама за оцену докторских дисертација, ауторство и коауторство за изради предлога докумената јавних политика.

Годишњи извештај о научноистраживачким резултатима приказује укупан број објављених радова ИЕН и по департманима, према групама резултата (категорије M10-M120), као и степен реализације Плана рада ИЕН за 2025. годину, а са посебним фокусом на радове објављене у часописима на SCI и SSCI листама. За потребе припреме годишњег извештаја, у делу који се односи на научне радове, коришћени су подаци доступни у ИЕН бази радова и бази Е-наука. Годишњи извештаји о раду научних часописа истоветне су структуре као и полугодишњи извештаји само се односе на целу календарску годину. Такође, годишњи извештаји ментора у кући прате реализацију активности које су предвиђене Програмом развоја научноистраживачког подмлатка и укупан напредак подмлатка ИЕН који је остварен у посматраној години.

Припрема годишњег извештаја о раду који се доставља матичном Министарству у надлежности је Сектора за ОИ. За потребе израде овог извештаја, користе се подаци о

оствареним резултатима и реализованим активностима који су током године прикупљени, систематизовани, анализирани и оцењени у оквиру Сектора.

- Квантитативна и квалитативна оцена научних резултата

Квантитативна анализа и оцена научних резултата извршена је на основу анализе укупног броја објављених радова по групама резултата, укупног броја објављених радова по департманима и индикатора успешности научноистраживачког рада. Индикатори успешности научноистраживачког рада се израчунавају стављањем у однос укупног броја објављених радова у одређеној групи резултата (категорије M10-M60) и укупног броја истраживача ИЕН у посматраној години. Вредности индикатора успешности у посматраној години се пореде са вредностима из претходне године.

Квалитативна оцена научних резултата извршена је на основу вредности индикатора броја и цитираности радова индексираних у базама Web of Science (WoS), Scopus и Google Scholar.

4.2. Унапређење вредновања научних резултата за потребе годишњих награда у складу са најбољом европском праксом

У циљу унапређења система вредновања научноистраживачког рада и његовог даљег усклађивања са најбољом европском праксом, у септембру 2025. године започета је реализација пројекта "*Advancing Research Assessment in Serbia: A Pilot Project for the Institute of Economic Sciences*" - *ARISE*. Пројекат се реализује у оквиру програма Horizon Europe CoARA Boost funding. Основни циљ пројекта је развој и пилотирање квалитативног, на реер review приступу заснованог модела вредновања департмана Института, који представља алтернативу искључиво квантитативним показатељима резултата научноистраживачког рада. Пројектом руководи руководилац Сектора за ОИ, док је у процес развоја модела укључен међународни експерт из Француске националне агенције за вредновање истраживања (HCERES). Сам процес реер review вредновања биће реализован уз ангажовање иностраних, независних експерата, чиме се обезбеђује објективност и међународна упоредивост резултата. Додатну подршку у развоју модела и имплементацији пилот-пројекта пружа Национални саветодавни одбор, у чијем саставу су представници свих научних поља у Србији, што доприноси легитимности и широј примењивости развијеног модела. Резултати овог пројекта омогућиће унапређење система вредновања научних резултата на ИЕН, како за потребе интерног управљања и стратешког планирања, тако и за потребе доделе годишњих награда, уз његово јасно усклађивање са принципима CoARA и релевантним европским стандардима и праксама у области вредновања истраживања.

4.3. Увођење DMS (Data Management system) у рад СОИ

У циљу ефикасније реализације активности Сектора и унапређења комуникације са истраживачима, током 2025. године завршена је израда SharePoint платформе, која је омогућила свеобухватно управљање процесима планирања, праћења и извештавања. Развој функционалне платформе за праћење резултата рада, значајно је повећала

ефикасност, ажурност и транспарентност у процесу извештавања. Оваквим приступом су значајније смањене административне обавезе истраживача, омогућен је лакши увид у динамику реализације активности и остварења резултата, као и брже и прецизније прикупљање података неопходних за извештавање.

4.2. СЕКТОР ЗА ПРИМЕЊЕНА ИСТРАЖИВАЊА

Сектор за примењена истраживања (СПИ) и Канцеларије за пројекте и трансфер знања (ПКТО) успешно су реализовали скоро све планиране активности за 2025. годину, што представља значајан корак у јачању истраживачких капацитета, међународне сарадње и видљивости Института.

У посматраном периоду СПИ је реализовао следеће активности у складу са планом:

4.2.1 Развој кадрова и унапређење капацитета

1.1 У току 2025. године уведен је систем компетенција који би требало да обезбеди свеобухватнији и структуриранији приступ идентификацији потреба истраживача за обуком и развојем.

Кроз процес мапирања компетенција и индивидуалне разговоре у оквиру новог система, са истраживачима су обављени разговори о њиховим јаким странама, областима за развој и специфичним потребама за тренингом. Овај процес пружио је увид у то које обуке су истраживачима биле најкорисније, које вештине су развили кроз претходне тренинге, и где постоје празнине које треба попунити будућим обукама. Систем компетенција омогућиће континуирано праћење развоја капацитета истраживача, што је далеко ефикасније од једнократне анализе.

Анализа утицаја тренинга које су истраживачи похађали током 2025. године није спроведена. Иако формални извештај није израђен, Сектор је током целе 2025. године континуирано прикупљао повратне информације о ефектима тренинга кроз редовне консултације са запосленима. Кроз индивидуалне разговоре са истраживачима, и неформалне консултације, систематски су прикупљане *feedback* информације о томе шта је било корисно у тренинзима и које додатне компетенције истраживачима недостају.

1.2. Током 2025. године, организован је низ интерних и екстерних радионица у циљу развоја и унапређења кадрова у Институту. Екстерне обуке су организоване у сарадњи са компанијама *WeGLOBAL* и *EUTA*. Компанија *WeGLOBAL* пружила је седам специјализованих обука у којима је учествовало двадесет истраживача Института. Овај програм обука био је свеобухватан и покрио је широк спектар компетенција релевантних за рад у области примењених истраживања. Тематски обухват обука укључивао је:

- Комуникационе и преговарачке вештине;
- Основе заштите интелектуалне својине;
- Савремене методе статистичке анализе и обраде података;
- Јачање дигиталних компетенција;

- Управљање истраживачком инфраструктуром у области друштвених и хуманистичких наука.

Посебна пажња посвећена је напредним алатима за квантитативну и квалитативну анализу података. Ове обуке допринеле су методолошком оснаживању истраживачког рада и омогућиле истраживачима да примењују софистицираније аналитичке приступе у својим пројектима. Овладавање овим алатима директно је допринело квалитету пројектних пријава.

Поред сарадње са *WeGLOBAL*, реализоване су три тематске обуке у сарадњи са *EUTA (European University Technology Alliance)*, специјализоване за припрему и учешће у европским програмима. У овим обукама учествовало је пет истраживача, а програм је укључивао и индивидуалне консултативне састанке који су пружили персонализовану подршку истраживачима. Обуке су обухватиле:

- Тренинг за писање *IMPACT* секције - специјализована обука фокусирана на један од најзначајнијих делова *HORIZON* апликација, где се описује очекивани утицај пројекта;
- Програм "Мој први *Horizon*" - обука намењена истраживачима који први пут аплицирају на *HORIZON* програме
- *MSCA* форум - *Marie Skłodowska-Curie Actions*, фокус на програмима за мобилност истраживача и развој каријере.

Ове активности биле су директно усмерене на јачање капацитета за припрему конкурентних пројектних пријава у оквиру *Horizon Europe* програма. Стечена знања примењена су у пракси током године, што се одразило на квалитет шест *HORIZON* пријава које је Институт поднео, од којих су две одobreне.

Индивидуални консултативни састанци омогућили су истраживачима да добију специфичне савете за своје пројектне идеје, идентификују одговарајуће *HORIZON* позиве и развију стратегије за формирање конкурентних конзорцијума. Овај персонализовани приступ показао се посебно корисним за истраживаче који су радили на сложеним, мултидисциплинарним пројектима.

Током 2025. године ПКТО је организовала четири интерне радионице посвећене унапређењу квалитета пројектних пријава, управљању *Proof-of-Concept* пројектима, развоју вештина пројектног менаџмента, као и разумевању техничких и административних аспеката имплементације пројеката. Радионице су имале практичну оријентацију и биле су усмерене на конкретне изазове са којима се истраживачи сусрећу у процесу припреме и реализације пројеката.

Поред радионица, током године организоване су тематске инфо-сесије посвећене актуелним националним и међународним позивима, укључујући програме ЕУ, са циљем правовременог информисања и подстицања стратешког приступа конкурсима.

Комбиновани програм обука допринео је стратешком позиционирању Института у европском истраживачком простору. Истраживачи су развили не само техничке

компетенције (статистичка анализа, управљање подацима) већ и стратешке вештине (преговарање, комуникација, писање утицајних пројектних предлога). Ово холистичко јачање капацитета огледало се у свим аспектима рада Института током 2025. године, од квалитета пројектних пријава, преко ефикасности у реализацији пројеката, до способности комуникације резултата релевантним аудиторјумима.

1.3. Јачање програма за младе истраживаче. Укупно четири млада истраживача (у звању истраживач сарадник или нижем) била су активно укључена у реализацију пројеката, што представља показатељ посвећености Института развоју младих кадрова.

Један млади истраживач имао је прилику да стекне међународно искуство учествујући на два међународна пројекта, а преостала три млада истраживача имала су прилику да развијају своје капацитете руковођењем иновативним пројектима финансираним у оквиру *SAIGE* пројекта. Млади истраживачи нису били само пасивни учесници на пројектима, већ су активно креирали и реализовали иновативне пројекте.

Поред рада на пројектима, млади истраживачи су били укључени и у рад ПКТО, где су стекли практично искуство у идентификацији пројектних позива, припреми пројектних предлога и комуникацији са донаторима. Ова комбинација практичног рада на пројектима и административне подршке пружила је младим истраживачима свеобухватан увид у све аспекте животног циклуса примењених истраживачких пројеката.

1.4. Током 2025. године реализоване су две студијске посете у оквиру *SAIGE* пројекта усмерене на умрежавање и размену знања са реномираним међународним партнерима, са фокусом на учење најбољих пракси у области примењених истраживања, креирања јавних политика заснованих на доказима и институционалне организације истраживачког рада.

Два истраживача била су на студијској посети Лондону која је била усмерена на упознавање механизма креирања јавних политика заснованих на доказима. Посебна пажња посвећена је начинима институционалног повезивања истраживача са доносиоцима одлука, што представља кључну тему за развој Центра изврсности за јавне политике који Институт развија.

Четири истраживача из Института била су на студијској посети Паризу која је имала шири обухват и укључивала је састанке са више значајних институција. Програм посете обухватио је: Састанке са *Centre d'Economie de la Sorbonne*, разговоре са представницима *CEPII (Centre d'Études Prospectives et d'Informations Internationales)* о организацији истраживачког рада и његовој повезаности са јавним политикама и упознавање са системом екстерне евалуације истраживачких институција у оквиру *HCERES (Haut Conseil de l'Évaluation de la Recherche et de l'Enseignement Supérieur)*. Посета је укључила и разматрање модела институционалне подршке европским пројектима, што је било посебно релевантно имајући у виду интензивне активности Института на *HORIZON* и другим европским програмима током 2025. године.

4.2.2 Унапређење рада ПКТО и система за управљање пројектима

2.1. Унапређење система за праћење пројектних позива. База података, доступна свим истраживачима кроз интерни систем Института, омогућује свеобухватан и систематичан преглед свих пројектних активности. Руководиоци пројекта имају директну одговорност за унос свих релевантних информација о својим пројектним предлозима, што је обезбедило ажурност и тачност података. База је организована по годинама, што олакшава праћење развоја пројектног портфолија Сектора током времена. Овај систем показао се корисним за праћење статуса пројектних пријава, од иницијалне идеје, преко подношења апликације, до коначне одлуке донатора. У сваком тренутку постоји јасан увид у то колико је пројектних пријава активно, у којој су фази, који су рокови, и какав је однос успешних и неуспешних апликација, што омогућава боље стратешко планирање.

2.2. Јачање капацитета ПКТО. С обзиром на то да је ПКТО започела са радом у септембру 2024, 2025. година била је година консолидације и јасног позиционирања у оквиру организационе структуре Института. Посебан фокус био је усмерен на изградњу поверења међу истраживачима, повећање видљивости активности ПКТО и успостављање ефикасног и доступног система подршке у свим фазама пројектног циклуса.

ПКТО је током 2025. године наставила да послује у тиму састављеном од шест чланова са јасно дефинисаним задацима и одговорностима. Улога сваког од њих усклађена је са основним циљевима, планираним задацима и активностима ПКТО што је омогућило пружање ефикасне и правовремене подршке истраживачима у свим фазама развоја пројектне идеје.

У већем делу 2025. године, тим Канцеларије су чинили

- Др Биљана Видука – руководилац Канцеларије; сегмент друштвени пројекти.
- Др Оливера Јовановић – координатор трансфера знања и технологије; иновациони пројекти.
- Др Бобан Недељковић – истраживачки пројекти (*Horizon Europe*).
- Др Јелена Крстић – сарадња са привредом.
- Др Ђина Ивановић – оперативни асистент; Логистичка и административна подршка.
- Гордана Мандић – финансирање пројекта; Праћење буџета и финансијско управљање.

Тим је током прве половине 2025. године био додатно подржан Радном групом за праћење *Horizon* програма, која је формирана са циљем пружања стручне подршке у развоју европских пројеката. Активности су обухватале идентификацију релевантних позива у складу са истраживачким темама департмана, као и административну подршку кроз анализу услова за учешће и припрему неопходне документације.

Након евалуације рада и у складу са даљим развојем организационе структуре ПКТО, током друге половине 2025. године донета је одлука да се модел рада Радне групе формално оконча, а активности везане за праћење *Horizon* програма интегришу у редовне

надлежности ПКТО. Оваква одлука имала је за циљ поједностављење организационе структуре и јасније дефинисање одговорности у оквиру постојећег тима.

На позив колега са Природно-математичког факултета Универзитета у Новом Саду, представници ПКТО придружили су се тренингу "Истраживачи у свету иновација и пројеката", организованом у сарадњи са Европском мрежом предузетништва. Централна тема тренинга била је примена *AI* алата у претраживању позива и припреми пројектних предлога, укључујући демонстрацију специјализованог алата стартапа *Grants8* из Пољске. Овај догађај имао је вишеструки значај: омогућио је упознавање са савременим приступима коришћењу вештачке интелигенције у пројектном циклусу, продубљивање сарадње са ПМФ-ом, као и успостављање контаката са међународним партнерима у области пројектне подршке и иновационих технологија. Учесће на тренингу допринело је даљем јачању капацитета ПКТО и позиционирању Института у оквиру регионалне и европске мреже институција које се баве трансфером знања и међународним пројектима.

Ипак, искуство у раду ПКТО током 2025. године показало је да је прва фаза успостављања рада Канцеларије у оквиру постојеће организационе структуре успешно завршена, и да су сви члановима тима имали значајан допринос. У складу са новом Стратегијом Института економских наука за период од 2026. до 2030. године улога Канцеларије је редефинисана, те ће број чланова у 2026. години бити варијабилан и зависиће од индивидуалних интересовања истраживача за подношење пројектних апликација, а који чине саставни део плана рада департмана.

2.3. Подршка истраживачима у припреми пројектних идеја и апликација представљала је најбитнију активност ПКТО. Резултати у 2025. години превазилазе планиране циљеве, са укупно 41 поднетом пројектном пријавом.

Индивидуалну подршку ПКТО током 2025. године користило је 29 истраживача Института. Са значајним бројем њих остварена је вишеструка комуникација у различитим фазама развоја пројектних идеја и припреме пријава, што потврђује континуиран и персонализован приступ у раду ПКТО. Овај модел подршке обезбедио је да истраживачи добију помоћ у свим критичним тачкама процеса, од иницијалне концептуализације идеје, преко идентификације одговарајућих позива и партнера, до техничке припреме и подношења финалних апликација.

ПКТО је развила различите механизме за информисање и подршку истраживачима. Креиран је *Newsletter*, који представља редовну платформу за дељење важних информација. Током године дистрибуирана су четири издања *Newsletter*-а, која су обухватала преглед актуелних и најављених националних и међународних позива, информације о едукативним активностима, релевантним догађајима, као и стратешким иницијативама у области истраживања и иновација. *Newsletter* је представљао кључни алат за правовремено информисање и подстицање проактивног приступа конкурисању за пројектна средства.

Прво издање *Newsletter*-а садржало је преглед свих одобрених пројеката у 2024. години, што је пружио увид у успехе Института и мотивисало истраживаче да наставе са пројектним активностима. Наредна издања редовно су доносила најаве актуелних и предстојећих позива, чиме је обезбеђено да сви истраживачи буду благовремено информисани о новим могућностима за финансирање.

Комплементарно *Newsletter*-у, успостављен је систем редовне дистрибуције *e-mail* порука са информацијама о отвореним позивима. Тим ПКТО континуирано је пратио релевантне изворе финансирања, од европских програма попут *HORIZON*-а до позива међународних донатора као што су *GIZ*, *UNWOMAN*, *V4* и других, и редовно обавештавао истраживаче о новим позивима који одговарају тематским областима рада Института.

Током 2025. године, у оквиру СПИ поднето је 28 пројектних пријава. Од тога 12 пријава је поднето за средства међународних донатора (*GIZ*, *UNWOMAN*, *V4*, *EUKI*, *ILO*, *WB fund*, и остали). Шест пројеката за *HORIZON*, један за *Joint Research Center*, два за *IPA Adrion*, три за *Erasmus* и један за *ESFA*, чинећи укупно 13 пројектних предлога за ЕУ фондове. У току 2025. године, предате су три пријаве за позиве у оквиру *SAIGE* пројекат.

2.4. Јачање капацитета за аплицирање за иновативне пројекте реализовано је током 2025. године превасходно кроз менторски приступ и размену искустава међу истраживачима. Уместо формалних обука, фокус је био на практичној подршци истраживачима који су радили на развоју и реализацији иновативних пројеката.

Истраживачи који су радили на иновативним пројектима добијали су менторску подршку од стране искуснијих колега и тима ПКТО. Овај персонализован приступ омогућио је прилагођавање специфичним потребама сваког пројекта и истраживача, са фокусом на дефинисање иновативних приступа и интеграцију савремених иновација у пројектне предлоге.

Посебно значајан био је наставак рада на *SAIGE* пројекту, где су три млада истраживача реализовала иновативне пројекте уз менторску подршку. Овај пројекат пружио је практичан оквир за развој иновативних идеја и њихову имплементацију, чиме су истраживачи стекли непосредно искуство у раду на иновативним истраживањима.

Успостављен је систем представљања резултата иновативних пројеката. Сваки од колега који је реализовао иновативни пројекат имао је прилику да представи своје резултате, изазове са којима се суочио и научене лекције. Ове презентације служиле су као платформа за размену искустава и учење од конкретних примера, што је допринело градњи колективног знања о иновативним приступима у истраживачком раду.

Настављена је сарадња са другим научним институцијама у Србији ради заједничке припреме и апликације за иновативне пројекте. У току 2025. године реализована је анализа изводљивости за Научни институт за прехранбене технологије (ФИНС). Проширена је сарадња и на остале научне институте у Србији.

Анализа могућности за финансирање кроз релевантне фондове била је интегрисана у редован рад ПКТО, која је континуирано пратила позиве који подржавају иновативна истраживања и упућивала истраживаче ка одговарајућим изворима финансирања. Ово је допринело диверзификацији пројектног портфолија и укључивању иновативних елемената у већи број пројектних предлога.

4.2.3 Сарадња са јавним сектором и међународним партнерима

3.1. Организација тематских радионица и округлих столова. Развој пројектне културе и јачање институционалне сарадње били су један од важних приоритета ПКТО у 2025. години. У оквиру активности усмерених на размену знања и подстицање умрежавања, организовани су сусрети "Кафе истраживача" са истакнутим стручњацима и партнерима, међу којима су били др Владимир Тодоровић, др Наташа Величковић, Наташа Седлар, проф. др Марија Лесјак, др Ивана Костић, представници Завода за интелектуалну својину, као и Марко Љупковић. Ови сусрети омогућили су истраживачима непосредну размену искустава, дискусију о савременим трендовима у области иновација, финансирања и заштите интелектуалне својине, као и отварање простора за нове облике сарадње.

Посебан сегмент институционалне сарадње током 2025. године односио се на јачање партнерства са Европском мрежом предузетништва (*Enterprise Europe Network – EEN*). Кроз сарадњу са *EEN*, истраживачима су приближене могућности интернационализације, приступа међународним партнерствима и подршке у комерцијализацији иновација. У оквиру ове сарадње реализована је и радионица „Наука и бизнис“, организована у партнерству са *EEN*, са циљем повезивања истраживачког рада са пословним сектором и подстицања тржишне оријентације иновација.

У оквиру јачања регионалне и међународне сарадње, представници ПКТО су током 2025. године учествовали на два значајна догађаја у региону заједно са истраживачима Института. У јулу 2025. године представници Института, укључујући чланове ПКТО, учествовали су на *Horizon Europe* Самиту у Загребу, где су разматране актуелне теме везане за енергетску транзицију и климатске промене као кључне приоритете европске истраживачке агенде. Учешће на овом догађају омогућило је успостављање нових контаката, размену искустава са међународним партнерима и идентификацију потенцијалних пројектних прилика у оквиру програма Хоризон Еуропе. Такође, представници ПКТО учествовали су и на регионалној конференцији *European Climate Initiative (EUKI)* у Сарајеву, која је окупила актере из области климатске политике, одрживог развоја и регионалне сарадње. Конференција је пружила платформу за умрежавање са институцијама и организацијама из региона Западног Балкана, као и за размену искустава у вези са имплементацијом пројеката у области климатских политика и енергетске транзиције.

Учешће на овим догађајима допринело је даљем позиционирању Института у регионалном и европском истраживачком простору, као и јачању капацитета ПКТО за проактивно праћење стратешких приоритета Европске уније.

Посебан допринос међународној видљивости Института остварен је кроз активно учешће ПКТО у организацији догађаја *Horizons of Innovation – EU Research Collaboration Forum 2025*. Форум је окупио 319 регистрованих учесника, од којих је 250 присуствовало догађају, из укупно 22 земље. У оквиру структурираног *B2B* сегмента заказано је 110 састанака, од којих је реализовано и евидентирано 77. Догађај је представљао важну платформу за међународно умрежавање, размену истраживачких идеја и иницирање нових пројектних партнерстава.

3.2. Јачање регионалне и међународне позиције кроз учешће у ЕУ програмима. СПИ је током 2025. године интензивно радио на јачању позиције Института кроз учешће у ЕУ програмима, са посебним фокусом на *HORIZON* и друге европске фондове. Развој партнерстава са међународним институцијама био је у центру активности, што је омогућило Институту да учествује у комплексним конзорцијумима и конкурише за значајне пројекте.

Током године поднето је укупно шест пројектних пријава за *HORIZON* програм, чиме је премашен планирани циљ од две пријаве. Овај резултат постигнут је захваљујући координираном раду на унапређењу капацитета за аплицирање, што је било директно повезано са активностима описаним у тачкама 1.2 (обуке истраживача), 2.1 (база података и платформа за подршку), 2.2 (јачање ПКТО) и 2.3 (подршка у припреми пријава). Интеграција ових активности створила је функционалан систем који подржава истраживаче у свим фазама припреме сложених *HORIZON* апликација.

Од шест поднетих пријава, два пројекта су одобрена до краја године. Први пројекат, *COARA*, у коме Институт има улогу координатора (*lead*), представља посебно значајно постигнуће јер координаторска позиција подразумева значајну одговорност. Други одобрени пројекат, "*Policy enlarge*", у коме Институт учествује као партнер, допуњује портфолио европских пројеката и омогућава учешће већег броја истраживача у међународним активностима. Ова два одобрена пројекта обезбеђују финансијска средства за наредни период, омогућавају Институту да учествује у релевантним европским истраживачким мрежама и доприносе јачању међународне видљивости и репутације. Преостале четири пријаве су у различитим фазама евалуације или су добиле негативну оцену, али искуство стечено током њихове припреме допринело је развоју капацитета тима и бољем разумевању специфичних захтева *HORIZON* програма.

Развој партнерстава остварен је кроз учешће на међународним конференцијама, *brokerage events*, студијске посете и активну комуникацију са европским институцијама. Ова партнерства заснована су на комплементарним експертизама и заједничким истраживачким интересима у областима економије здравља, зелене транзиције, дигитализације и јавних политика.

Унапређење капацитета за успешно аплицирање огледало се не само у броју пријава већ и у њиховом квалитету. Истраживачи су кроз обуке стекли боље разумевање *HORIZON* методологије, буџетских правила, принципа формирања конзорцијума и критеријума евалуације. Интерна подршка олакшала је приступ релевантним

информацијама, примерима успешних пријава, док је тим ПКТО пружао континуирану подршку у свим фазама припреме апликација.

Резултати остварени у 2025. години постављају чврсту основу за даље учешће у ЕУ програмима. Институт се позиционирао као релевантан регионални актер у европском истраживачком простору, што ће олакшати будуће аплицирање и отворати нове могућности за међународну сарадњу.

3.3. Интензивирање сарадње са међународним донаторима и организацијама. У сарадњи са међународним научним институцијама, припремљено је укупно 13 пројектних предлога, планом, који су обухватили све планиране тематске области, економију здравља, одрживи развој, дигиталну трансформацију, зелену транзицију, подстицање иновација у привреди и унапређење тржишта рада. Ова широка тематска покривеност одражава капацитет Института да одговори на различите приоритете међународних донатора и да понуди релевантна истраживачка решења за актуелне изазове са којима се суочава регион.

Међународна партнерства успостављена су или ојачана са институцијама из различитих европских земаља и региона, укључујући истраживачке институте из Аустрије, Словеније, Бугарске, Италије и других земаља ЕУ, регионалне институције из земаља Западног Балкана, универзитете и *think-tank* организације, као и међународне мреже истраживачких центара.

Већина пројектних предлога укључује конзорцијуме са више партнера, што захтева интензивну комуникацију, усклађивање приступа и поделу одговорности. Институт је у неким предлозима имао улогу координатора, док је у другима учествовао као партнер, што показује флексибилност и способност прилагођавања различитим улогама у међународним конзорцијумима.

4.2.4 Подизање капацитета дата центра

4.1. Развој дата центра за управљање отвореним подацима остварио је значајан напредак током 2025. године кроз унапређење постојеће инфраструктуре и модернизацију технолошких решења. Активности су реализоване у оквиру пројекта "*Enhanced Feature Integration for EPrints – EPrintsPlus*" који финансира SAIGE, а фокусиран је на креирање напредног дигиталног репозиторијума који омогућава ефикасно архивирање, управљање и дисеминацију научних радова.

Централна активност пројекта *EPrintsPlus* била је модификација софтвера *EPrints* кроз развој две специфичне екстензије које значајно побољшавају функционалност дигиталног репозиторијума. Ове екстензије омогућавају ефикасније архивирање и управљање научним радовима, чинећи систем прилагођенијим специфичним потребама научне заједнице у Србији. Поред инфраструктурних унапређења, реализован је и наставак рада са консултантом са експертизом у области управљања отвореним подацима. Иновативност пројекта *EPrintsPlus* огледа се у развоју екстензија које директно одговарају на специфичне потребе научне заједнице у Србији.

Обезбеђивање финансирања од стране *SAIGE*-а за пројекат *EPrintsPlus* представља значајно признање квалитета пројектне идеје и капацитета Института да реализује иновативна технолошка решења. Ова подршка омогућила је развој специјализованих екстензија које иначе не би биле доступне кроз стандардне софтверске пакете, чинећи решење јединственим и прилагођеним специфичностима националног контекста.

4.2. Остварене су значајне активности у успостављању Центра изврсности за јавне политике током 2025. године. Иако комплетно успостављање Центра захтева додатне стратешке кораке, реализоване су кључне активности које постављају чврсту платформу за његов будући развој.

Институт је успешно предузео неколико основних активности, укључујући формирање мреже експерата кроз Асоцијацију института Србије. Мрежа је створила оквир за сарадњу посвећен унапређењу капацитета за анализу и развој јавних политика. Успостављено партнерство обезбеђује приступ експертизи из различитих области и ствара основу за мултидисциплинарне приступе креирању политика заснованих на доказима.

Институт је обезбедио средства за развој *AI* платформе која омогућава анализу и креирање јавних политика, што представља пионирски корак у примени вештачке интелигенције у овој области. Током процеса развоја Центра, препознато је да *AI* представља прилику да се револуционизује начин на који се спроводи анализа политика, нудећи могућности које далеко превазилазе традиционалне методологије и могу фундаментално трансформисати утицај и ефикасност Центра.

У првој фази пројекта (*MVP - Minimum Viable Product*), достизањем *TRL4* нивоа (*Technology Readiness Level 4*), успешно је развијена и валидирана функционална платформа која користи *cloud-based* моделе доступне преко *API*-ја (*GPT-4, Claude, Gemini*). Платформа омогућава:

- Учитавање *PDF* докумената са више од 100 страница;
- Екстракцију кључних речи;
- Претрагу сличних докумената широм света на основу идентификованих кључних речи;
- Екстракцију индикатора;
- Генерисање сажетака;
- Праћење индикатора

Модел је тестиран у лабораторијским условима користећи реалне стратешке документе. Овај приступ омогућио је брзо покретање пројекта, тестирање концепта са правим корисницима и прикупљање вредних повратних информација, што је потврдило потребу за оваквим решењем. Искуство из *MVP* фазе идентификовало је кључна ограничења екстерних модела која налажу прелазак на напредније решење:

- Недовољна контрола над процесирањем и резултатима;
- Ризик од *AI* халуцинација;
- Зависност од екстерних провајдера и трошкови;
- Недостатак *domain-specific* оптимизације.

Ова ограничења нису недостаци већ планирани компромиси који су омогућили брзо имплементирање и тестирање. *MVP* је испунио своју сврху: потврдио потребу за системом, идентификовао кључне случајеве употребе, прикупио повратне информације корисника и прикупио податке за тренирање.

На бази добијених средстава и развијеног *MVP*-а, Институт је аплицирао за средства кроз нови конкурентни *SSH Project Proposal* који финансира *SAIGE* пројекат. Резултати конкурса још увек нису објављени, али одобравање овог пројекта би обезбедило ресурсе за развој напредних, локално развијених *AI* модела специјализованих за анализу јавних политика у региону.

Иако формално успостављање Центра изврсности захтева додатне стратешке кораке и ресурсе, током 2025. године постављене су чврсте основе. Развој *MVP* платформе, формирање мреже експерата и апликација за додатна средства представљају конкретне кораке ка реализацији визије Центра који ће користити најсавременије технологије за подршку креирању политика заснованих на доказима. Искуства и лекције из *MVP* фазе обезбеђују солидну основу за развој напредног, контекстуално прилагођеног решења које ће моћи да одговори специфичним потребама креатора политика у региону.

4.2.5. Промоција рада и резултата Института

5.1. Представљање резултата пројекта и сарадње између науке и привреде или науке и јавног сектора. Промоција резултата пројекта који се реализују унутар СПИ вршена је континуално, са преко седам организованих догађаја различитог формата у 2025. години. Ови догађаји су омогућили представљање конкретних резултата пројекта и њиховог доприноса привреди, јавном сектору и друштву, уз јачање видљивости и утицаја Института.

- Два округла стола у оквиру пројекта "Идентификовање узрока дуготрајне незапослености старијих жена у Србији и Северној Македонији". На оба догађаја представљени су кључни налази истраживања о узроцима дугорочне незапослености старијих жена у Србији и Северној Македонији. Округли столови окупили су креаторе политика, представнике служби за запошљавање, социјалне партнере и академску заједницу, омогућивши дискусију о конкретним мерама за унапређење запошљавања ове рањиве групе.
- Конференција "*Shifting Gears: The Future of Electric Car Production in CEE Countries*" која је приказала резултате пројекта "*Shift to electric car production: national strategies in central and eastern Europe*". Конференција је окупила стручњаке и представнике привреде ради дискусије о будућности производње електричних возила у региону Централне и Источне Европе. Догађај је допринео позиционирању Института као релевантног актера у анализи индустријских трансформација и зелене транзиције.
- Презентација Националног индекса иновација - Конференција "Залет иновација". Презентација је обухватила кључне налазе, изазове и препоруке који обликују наредне фазе развоја стартап екосистема, пословног сектора и

истраживачке заједнице. Догађај је послужио као платформа за умрежавање истраживача, привредних субјеката и креатора политика.

- Презентација резултата пројекта "Мапа пута за Зелену агенду у Србији" Министарству привреде и представницима Регионалних развојних агенција. Догађај је директно допринео формулисању политика у области зелене транзиције за ММСП.
- Стручна презентација о опорезивању дуванских производа Управи за дуван посвећена анализи и унапређењу система опорезивања дуванских производа. Овакви сусрети и размена стручних знања допринели су јачању институционалне сарадње и развоју аналитички утемељених, одрживих и одговорно креираних јавних политика.
- Завршна конференција инклузивног научног пројекта "Оснаживање особа са физичким инвалидитетом да раде на даљину кроз побољшање компетенција дигиталног маркетинга (DI-MARC)" окупила је креаторе политика, стручњаке, представнике академске заједнице и друге релевантне актере. Представљени су кључни налази и размењене идеје о развоју инклузивног дигиталног тржишта рада, са посебним фокусом на оснаживање особа са физичким инвалидитетом.

Организовани догађаји омогућили су директну комуникацију између истраживача, привредних субјеката и доносилаца одлука. Представљени резултати допринели су информисању јавности о раду Института, али што је важније имали су конкретан утицај на формулисање политика у областима запошљавања, зелене транзиције, иновација, фискалне политике и дигиталне инклузије.

Учешће представника министарстава, Управе за дуван, Регионалних развојних агенција и других државних институција на овим догађајима потврдило је релевантност истраживачког рада Института за процесе креирања јавних политика.

5.2. Унапређење дигиталне комуникације и видљивости активности Сектора допринело је промоцији рада Института. Током 2025. године, успостављен је систематичан приступ дигиталној комуникацији који је обезбедио континуирано присуство Института на друштвеним мрежама и веб-страници.

Од јуна 2025. године покренут је нови канал обавештавања - *Instagram*, чиме је проширена врста платформи за комуникацију са различитим циљним групама. Поред *Instagram*-а, Институт је наставио активно присуство на *LinkedIn* и *Facebook* платформама, прилагођавајући садржај специфичностима сваке мреже и њеним корисницима.

Увођење *Instagram* канала омогућило је визуелно атрактивнију презентацију резултата истраживања и догађаја, што је посебно важно за досезање млађих аудиторијума и ширу јавност. Платформа *LinkedIn* служи за комуникацију са професионалном заједницом, доносиоцима одлука и међународним партнерима, док је *Facebook* задржао улогу канала за опште обавештавање и ангажовање шире јавности.

Успостављен је нови систем протока вести који је обезбедио континуитет у комуникацији. Увођењем система планирања објава омогућено је стратешко позиционирање

садржаја и редовност присуства на мрежама. Институт је остварио континуирано присуство са минимум три објаве недељно, што значајно премашује планирани циљ од две објаве месечно. Око половине објављених вести биле су у домену СПИ, што одражава динамику пројектних активности и резултате остварене током године.

Објаве су биле фокусиране на конкретне резултате пројеката, омогућавајући широј јавности увид у практичне ефекте истраживачког рада Института. Посебна пажња посвећена је промоцији материјала са пројеката, *policy briefs*, извештаји, инфографици, видео материјали, који су презентовани на начин прилагођен дигиталним платформама.

Садржај на платформама је обухватао:

- Најаве и извештаје са догађаја (конференције, округли столови, радионице);
- Презентацију кључних налаза из истраживања;
- Студије случаја и примере добре праксе;
- Презентацију иновативних решења развијених кроз пројекте;
- Примере позитивних ефеката на економију и друштво;
- Информације о новим пројектима и партнерствима;
- Обавештења о позивима и едукативним активностима.

Током 2025. године, истраживачи су прошли кроз низ радионица за медијски наступ и комуникацију, што је директно допринело квалитету дигиталне комуникације:

- *Story telling* радионице - развој вештина приповедања које чине научне резултате приступачнијим и занимљивијим широј јавности;
- Импровизација и вежбе за увођење динамике у презентације - јачање презентационих вештина и способности динамичне комуникације;
- Радионице за припрему извештаја за друштвене мреже - специјализована обука за креирање садржаја прилагођеног дигиталним платформама.

Ове радионице оснажиле су истраживаче да самостално креирају квалитетан садржај за друштвене мреже, разумеју специфичности комуникације на различитим платформама и ефикасно преносе сложене научне налазе на разумљив и ангажујући начин. Систематичан приступ дигиталној комуникацији резултирао је повећањем видљивости Института и његових истраживачких резултата. Редовне објаве обезбедиле су да Институт буде перципиран као активан и релевантан актер у области примењених истраживања, док је квалитет садржаја допринео градњи репутације као поузданог извора аналитички утемељених налаза и препорука.

4.2.6. Активност анализе и редизајна публикација

SEE-6 Outlook и Национална мрежа средњих предузећа у РС није реализована у планираном обиму и року. Ниједна од ових публикација није објављена током 2025. године, док су процеси анализе и доношења одлука о њиховој будућности још увек у току.

За публикацију *SEE-6 Outlook* још увек се разматра у ком облику и како да се редизајнира. Током године, прикупљени су предлози и препоруке од међународног

консултанта и Међународног саветодавног одбора. Ове препоруке односе се на могуће промене у формату публикације, увођење нових тематских области, као и прилагођавање садржаја савременим потребама корисника и захтевима тржишта. Међутим, упркос овим препорукама, конкретне одлуке о редизајну још нису донете, нити је започета имплементација било каквих промена. Процес одлучивања показао се сложенијим него што је првобитно планирано, јер захтева балансирање различитих перспектива, од захтева академске заједнице, преко потреба доносиоца одлука, до очекивања међународних партнера.

За публикацију Национална мрежа средњих предузећа у РС донета је одлука о обустављању даљег издавања. Ова одлука заснована је на неколико фактора. Анализа претходних издања показала је да публикација није остварила очекивани утицај на доносиоце одлука у области политика за средња предузећа. Дистрибуција је била ограничена, а повратне информације од кључних заинтересованих страна указивале су на смањено интересовање за овај формат извештавања.

4.2.7. Услуга израде дигиталних репозиторијума

Ова активност подразумева послове годишњег одржавања платформе репозиторијума и услугу уноса радова у репозиторијуме. Услуга годишњег одржавања се пружа за 11 института и то:

1. Институт за економику пољопривреде, Београд
2. Институт друштвених наука, Београд
3. Институт за међународну политику и привреду, Београд
4. Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд
5. Институт за упоредно право, Београд
6. Историјски институт, Београд
7. Институт за књижевност и уметност, Београд
8. Институт за политичке студије, Београд
9. Институт за европске студије, Београд
10. Институт за новију историју Србије, Београд
11. Универзитет Унион, Правни факултет, Београд

Услуга уноса радова у репозиторијум се пружа за 2 института и то за Институт за економику пољопривреде, Београд и Институт за криминолошка и социолошка истраживања, Београд, који је од половине године преузео унос радова уз надзор овлашћеног лица испред ИЕН-а.

Услуга провере радове на плагијат путем софтвера *Ithenticate* пружа се Институту за економику пољопривреде, Београд.

Опис активности

Током 2025. године рађено је на стварању услова за развој *spin-out* иницијативе која ће омогућити комерцијализацију резултата истраживања. Кључни напредак остварен је кроз развој Центра изврсности за јавне политике, посебно развојем *MVP* платформе,

која представља конкретан корак у стварању услова за будућу комерцијализацију. Током прве фазе пројекта успешно је развијена и валидирана функционална платформа која користи *cloud-based* моделе, а тестирање са реалним корисницима потврдило је потребу за оваквим решењем и његов комерцијални потенцијал. Институт је аплицирао за додатна средства кроз конкурентни *SSH Project Proposal* који финансира *SAIGE*, са циљем развоја напредних, локално развијених *AI* модела специјализованих за анализу јавних политика. Ова активност представља даље стварање услова за комерцијализацију кроз развој власничког, јединственог решења које би имало значајну тржишну вредност. Центра извршности за јавне политике који користи *AI* решења представља највећи потенцијал за *spin-out*, те фокусирање ресурса на њихов развој, представља стратешко стварање услова за комерцијализацију резултата истраживања.

Као резултат свих активности од 1 до 7, током 2025. године, истраживачи Института поднели су 28 пријава за пројекте у оквиру примењених истраживања. Аплицирано је на

- 13 пројеката у оквиру ЕУ програма, од чега 6 у оквиру *HORIZON* оквира,
- 10 пројеката међународних донатора,
- 3 пројеката у оквиру *SAIGE* пројекта,
- 1 пројекат *Western Balkan Fund*
- 1 пројекат *Visegrad Fund*

На 15 пројеката Институт је наступио као носилац или једини реализатор пројекта. 5 пројеката је добило финансирање, док 5 апликација чекају исход конкурса. У 2025. години, 22 истраживача учествовало је у реализацији пројеката примењених истраживања, док је 8 истраживача преузело улогу руководиоца ових пројеката.

У табели испод приказани су послати предлози пројеката у 2025. години.

Институција	Позив	Назив пројекта	Статус
GIZ	Centres for Migration and Development	Employer Survey on skill needs	Није одобрен
NIPH	/	Health Taxes in EU	Није одобрен
CTFK	CTFK	Raising Tobacco Taxes in Serbia: Advocacy for Effective Policy Action	Није одобрен
ILO	/	Professional Expertise in Green Employment and Just Transition in North Macedonia and Montenegro	Није одобрен
GIZ	Centres for Migration and Development (ZME)	Regional exchange of civil society organizations on migration and reintegration practices	Није одобрен
UNWOMAN	United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women	Gender analysis EE	Није одобрен

EU	CoARA Boost Cascade Funding Call 2	Advancing Research Assessment in Serbia: A Pilot Project for the Institute of Economic Sciences - ARISE	Одобрен
EU	HORIZON-MISS-2024-CIT-01	TRANSFORMING URBAN MOBILITY FOR SUSTAINABLE AND RESILIENT CITIES - TRANS MOBIL	Није одобрен
EU	JRC European Commission	Competitiveness in the Western Balkans and the Second Imperative of the EU Competitiveness Compass – Energy and Decarbonisation	Одобрен
EU	IPA ADRION	Innovation for sustainable tourism in a port cities	Није одобрен
EU	Interreg IPA ADRION	REsilience and Adaptation to Climate change at Territorial Level - REACT	Није одобрен
Western Balkan Fund	Western Balkan Fund	Reviving Shared Cultural Heritage: Feasibility Study for Establishing the Balkan Ottoman Cultural Tourism Trail	Није одобрен
EU	ERASMUS-EDU-2025-PI-FORWARD	Agents of Change: Strengthening Career Guidance Centres to Support SME Growth and Female NEET's Inclusion in the Twin Transition	Није одобрен
EU	Erasmus+ KA220-HED - Cooperation partnerships in higher education	Carbon Management Education and Capacity Building for a Sustainable Future - CarMA-Edu	Није одобрен
AI safety institute	Systemic AI Safety Grants -	Artificial Intelligence and Academic Integrity in EU Candidate Countries: Ethical Challenges and Opportunities	Није одобрен
SAIGE	Cross the gap	SupstanceZ	У току
Европска комисија	Horizon Europe	POLICY ENLARGE	Одобрен
Институт за савремену умјетност	/	Истраживања тржишта умјетности	Није одобрен
EU	Horizon Europe Call (TRANSFO-05)	FAIR WORK FOR ALL: Empowering Roma Youth through Civic Engagement and Inclusive Employment Pathways in Europe	Није одобрен
EU	HORIZON-CL2-2025-01-TRANSFO-02	"MOSAIC: MODELLING, SCENARIOS, ANALYSIS AND COLLABORATION FOR GREEN TRANSITIONS"	Одобрен
EU	HORIZON-HLTH-2025-01-DISEASE-06	ACTS - Accelerating Tobacco Cessation within Healthcare Systems of European LMICs: A Multi-Country Implementation-Effectiveness Trial	Одобрен
EU	Erasmus+ KA220-HED	From Learning to Acting: Empowering Early-Career Researchers and Research Managers in Science Diplomacy	У току

Italian Government	Know-how Exchange Programme (KEP)	CEI Support to Taxation Policy Knowledge Transfer: Strengthening Public Revenues through Evidence-Based R&D	Одобрен
ESF+	ESF-SI-2025-DEP-01	WorkAble	У току
SAIGE	SSH UTRL SAIGE	TTaXIES	У току
WB	SSH UTRL SAIGE	AI-POLA	У току
GIZ	GIZ	Conducting study on dual education	Одобрен
Visegrad Fund	V4	Asian capital in Central Europe - a geopolitical tool or economic necessity?	Није одобрен

У 2025. години 16 истраживача ИЕН-а је учествовало у реализацији 7 COST акција и то:

- COST CA20112 PROFEEDBACK - Platform of policy evaluation community for improved EU policies and better acknowledgement. Ангажовано 4 истраживача.
- COST CA21118 P-WILL - Platform Work Inclusion Living Lab, Ангажован 1 истраживач
- COST CA21150 Sustainability@Leave - Parental Leave Policies and Social Sustainability, Ангажовано 3 истраживача.
- COST CA22124 ECO4ALL EU - Circular Economy Network for All: Consumer Protection through reducing, reusing, repairing. Ангажован 1 истраживач.
- COST CA23112 COCAG - Critical Perspectives on Career and Career Guidance, Ангажован 1 истраживач.
- COST CA24167 HUMAN-IT - Disruptive Innovation and Exponential HRM: Crafting Next-Gen Employee Experience, Workplace, Job Market, ангажована 3 истраживача
- COST CA24169 SiDnet - Science in Diplomacy Network: implementing multilateral policymaking in intersectoral, cross-disciplinary & strategic domains, Ангажовано 3 истраживача.

У табели је приказан компаративни преглед планираних и остварених резултата по кључним индикаторима успеха СПИ током 2025. године.

Циљ	Планирани резултати	Остварени резултати
Израђена анализа утицаја тренинга	1	0
Број екстерних и интерних обука за подизање капацитета истраживача за реализацију примењених истраживања	Најмање 6	10+4
Број студијских посета ради умрежавања и јачања сарадње са институцијама у иностранству у циљу заједничког учешћа на пројектима.	Најмање 1	2
Број младих истраживача (максимум звања истраживач сарадник) укључених на пројекте примењених истраживања	Најмање 2	4

Број истраживача у звању научни сарадник који су припремили пројектне пријаве	Најмање 2	10
Број пројектних пријава које су добиле подршку у креирању	Најмање 5	20
Број пројектних пријава са међународним партнерима	Најмање 5	13
Број пројектних пријава код међународних донатора	Најмање 4	12
Број пројектних пријава за европске фондове	Најмање 2	13

4.3. КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ПРОЈЕКТЕ И ТРАНСФЕР ЗНАЊА

Канцеларија за пројекте и трансфер знања (ПКТО) представља јединицу Института задужену за системску подршку истраживачима у развоју, припреми и реализацији истраживачких и иновационих пројеката. Њена улога током 2025. године обухватала је унапређење пројектних капацитета, подршку у проналажењу адекватних извора финансирања, развој партнерстава на националном и међународном нивоу, као и јачање активности трансфера знања и сарадње са привредом и другим институцијама од којих се посебно истичу оне који су обухваћени пројектом SAIGE.

Стратешки приоритети и активности

ПКТО била је усмерена на реализацију следећих стратешких приоритета и активности у 2025. години:

- Унапређење пројектних вештина истраживача кроз радионице, инфо-сесије и индивидуалне консултације.
- Јачање индивидуалних и институционалних капацитета за учешће у међународним истраживачким и иновационим програмима.
- Развој културе пројектне сарадње и умрежавања, како унутар Института тако и са екстерним партнерима.
- Систематизацију и унапређење административне и организационе подршке пројектима у реализацији.
- Промоцију истраживачких и иновационих активности Института кроз интерне и екстерне догађаје.

Оперативна организација рада

Рад ПКТО био је организован кроз више комплементарних активности које су имале за циљ системску подршку истраживачима у свим фазама развоја пројектних иницијатива. Кључни облици рада обухватили су индивидуалне консултације са истраживачима, тематске радионице и инфо-сесије, као и редовне интерне координационе састанке тима ПКТО. Посебан сегмент активности односио се на сарадњу са управом и департманима, као и на континуирано праћење отворених позива и пројектних прилика. Значајна пажња посвећена је изградњи поверења истраживача у рад ПКТО и унапређењу комуникације између истраживача, управе и административних служби. У

том циљу развијани су и усвојени стандардизовани алати за праћење пројектних активности, укључујући базе позива, евиденцију партнера, календар позива и информативни *newsletter*.

Резултати

Рад ПКТО током 2025. године може се сагледати кроз кључне показатеље пројектних активности Института, који уједно одражавају и успешност њеног деловања у области развоја и подршке пројектним иницијативама. Остварени резултати указују на раст пројектне динамике, већу заступљеност Института у улози носиоца пројеката, али и напредак у укључивању истраживача у међународне иницијативе и иновационе процесе.

Кључни показатељи

Показатељ	Вредност
Број припремљених пројектних предлога	41
Број донатора	19
ИЕН као носилац пројекта	26 пријава
Одобрени пројекти	11*
Број пројектних партнера	110
Број главних истраживача/координатора	21

*Резултати за део пријава још увек нису доступни.

Дистрибуција пројеката по секторима

Сектор	Број пријава
Основна истраживања	18 (6 департмана)
Примењена истраживања	23 (5 департмана)

Дистрибуција пројеката по департманима

Департман	Број пријава
Економија благостања	15
Економија иновација	9
Економија животне средине	8
Дигитална економија	5
Макроекономија	3
Економска историја и теорија	1

У односу на 2024. годину, број поднетих пројектних апликација повећан је за 20%, што указује на раст пројектне активности и већу оријентацију ка развоју нових пројектних иницијатива. Истовремено је забележен пораст броја пријава у којима Институт има улогу носиоца пројекта, као и повећање броја међународних финансијера и страних партнерских институција укључених у пројектне предлоге.

Структура пројектних пријава показује раст у сегменту основних истраживања, али и јачање иновационих пројеката у оквиру примењених истраживања, што потврђује развој активности трансфера знања и тржишне оријентације Института.

Највећи број пројектних пријава поднео је Департман за економију благостања, док је Департман за економију иновација готово удвостручио број поднетих предлога у односу на 2024. годину. Са друге стране, Департман за економску историју и теорију забележио је смањење броја пријава у односу на претходну годину.

Током 2025. године настављено је коришћење средстава пројекта SAIGE у циљу подизања иновационих капацитета Института. Реализована су два SEED пројекта којима су руководили млади истраживачи. Паралелно је настављен рад на унапређењу технолошке спремности иновација развијених кроз *Proof-of-Concept* позив из 2024. године, при чему су поднета три нова пројектна предлога усмерена ка даљем развоју и комерцијализацији иновација.

Кључни успеси у 2025. години

Током 2025. године ПКТО је успешно завршила фазу институционалне консолидације и позиционирања унутар организационе структуре Института. Постигнут је висок ниво интеграције у истраживачки рад, о чему сведочи раст броја пројектних пријава, повећано учешће Института у улози носиоца пројеката и интензивнија међународна сарадња.

Индикатори успеха рада ПКТО су:

- повећање броја поднетих пројектних пријава за 20% у односу на 2024. годину;
- раст броја међународних партнерстава и финансијера;
- јачање иновационих активности кроз SEED и PoC пројекте;
- успешна организација и међународно позиционирање кроз Horizons of Innovation Forum;
- висока укљученост истраживача у активности едукације и индивидуалне подршке.

Ови резултати потврђују да је ПКТО током 2025. године прешла из фазе успостављања у фазу стабилног оперативног деловања.

Уочене слабости и изазови

Искуство рада током 2025. године указало је и на одређене изазове који захтевају системско унапређење:

- потребу за јачом департманском координацијом и обједињавањем индивидуалних пројектних иницијатива;
- распршеност истраживачких тема у односу на стратешке приоритете Института;

- потребу за додатном стандардизацијом интерних процедура управљања пројектима;
- потребу за јаснијим планирањем дугорочног пројектног портфолија на нивоу департмана;
- ограничене кадровске капацитете у односу на растући обим пројектних активности.

Ови изазови нису представљали препреку у раду, али су идентификовани као области за системско унапређење у наредном периоду.

Препоруке и стратешки правци за 2026.

У складу са Оперативним планом ПКТО за 2026. годину, дефинисани су следећи приоритети:

- увођење микро-планова по департманима као оперативног алата за пројектно структурирање постојећих истраживачких тема и усклађивање са стратешким правцима развоја Института;
- јачање системске сарадње са департманима, кроз редовне консултативне састанке и циљано повезивање истраживачких тема са релевантним националним и међународним позивима;
- унапређење интерне организације рада ПКТО, укључујући ажурирање процедура за управљање пројектима и прецизније дефинисање одговорности;
- даље јачање трансфера знања и иновационих активности, уз већу повезаност са привредом и међународним мрежама;
- подстицање каријерног развоја младих истраживача, кроз укључивање у пројектне активности и развој институционалних капацитета.

Резултати остварени у 2025. години представљају чврсту основу за прелазак у фазу стратешки усмереног и департмански координисаног пројектног развоја током 2026. године. У том смислу, 2025. година може се посматрати као година стабилизације и раста, док 2026. година представља почетак фазе системског усклађивања пројектног рада са дугорочним циљевима Стратегије30.

5. ИСТРАЖИВАЧКИ ДЕПАРТМАНИ

Истраживачки департмани ИЕН формирани су 2015. године са циљем унапређења конкурентске позиције и јаснијег профилисања истраживача. Са оснивањем Фонда за науку 2019. године, постала је јасна потреба за оваквим приступом у организацији. Заједно са секторима за основна и примењена истраживања, департмани обезбеђују функционисање матричне структуре, која је и промовисана Програмом рада директора.

Називи департмана су:

- Макроекономија, руководилац др Александар Здравковић
- Економија благостања, руководилац др Косовка Огњеновић
- Економија животне средине, руководилац др Петар Митић
- Дигитална економија, руководилац др Милена Лазић
- Економија иновација, руководилац др Лазар Живковић
- Економска историја и теорија, руководилац др Марко Миљковић

Руководиоци департмана подносе годишње извештаје о раду који су приказани у наставку.

5.1 ДЕПАРТМАН ЗА МАКРОЕКОНОМИЈУ

1. Реализовани пројекти Фонда за науку

Департман за макроекономију током 2025. године није реализовао пројекте фонда за науку.

Коментар: Учешће на пројектима Фонда за науку представља један од основних циљева Департмана за макроекономију. Током 2022. и 2023. године није било адекватних позива који тематски покривају истраживачке области и компетенције Департмана. У 2024. години је Фонд за науку расписао позив за програм ИДЕЈЕ и Департман је у октобру 2024. присунио изради пројектне пријаве за овај позив на тему *Assessing the Economic and Social Impacts of Foreign Direct Investment in Serbia to Support Evidence-Based Policy for Accelerated Economic Development* с којом је аплицирао на позив за програм ИДЕЈЕ.

2. Реализовани пројекти сарадње са привредом и стратешке сарадње

Департман за макроекономију током 2025. године није реализовао пројекте сарадње са привредом и стратешке сарадње. Истраживачи Департмана који су учествовали на другим пројектима ИЕН:

- Исидора Љумовић, руководилац пројекта; Roadmap for implementing the Green Agenda of MSMEs in the Republic of Serbia,
<https://ien.bg.ac.rs/projekti.php?plD=8582&lng=eng>

- Исидора Љумовић, члан пројектног тима, Competitiveness in the Western Balkans and the Second Imperative of the EU Competitiveness Compass – Energy and Decarbonisation, <https://ien.bg.ac.rs/projekti.php?plD=8624&lng=srb>

Такође, истраживачи Департмана су учествовали на пројектима Доказа концепта оквиру Пројекта акцелерације иновација и подстицања раста предузетништва у Републици Србији – SAIGE:

- Невена Јоловић, члан пројектног тима, Анализа тржишта за Доказ концепта „TerrAID“, Институт за мултидисциплинарна истраживања
- Невена Јоловић, члан пројектног тима, Анализа тржишта за Доказ концепта „N-Biotic“, Институт за мултидисциплинарна истраживања

3. Реализовани међународни пројекти

Департман за макроекономију током 2025. године није реализовао међународни пројекат. Истраживачи Департмана који су учествовали на другим пројектима ИЕН:

- Александар Здравковић, члан пројектног тима; Tobacco Taxation in Eastern Europe, Wiener Institut für internationale Wirtschaftsvergleiche – WIIW, <https://ien.bg.ac.rs/projekti.php?plD=8437&lng=srb>

Коментар: С обзиром на незадовољавајуће резултате у 2025, години у домену реализације међународних пројеката, као и пројеката сарадње са привредом и стратешке сарадње у односу на 2024. и 2025. годину, планом за 2026. годину активност унапређења ефективности у припреми пројектних апликација за конкурентне позиве је препозната као једна од кључних активности за даљи развој Департмана. Ова активност има за циљ успостављање праксе проактивног планирања припрема пројектних пријава које су тематски уско везане за примарне истраживачке области Департмана уместо постојеће праксе припрема пројектних пријава које се „ad hoc“ прилагођавају темама отворених позива, кроз јачање капацитета Департмана за систематично препознавање релевантних домаћих и међународних позива и благовремену припрему квалитетних пројектних пријава.

4. Учешће у пријави међународних пројеката - за пројекте за које се очекује исход евалуације и пројекте који нису одобрени за финансирање

Нису одобрени:

- „Gender analysis EE“, United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women
- „Istraživanja tržišta umjetnosti“, Institut za savremenu umjetnost
- „Asian capital in Central Europe - a geopolitical tool or economic necessity?“, V4, Visegrad Fund

5. Организација научних догађаја

Департман у 2025. години није организовао научни догађај. Индивидуално, истраживачи Департмана су учествовали у организацији следећих научних догађаја.

- Александар Здравковић, „Global Economic Trends –Challenges and Opportunities“, Београдска банкарска академија. Датум одржавања: 20-21. октобар 2025. Члан програмског одбора.
- Дарко Марјановић, „30th International Scientific Conference Strategic Management and Decision Support Systems in Strategic Management“, Економски факултет у Суботици. Датум одржавања: 3. октобар 2025. Члан програмског одбора.
- Дарко Марјановић, „4th International Conference Challenges of modern economy society through the prism of green economy and sustainable development CESGED 2025“, Факултет за економију и инжењерски менаџмент, Датум одржавања: 25 – 28. септембар 2025. Члан програмског одбора.

Коментар: У плану за 2025. годину је био предвиђен округли сто на тему конвергенције земаља Западног Балкана ка економијама ЕУ земаља, у склопу процеса редизајнирања публикације *SEE-6 Economic Outlook*. Како се процес редизајнирања показао се сложенијим него што је првобитно планирано због захтева за балансирањем различитих потреба и перспектива академске заједнице, доносиоца одлука и међународних партнера, у 2026. години је уместо округлог стола на ову тему предвиђена организација округлог стола у склопу дисеминационих активности везано за успостављање интерне базе података о СДИ, с обзиром да је успостављање ове базе једна од кључних развојних циљева Департмана у 2026. години.

6. Учешће у научним скуповима и мобилност истраживача

Учешће на конференцијама/округлим столовима:

- Александар Здравковић, „Economic Policies, Business Perspectives, and Sustainability Transformation“, Брела, Хрватска, 21-23. мај 2025, Faculty of Economics, Business and Tourism, University of Split, рад „A nexus between tourism and international trade in the EU - does export really matter?“
- Александар Здравковић, „Group Workshop October 2025, Tobacco Taxation in Eastern Europe“, Беч, 28-29. октобар 2025, тема излагања „Novel tobacco products“
- Александар Здравковић, „Tobacco Economics 360° - Roundtable TTEE Serbia“, Београд, 24. октобар 2025, Институт економских наука & European Network for Smoking and Tobacco Prevention (ENSP), тема излагања „Time varying Elasticities“
- Љубивоје Радоњић, „II Congress Gender, Technology & Power“, Варшава, 23. мај 2025, The Institute of Social Studies, University of Warsaw, „COST Action CA21118 Completion of Deliverables“
- Љубивоје Радоњић, „Platform Work in South East Europe – Intersectionality, Feminist Futures, and the Gold Economy“, Скадар, 22. мај 2025., University of

- Shkodra “Luigj Gurakuqi,” Albania, рад „Innovation or Isolation? A Spatial Study of Science and Technology Employment in the Balkans and Anatolia Regions“
- Дарко Марјановић, Јелена Вујадиновић „Global economic trends - challenges and opportunities“, Београд, 20-21. октобар 2025, Belgrade banking academy, Faculty of banking, insurance and finance, рад „Resilience of Startup Companies in Times of Global Crises: Adaptation Strategies and Success Factors“
 - Дарко Марјановић, “Sustainable Development for Sustainable Future”, Скопље, 09-10. октобар 2025, Institute of Economics - Skopje, рад „Macroeconomic and Social Preconditions for a Circular Economy in Southeast Europe“
 - Дарко Марјановић, Јелена Вујадиновић, „30th International Scientific Conference Strategic Management and Decision Support Systems in Strategic Management“, Суботица, 03. октобар 2024, Економски факултет у Суботици, рад „Greenfield Investments in the Western Balkans: A Catalyst for Economic Growth and Development“
 - Елена Јовичић, „Dialogues on China Recalibrating the Global Compass: China and shared future in a Fragmented World“, Београд, 15-16. октобар 2025, Институт за међународну политику и привреду (ИМПП), рад „Network Centrality and China’s Economic Partnerships in Central and Eastern Europe: A Comparative Study of Hungary and Serbia“
 - Елена Јовичић, „18th Pan-European Conference on International Relations“, Болоња, 25-29. август 2025, University of Bologna, рад „Illiberal Gateways for Chinese Economic Networks in Europe: A Comparative Analysis of Hungary and Serbia“
 - Невена Јоловић, „8th International Scientific Conference TIMTED 2025 „Current Economic Trends in Emerging and Developing Countries“, Темишвар, 22-24. мај 2025, Источноевропски центар за истраживање економије и бизниса, Факултет за економију и пословну администрацију, Западни универзитет у Темишвару, рад „Scrutinizing Organizational Culture’s Influence on Job Withdrawal Intention: The Full Mediation of Job Satisfaction“
 - Невена Јоловић, Global economic trends - challenges and opportunities“, Београд, 20-21. октобар 2025, Belgrade banking academy, Faculty of banking, insurance and finance, рад „Green or Greed? A Critical Evaluation of Empirical Evidence on the (Non)existence of Greenium in the Green Bond Market“
 - Невена Јоловић, Global economic trends - challenges and opportunities“, Београд, 20-21. октобар 2025, Belgrade banking academy, Faculty of banking, insurance and finance, рад „Work Without Rootedness: Millennials’ Reinterpretation of Turnover, Job-Hopping, and Entrepreneurialism in the Volatile Economy“
 - Невена Јоловић, 31. Скуп Трендови развоја „Будућност високог образовања: Квалитет, интернационализација, дигитализација и иновације“, Врњачка Бања, 03-05. децембар 2025, Факултет техничких наука, Универзитет у Новом Саду, рад „Увођење зелених финансија у амфитеатре: Академско образовање у служби одрживог економског развоја“
 - Невена Јоловић, 31. Скуп Трендови развоја „Будућност високог образовања: Квалитет, интернационализација, дигитализација и иновације“, Врњачка Бања, 03-05. децембар 2025, Факултет техничких наука, Универзитет у Новом

Саду, рад „Одраз перцепције преквалификованости високообразованих запослених на организациону посвећеност”

- Јелена Вујадиновић, „20th International Strategic Management Conference“, Београд, 11-13. септембар 2025, International Strategic Management and Managers Association (ISMMA), рад „Promoting female entrepreneurship in non-urban areas of the Republic of Serbia“

Коментар: Позитиван тренд унапређења квалитета и диверсификације научних скупова на којима су учествовали чланови Департмана из 2024. године се наставио и у 2025. години, али и даље није на задовољавајућем нивоу с обзиром да је учешће истраживача Департмана на конференцијама одржаним у Србији и даље значајно. Активности ка повећању учешћа на респектабилним конференцијама у иностранству и студијских боравака за јачање истраживачких капацитета ће бити настављени и у 2026. години.

7. Научна сарадња

Претежно остварена кроз учешће на пројектима и научним скуповима поменутим у претходним секцијама.

Коментар: Планом за 2026. годину активност јачање међународне научне сарадње је препозната као једна од кључних активности за даљи развој Департмана. Ова активност је усмерена на систематско успостављање и развој партнерстава са релевантним међународним институцијама, примарно у региону Централне и Источне Европе, ради заједничког учешћа у истраживачким и пројектним иницијативама, у координацији са активностима планирања припрема пројектних пријава.

8. Остале научне активности

У остале научне активности спадају:

- Сви чланови Департмана у научним звањима, рецензирање научних радова у часописима;
- Елена Јовичић, уредништво, Journal of Women's Entrepreneurship and Education (JWEE);
- Исидора Љумовић, руководилац ИЕН центра за примењена истраживања;
- Биљана Видука, Канцеларија за пројекте и трансфер знања;
- Александар Здравковић, члан ИЕН тима за трансформацију;
- Александар Здравковић, члан радне групе Научног већа за анализу и унапређење јавних политика.

Менторства практиканата:

- Александар Здравковић, ментор практиканта Алексе Лазаревића;
- Елена Јовичић, ментор практиканта Михајла Миловановића;

- Исидора Љумовић, ментор практиканткиње Марије Ђурковић.

Коментар (максимум 250 речи): Поред горе поменутих кључних активности, у остале научне активности такође спадају и ангажмани чланова Департмана у обукама и интерној репликацији знања, чланства у комисијама за избор у звање, чланства у комисијама за одбрану и оцену докторских дисертација, чланства у Научном друштву економиста Србије, и слично.

9. Препознатљивост департмана

Наступи у медијима:

- РТС Дневник 2, тема: цене воћа, 29.06.2025, Душко Бодрожа, <https://rts.rs/lat/vesti/ekonomija/5739315/kupina-cene.html>
- РТС Око магазин, тема: Разлике у платама по општинама, 28.06.2025, Душко Бодрожа, <https://www.rts.rs/lat/vesti/drustvo/5739360/plate-u-beogradu-zarada-it-stari-grad-mladenovac.html>
- Дневни лист Политика, тема: Мраз и суша загорчали цене воћа, 15.08.2025, Душко Бодрожа, <https://www.politika.rs/scc/clanak/692199/mraz-i-susa-zagorcali-cene-voca>
- BBC news, тема: Какве везе има скок цене сребра са електричним аутомобилима и фестивалом у Индији, 16.12.2025, Душко Бодрожа, <https://www.bbc.com/serbian/articles/cjdr048r9xdo/lat>
- BBC news, тема: Зашто се Србији прогнозира мањи привредни раст него пролетос, 15.10.2025, Александар Здравковић, <https://www.bbc.com/serbian/articles/c6294n8el2ro/lat>

Коментар (максимум 250 речи): Позитиван тренд наступа у јавности чланова Департмана за макроекономију у 2023. и 2024. години је настављен и у 2025. години. С обзиром на неизвесност у погледу редизајнирања публикације *SEE-6 Outlook*, фокус унапређења научне препознатљивости и видљивости у 2026. години је померен на Успостављање интерне базе података о страним директним инвестицијама и пратећим дисеминационим активностима кроз организацију округлог стола и промоцију на друштвеним мрежама.

5.2. ДЕПАРТМАН ЗА ЕКОНОМИЈУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

1. Научни радови

Планом за 2025. годину предвиђено је 13 научних резултата, док је реализовано укупно 16 резултата. Остварени резултати обухватају: један рад у категорији М14, три рада у категорији М21а(+), четири рада у категорији М21, један рад у категорији М22, један рад у категорији М23 (WOS), три рада у категорији М33, два рада у категорији М34, и један рад у категорији М63.

Структура објављених резултата указује на очуван континуитет у категоријама међународне научне видљивости, пре свега кроз резултат у категорији M20, уз истакнуто присуство радова у категоријама M21. Истовремено, стабилна продукција у категоријама M33 и M34 доприноси укупној научној активности и институционалној позицији Департамента.

Посебно је значајно да је, поред квантитативног премашења плана, остварена разноврсна и уравнотежена структура резултата, што указује на одрживу динамику научно-истраживачког рада и способност Департамента да одржи продуктивност у категоријама од значаја за вредновање научне изврсности.

2. Реализовани пројекти Фонда за науку

Чланови Департамента за економију животне средине (ЕЖС) у 2025. години нису били укључени у реализацију текућих пројеката Фонда за науку, али су учествовали у преми и пријави два пројекта.

Први пројекат, *Green Shields: Exploring the Protective Power of Sustainable Investments*, пријављен је у оквиру програма Дијаспора – истраживачке посете, са др Миленом Којић као носиоцем пројекта и партнерском институцијом *Global Association of Risk Professionals (GARP)*. Циљ пројекта био је успостављање структурисане и одрживе сарадње између Института економских наука и међународне професионалне организације GARP кроз размену знања, истраживачке посете и заједничке активности у области одрживих финансија. Предлог пројекта није одобрен у овом позиву.

Други пројекат, *Driving the Adoption Rate of Electric Cars: A Holistic Approach to National Goals and the Environment – DARE2CHANGE*, пријављен је у оквиру програма ИДЕЈЕ 2, са др Петром Митићем као носиоцем пројекта. Пројекат предвиђа интердисциплинарни и на подацима заснован приступ анализи фактора који утичу на усвајање електричних возила у Србији, уз учешће партнерских институција: Факултета организационих наука Универзитета у Београду, Рачунарског факултета Универзитета Унион и Техничког факултета у Бору Универзитета у Београду. У тренутку израде извештаја резултати евалуације овог пројектног предлога још увек нису објављени.

Департаман ће и у наредном периоду наставити са праћењем позива Фонда за науку, уз континуирано унапређење квалитета пројектних пријава и јачање сарадње са међународним партнерима.

3. Реализовани пројекти примењених истраживања

У току 2025. године чланови Департамента су били укључени у реализацију више пројеката примењених истраживања у сарадњи са домаћим и међународним институцијама. Активности су обухватале руковођење, учешће у пројектима других департамента Института, као и сарадњу са међународним организацијама и институцијама јавног сектора.

Учешће у пројектима у којима Департман није носилац:

1. Оснаживање особа са физичким инвалидитетом за рад на даљину кроз унапређење дигиталних маркетинг компетенција (ДИ-МАРК)” – пројекат финансиран из Европског социјалног фонда. У реализацији пројекта учествују три члана Департмана, док је носилац пројекта Департман за дигиталну економију Института економских наука.
2. „Мапа пута за спровођење Зелене агенде ММСП у Републици Србији” – пројекат реализован за потребе *Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH*. У реализацији пројекта учествују два члана Департмана.
3. „Competitiveness in the Western Balkans and the Second Imperative of the EU Competitiveness Compass – Energy and Decarbonisation” – пројекат наручен од стране *Joint Research Centre – European Commission*. У пројектном тиму учествује један члан Департмана, док је носилац пројекта Департман за економију иновација.
4. COST Action CA22124 ECO4ALL – ”EU Circular Economy Network for All: Consumer Protection through reducing, reusing, repairing” – COST акција у којој учествује један члан Департмана.

Пројекти у којима је Департман носилац или координатор:

5. ”Shift to Electric Car Production: National Strategies in Central and Eastern Europe” – пројекат финансиран од стране Вишеградског фонда.
6. ”Empowering Sustainable Growth through Emerging Technologies in Serbia and North Macedonia” – пројекат реализован у оквиру *WB Mobility Scheme (EC)*.
7. „Демографске промене и привредни раст у Републици Србији” – пројекат израде публикације реализован за потребе Републичког завода за статистику Републике Србије.

Учешћем у наведеним пројектима Департман наставља да развија сарадњу са међународним организацијама, европским истраживачким мрежама и институцијама јавног сектора, посебно у областима енергетске транзиције, одрживог развоја и зелених економских политика.

4. Учешће у пријави међународних пројеката - за пројекте за које се очекује исход евалуације и пројекте који нису одобрени за финансирање

У протеклој години истраживачи ДЕБ-а узели су учешће у припреми следећих пројектних пријава по позивима за међународне пројекте:

1. Назив пројекта: „Strengthening Roma Waste Collectors: Transitioning to Formal Employment with Impact Hub Support“
Назив пројектног позива/програма и институције која финансира: HORIZON-WIDERA-2024-TALENTS-03/Европска комисија

2. Назив пројекта: „Strengthening Evaluation Capacities through Collaborative Teaching in Europe“

Назив пројектног позива/програма и институције која финансира: ERASMUS + (KA220-HED)/Европска комисија

Током 2025. године чланови Департмана за економију животне средине учествовали су у припреми и подношењу више међународних пројектних предлога у оквиру различитих европских и међународних програма финансирања.

Пројекти који нису одобрени за финансирање:

- 1) Professional Expertise in Green Employment and Just Transition in North Macedonia and Montenegro – ILO, није одобрен.
- 2) Transforming Urban Mobility for Sustainable and Resilient Cities (TRANS MOBIL) – HORIZON-MISS-2024-CIT-01, није одобрен.
- 3) Reviving Shared Cultural Heritage: Feasibility Study for Establishing the Balkan Ottoman Cultural Tourism Trail – Western Balkan Fund, није одобрен.
- 4) Carbon Management Education and Capacity Building for a Sustainable Future (CarMA-Edu) – Erasmus+ KA220-HED, није одобрен.

Пројекти у процесу евалуације:

- 1) REsilience and Adaptation to Climate change at Territorial Level (REACT) – Interreg IPA ADRION, у евалуацији.

Одобрени пројекти (реализација почиње у наредном периоду):

- 1) MOSAIC: Modelling, Scenarios, Analysis and Collaboration for Green Transitions – HORIZON-CL2-2025-01-TRANSFO-02, одобрен у тренутку писања извештаја. Почетак реализације пројекта планиран је у другој половини 2026. године.

Чланови Департмана су и у 2025. години наставили активан рад на припреми међународних пројектних пријава. Иако значајан део пријава није одобрен за финансирање, процес припреме и учешћа у овим позивима доприноси јачању пројектних капацитета Департмана, ширењу међународне сарадње и стицању искуства које се примењује у даљем развоју пројектних иницијатива.

5. Организација научних догађаја

Чланови Департмана за економију животне средине учествовали су у организацији научних догађаја током 2025. године.

У априлу 2025. године организован је округли сто на тему „*Emerging technologies and their role in attaining sustainable development*“, у оквиру сарадње на пројекту WB Mobility Scheme – A POLICY ANSWERS Pilot Programme.

У мају 2025. године организована је завршна конференција пројекта Вишеградског фонда *"Shift to electric car production: national strategies in Central and Eastern Europe"*, на којој су представљени резултати истраживања и размотрене националне стратегије транзиције ка производњи електричних возила у земљама Централне и Источне Европе.

Организацијом ових догађаја Департман је допринео јачању научне сарадње, размени знања и видљивости истраживања у областима енергетске транзиције, одрживог развоја и примене нових технологија, као и даљем развоју сарадње са међународним истраживачким мрежама.

6. Учешће у научним скуповима и мобилност истраживача

Чланови Департмана за економију животне средине активно су учествовали на међународним научним конференцијама, стручним скуповима и догађајима за умрежавање током 2025. године, чиме су допринели интернационализацији истраживања и јачању научне сарадње.

Учешће на научним конференцијама:

- 1) Current Economic Trends in Emerging and Developing Countries – TIMTED 2025, Faculty of Economics and Business Administration, West University of Timișoara, Румунија.
- 2) 52nd Symposium on Operational Research – SYM-OP-IS 2025, Факултет организационих наука, Универзитет у Београду, Србија.
- 3) XXI International May Conference on Strategic Management – IMCSM 2025, Технички факултет у Бору, Универзитет у Београду, Србија.
- 4) The Sixteenth International Conference on Swarm Intelligence – ICSI 2025, Јокохама, Јапан (11–15. јул 2025). Конференција је део међународне серије конференција из области swarm intelligence и окупља истраживаче који се баве колективном интелигенцијом, оптимизационим алгоритмима и применама у сложеним системима.

Стручни скупови, истраживачке посете и догађаји за умрежавање:

- 1) Quant Bootcamp, New York University, Њујорк, САД – програм из области напредне науке о подацима, квантитативних финансија и управљања ризиком.
- 2) Истраживачка посета Француској (Париз) у оквиру SAIGE пројекта, која је обухватила радне састанке са институцијама као што су University Paris 1 Panthéon-Sorbonne, CEPII, CNRS и HCERES, са циљем успостављања научне сарадње и припреме заједничких пројектних пријава.
- 3) EUKI Networking Event Western Balkans, Сарајево, Босна и Херцеговина – регионални догађај посвећен декарбонизацији и климатским политикама на Западном Балкану.

- 4) ONEX Connect: Innovations – Partnerships – Growth, Бања Лука, Босна и Херцеговина – форум посвећен иновацијама, партнерствима и одрживом развоју.
- 5) Horizons of Innovation – EU Research Collaboration Forum, Science and Technology Park Novi Sad, Нови Сад, Србија (2. децембар 2025) – догађај посвећен развоју сарадње у области европских истраживачких и иновационих пројеката.

Међународна мобилност истраживача:

- 1) Фулбрајтова стипендија – др Милена Којић борави на Florida International University (FIU), Institute of Environment, у оквиру Environmental Finance and Risk Management (EFRM) Program, где реализује истраживање “Unlocking the Potential of Green Finance: A Multivariate Exploration of Market Dynamics”.

Чланови Департмана настављају активно учешће на међународним научним скуповима, програмима мобилности и догађајима за умрежавање, што доприноси јачању научне сарадње и видљивости резултата рада Департмана.

7. Научна сарадња

Чланови Департмана сарађивали су са колегама из Србије и иностранства кроз коауторство научних радова, учешће на међународним конференцијама и припрему заједничких пројектних пријава, чиме је додатно ојачана међународна научна сарадња. Партнерске институције и истраживачи долазе из већег броја земаља, укључујући, између осталих, Румунију, Мађарску, Северну Македонију, Литванију, Словенију, Немачку, Кину, Аустрију, Пољску, Шпанију и Бразил.

На националном нивоу сарадња је остварена са бројним научноистраживачким и високошколским институцијама, укључујући Факултет организационих наука Универзитета у Београду, Технички факултет у Бору Универзитета у Београду, Економски факултет Универзитета у Београду, Економски факултет у Суботици, Институт за економику пољопривреде, као и Београдску банкарску академију. Поред академских институција, сарадња је остварена и са институцијама које подржавају развој иновација и истраживачких пројеката, као што је Научно-технолошки парк Нови Сад.

Препознајући значај интердисциплинарне и међународне сарадње, Департман ће наставити да активно развија и проширује своју мрежу сарадника кроз заједничке научне публикације, међународне пројекте и академску мобилност истраживача.

8. Остале научне активности

Чланови Департмана за економију животне средине имали су значајан број научних и стручних активности током извештајног периода. Посебно се издвајају:

- учешће у раду Научног већа Института економских наука;
- чланство у Научном друштву економиста Србије (НДЕС);
- чланство у Европском друштву економиста животне средине и ресурса;

- рецензирање радова у већем броју међународних и домаћих научних часописа;
- учешће у уредништву часописа „Економска анализа“;
- један члан Департмана обавља функцију помоћника директора Института економских наука за финансије.

Поред наведених активности, чланови Департмана активно су учествовали у раду различитих тела Института економских наука, као и у другим активностима повезаним са научноистраживачким радом. Очекује се наставак оваквог нивоа ангажовања и у наредном периоду.

9. Препознатљивост департмана

Департман за економију животне средине се током 2025. године усмерио на даље јачање научне продуктивности, међународне видљивости и развој истраживачких партнерстава. Већи број публикација различитих категорија из уже научне области Департмана континуирано доприноси већој препознатљивости Департмана у научној и стручној јавности.

Значајан део активности био је усмерен на припрему и пријаву међународних и националних истраживачких пројеката, као и на јачање сарадње са иностраним академским институцијама и истраживачким мрежама. Учешће на домаћим и међународним научним конференцијама, стручним скуповима и програмима мобилности истраживача додатно је допринело позиционирању Департмана у области економије животне средине.

Посебан значај имају активности усмерене на развој нових међународних партнерстава и учешће у европским истраживачким иницијативама, што представља важан основ за даље јачање научних капацитета и дугорочно етаблирање Департмана као релевантног истраживачког центра у области економије животне средине. Овакве активности доприносе и ширем повезивању научноистраживачког рада са процесима креирања јавних политика и одрживог развоја, како у националном тако и у међународном контексту.

5.3. ДЕПАРТМАН ЗА ЕКОНОМИЈУ БЛАГОСТАЊА

1. Научни радови

У 2025. години било је предвиђено да се оствари 21 научни резултат, а објављено је 18 научних радова. При томе, чланови Департмана за економију благостања (ДЕБ) учествовали су у реализацији три научна резултата објављена у коауторству са члановима других истраживачких Департмана Института. Посматрао по категоријама, у групи М10 објављен је један рад, у групи М20 објављено је шест радова, у групи М30 8, и по један резултат у категорији М63, М70 и М123. Иако је објављен мањи од предвиђеног броја резултата, истичу се по један рад објављен у категорији М21а и М21, који нису били предвиђени планом, а од планирана три рада у категорији М24 није објављен ни

један рад, па се закључује да је унапређењем категорије објављених научних резултата остварен напредак у објављивању у боље ранжираним часописима.

2. Реализовани пројекти Фонда за науку

У 2025. години истраживачи Департмана укључени су у реализацију једног пројекта Фонда за науку. У реализацији овог пројекта учествују четири истраживача, а пројекат се спроводи кроз објављивање заједничких радова, трансфер знања организовањем методолошких семинара и радионица, округлих столова и узајамне посете истраживача.

- “Research on Occupational Change in the Serbian Labour Market: Identifying Trends for Future Workforce Developments and Policy Responses”/ Програм сарадње српске науке са дијаспором: подршка за истраживачке посете научника из дијаспоре - Дијаспора 2024
Носилац пројекта: Институт економских наука
Партнера: партнер из дијаспоре, др Ружица Савчић, Економски департман Универзитета Кипра, Кипар
Период трајања: август 2025. – јул 2026.

3. Реализовани пројекти примењених истраживања

У 2025. години, четири истраживача Института, од којих три са ДЕБ и један са Департмана за дигиталну економију, учествовала су у реализацији једног пројекта финансираног од стране ГИЗ-а:

- Пун назив пројекта: "Дуално образовање у Србији" / ГИЗ
Период трајања пројекта: новембар-децембар 2025. год.

У оквиру пројекта урађена је студија са циљем пружања увида у ефекте дуалног образовања уведеног у средње школе у Србији, први пут иницираног кроз пилот-пројекат школске 2014-2015. год., а са потпуном применом од школске 2017/2018. год. У студији се користе секундарни подаци Министарства просвете о упису и исходима на тржишту рада, као и подаци онлајн анкете међу ученицима који су завршили програм дуалног образовања.

Такође, један истраживач ДЕБ, руководио је реализацијом пројекта усмереног ка анализи тржишта, на пројекту је учествовао и један истраживач из Департмана за макроекономију:

- Пун назив пројекта: "Анализа тржишта за гасни сензор са ултрабрзим одзивом на собној температури" / SAIGE програм
Период трајања пројекта: октобар-децембар 2025. год.

Пројекат је реализован као део активности Сектора за примењена истраживања, а рађен је за потребе Института за мултидисциплинарна истраживања. Циљ пројекта је

идентификација кључних тржишта и сектора са израженом потражњом за новим сензорским материјалом и гасним сензорима, за потребе индустрије, пољопривреде, здравства и грађевинарства.

У реализацији пројекта у оквиру SAIGE програма Доказ концепта, учествовала су три истраживача ДЕБ. Пројекат је успешно реализован:

- Пун назив пројекта: "A Step toward to Healthier and Wealthier Society - TaXIES"/ SAIGE PoC Grants
Период трајања пројекта: јун 2024. – фебруар 2025.

4. Реализовани међународни пројекти (пун назив пројекта, назив пројектног позива/програма и институције која финансира, период трајања пројекта)

Истраживачи Департмана су током 2025. године учествовали у реализацији четири међународна пројекта:

- Пун назив пројекта: Tobacco Taxation in Eastern Europe
Назив пројектног позива/програма и институције која финансира: WIIW (водећи партнер), ИЕН један од партнера са својим истраживачким тимом за Србију/финансира Bloomberg Foundation
Период трајања пројекта: 2025.
- Пун назив пројекта: Identifying the causes of long-term unemployment among older women in Serbia and North Macedonia
Назив пројектног позива/програма и институције која финансира: Visegrad + Grants/ Вишеградски фонд, ИЕН водећи партнер
Период трајања пројекта: октобар 2024. – март 2026.
- Пун назив пројекта: Youth Health Ahead of Profit – Greater consumer protection of minors from alcohol sale
Назив пројектног позива/програма и институције која финансира: XI-IATI-EC_NEAR-2024-PC-46531/ European Commission / Developing country-based NGO / Directorate-General for Neighbourhood and Enlargement Negotiations, Центар за омладински рад у Новом Саду водећи партнер
Период трајања пројекта: децембар 2024. – јануар 2028.
- Пун назив пројекта: Digital Marketing Capacity Building – Empowering Persons with Physical Disabilities for Remote Work (DI-MARC)
Назив пројектног позива/програма и институције која финансира: European Social Fund Plus (ESF+)
Период трајања пројекта: октобар 2023. – септембар 2025.

Један међународни пројекат поднет у септембру 2025. године одобрен је за финансирање са почетком реализације од фебруара 2026. год. У реализацији овог пројекта

учествоваће три истраживача Департмана, а пројекат се спроводи у сарадњи са IER SAS из Словачке.

- Пун назив пројекта: CEI Support to Taxation Policy Knowledge Transfer: Strengthening Public Revenues through Evidence-Based R&D
Назив пројектног позива/програма и институције која финансира: Know-how Exchange Programme 2025, CEI (Central European Initiative) Fund, EBRD / Влада Италије
Период трајања пројекта: фебруар 2026. – јануар 2028.

Истраживачи Департмана укључени су у четири COST акције:

- COST Action CA20112. Назив пројекта: "Platform of policy evaluation community for improved EU policies and better acknowledgement" (PROFEEDBACK), период реализације: 2021-2025. Учествују 3 истраживача.
- COST Action CA21118. Назив пројекта: "Platform Work Inclusion Living Lab" (P-WILL), период реализације: 2022-2026. Учествује 1 истраживач.
- COST Action CA21150. Назив пројекта: "Parental Leave Policies and Social Sustainability", период реализације: 2022-2026. Учествују 2 истраживача.
- COST Action CA24167. Назив пројекта: "Disruptive Innovation and Exponential HRM: Crafting Next-Gen Employee Experience, Workplace, Job Market" (HUMAN-IT), период реализације: 2025-2029. Учествују 3 истраживача.

У 2025. години настављена је реализација међународног пројекта "Tobacco Taxation in Eastern Europe", пројектом руководи wiiw. Тим ИЕН чине четири истраживача, од којих су три чланови ДЕБ. Другим међународним пројектом "Identifying the causes of long-term unemployment among older women in Serbia and North Macedonia" руководи ИЕН, а пројекат се реализује у сарадњи са три научне организације: Економски институт-Скопље из Северне Македоније, IER SAS из Словачке и Универзитет за информационе технологије и менаџмент у Жешову из Пољске. На пројекту су ангажована четири истраживача ДЕБ-а. У реализацији трећег пројекта "Youth Health Ahead of Profit" учествују два истраживача ДЕБ, пројектом руководи Центар за омладински рад у Новом Саду. Реализација ново одобреног пројекта уз подршку CEI фонда отпочеће у 2026. години. Учешће истраживача ДЕБ у COST акцијама је значајно, једна је завршен у 2026. години, а неколико истраживача се укључило у ново одобрену акцију. Учешће у COST акцијама у претходном периоду резултовало је организовањем заједничких активности и иницирањем нових пројектних пријава.

5. Учешће у пријави међународних пројеката - за пројекте за које се очекује исход евалуације и пројекте који нису одобрени за финансирање (навести пун назив пројекта, назив пројектног позива/програма и институције која финансира)

Током 2025. године, истраживачи ДЕБ учествовали су у припреми више пројектних пријава, а пројекти који су одобрени за финансирање укључују:

- Пун назив пројекта: "Accelerating Tobacco Cessation within Healthcare Systems of European LMICs: A Multi-Country Implementation-Effectiveness Trial"
Назив пројектног позива/програма и институције која финансира: HORIZON-HLTH-2025-01/Европска комисија

У оквиру програма билатералне сарадње поднета је једна пројектна апликација са Словачком, евалуација пројектне пријаве још није завршена:

- From betting slip to Budget / Министарство науке, технолошког развоја и иновација, ИЕН носилац пројекта

Пројекат има за циљ оцену еластичности тражње за играма на срећу, а партнер на пројекту је Институт та економска истраживања Словачке академије наука из Братиславе.

Поднете су следеће пројекте пријаве у оквиру SAIGE програма, у којима су учествовала два истраживача ДЕБ:

- TTaXIES - Support to Initiatives Creating Social, Environmental, and Economic Value / SSH UTRL SAIGE, ИЕН носилац пројекта
- AI-POLA / SSH UTRL SAIGE, ИЕН носилац пројекта

Обе пројекте пријаве имају за циљ да унапреде кореспондирајуће платформе за јавне политике до нивоа TRL7. Евалуација пројекта још није завршена.

У оквиру програма ИДЕЈЕ 2025 Фонда за науку, истраживачи ДЕБ учествовали су у изради три пројектне пријаве, с тим да је ИЕН носилац само једног поднетог пројекта, евалуација пројектних пријава још није завршена:

- Effective Public Health Policies: Creating an Innovative Model to Assess Effects of Health Risk Behavior / ИЕН носилац пројекта, три истраживача ДЕБ
- Designing and Implementing Solutions for Digital Transformation of Serbian HEIs / Државни универзитет у Новом пазару носилац пројекта, један истраживач ДЕБ
- Youth Well-being Program Development through Academic Engagement and Extracurricular Activities / ФОН носилац пројекта, два истраживача ДЕБ

Пројекти који нису одобрени за финансирање, а у чијој припреми су учествовали истраживачи ДЕБ су следећи:

Пројекте пријаве у оквиру HORIZON позива Horizon Europe Call (TRANSFO-05), укључују један пројекат којем није одобрено финансирање, са учешћем три истраживача ДЕБ:

- FAIR WORK FOR ALL: Empowering Roma Youth through Civic Engagement and Inclusive Employment Pathways in Europe / Европска комисија, ИЕН партнер

Циљ пројекта је да се унапреди демократско учешће и укључивање ромске омладине на тржиште рада у Европи решавањем структурних покретача непријављеног и недо-вољно пријављеног рада.

Поднета је једна пројекта пријава у оквиру ERASMUS+ позива ERASMUS-EDU-2025-PI-FORWARD, у којој је ИЕН учествовао као партнер, са два истраживача из ДЕБ, укључујући и координатора, и једним истраживачем из Департмана за иновације. Пројекту није одобрено финансирање:

- Agents of Change: Strengthening Career Guidance Centres to Support SME Growth and Female NEET's Inclusion in the Twin Transition / Европска комисија

Остали пројекти који су поднети током 2026. године, у којима су учествовали истраживачи ДЕБ укључују:

- Employer Survey on skill needs / финансиран кроз тендер ГИЗ-а за потребе спровођења анкете о потребама послодаваца у сарадњи са Националном службом за запошљавање; учествовала су три истраживача ДЕБ, пројекат није одобрен.
- Health Taxes in EU / међународни донатори NIPH, ИЕН носилац пројекта, пројекат није одобрен.
- Raising Tobacco Taxes in Serbia: Advocacy for Effective Policy Action / међународни донатори СТФК, ИЕН носилац пројекта, пројекат није одобрен.
- Regional exchange of civil society organizations on migration and reintegration practices / Centres for Migration and Development (ZME), ИЕН партнер, пројекат није одобрен.

Истраживачи ДЕБ су у 2025. години поднели велики пројекта различитим изворима финансирања. У оквиру два позива Фонда за науку поднете су три пројектне пријаве, од којих је једна одобрена, а три у оквиру програма Идеје 2024, још су увек у процесу евалуације. Поднете су две пројекте пријаве у оквиру HORIZON позива од којих је једна одобрена, а пројекат за ERASMUS+ није одобрен. Осим тога, у евалуацији је још неколико пројекта, укључујући и један пројекат билатералне сарадње и две пријаве за SAIGE програм. Четири пројекта поднета код домаћих и међународних извора нису одобрена. У 2025. години истраживачи ДЕБ су имали изражене пројектне активности а број поднетих пројекта значајно превазилази претходну годину. Такође, и број одобрених пројекта је већи.

6. Организација научних догађаја

У 2025. години истраживачи ДЕБ учествовали су у организацији међународне научне конференције и округлог стола:

- Међународна научна конференција, под називом *The 10th European Conference on Tobacco Control Tobacco Economics 360°: Science, Strategy, and Social Impact*, која је одржана у сарадњи са Европском мрежом за превенцију пушења и контролу дувана (ENSP) у Београду, 22.10.2025 – 24.10.2025. На конференцији је изложен значајан број запажених радова, а у оквиру конференције одржана је и радионица. У раду конференције учествовала су три члана ДЕБ.
- Два округла стола у оквиру пројекта *Идентификовање узрока дугорочне незапослености старијих жена у Србији и Северној Македонији*, финансираног кроз грант Вишеградског фонда, одржана су у Београду, 18.11.2025. и 20.11.2025. у

Скопљу. Чланови пројектног тима ДЕБ учествовали су у организовању ових скупова и дали допринос кроз презентације и учешће у дискусији.

- Истраживачи ДЕБ учествовали су у научним и програмским одборима двеју међународних конференција *The 10th European Conference on Tobacco Control Tobacco Economics 360°: Science, Strategy, and Social Impact* и *ICMarkTech 25* и програмском одбору *E-business technologies Conference*.

7. Учесће у научним скуповима и мобилност истраживача

Студијски боравак:

- Лара Лебедински, боравила је у периоду 1.3.2022 – 30.6.2025., на Департману за друштвене науке, Универзитета у Бечу, са циљем реализације истраживања које се бавило темом утицаја формирања породице на родне неједнакости на тржишту рада у Аустрији.

Предавања по позиву:

- Косовка Огњеновић, Strengthening the role of women entrepreneurs in the Serbian economy: a comparison with their male counterparts, објављено у: *Conference Proceedings of the 3rd Conference in Business Research and Management* (ур. I. Hristov, F.P. Salvatore, G. Antoucci), 16.1.2025 – 17.1.2025., University of Castilla - La Mancha, Social Sciences Faculty of Cuenca, Cuenca, Шпанија, стр. 361-366. 'Aracne Editrice' 1st Ed., Рим, Италија. ISBN - 979-12-218-1930-4. DOI: 10.53136/979122181930442.

Учесће истраживача ДЕБ на међународним и домаћим конференција са излагањем научних резултата:

- Косовка Огњеновић, Јован Зубовић, Валентина Вукмировић, Бобан Недељковић, What drives the integration of long-term unemployed women into the labour market in Serbia? *International Scientific Conference: Sustainable development for sustainable future*, 9.10.2025 – 10.10.2025. (онлајн), Скопље, Северна Македонија.
- Косовка Огњеновић, "How women manage career change in today's labour markets", *The 18th International Symposium on Operations Research*, 24.9.2025 – 26.9.2025., Блед, Словенија.
- Михало Ђукић, Косовка Огњеновић, Assessment of the capacity of local youth offices in the implementation of YG in Serbia, *COST Action CA20112 PROFEEDBACK Shaping the Future: Evaluating the Programs and Policies in Public Education and Youth Policy Conference*, 18.6.2025 – 19.6.2025., Будимпешта.
- Биљана Килибарда, Нада Косић, Бобан Недељковић, Socioeconomic and health determinants of smoking cessation: Evidence from Serbia, *The 10th European Conference on Tobacco Control Tobacco Economics 360°: Science, Strategy, and Social Impact*, 22.10.2026 – 24.10.2025., Београд.
- Данијела Стојановић, Artificial Intelligence as a Driver of Innovation in Digital Marketing, *ICMarkTech 2025*, 27.11.2025 – 29.11.2025. Валенсија, Шпанија.

- Данијела Стојановић, Application of Generative Artificial Intelligence in the Development of Digital Marketing in Tourism, 6th International Workshop on Engineering Technologies and Computer Science (EnT) (Virtual), 29.10.2025., Санкт Петербург.
- Данијела Стојановић, Smart Railway as a Smart City Service, *SYM-OP-IS 2025*, 7.9.2025 – 10. 9.2025., Палић.
- Данијела Стојановић, Social Media as a Tool for Promoting the Šarganska Osmica Museum-Tourist Complex, *E-business technologies Conference*, 25.9.2025 – 27.09.2025.
- Оливера Јовановић, Јован Зубовић, Impact of tobacco control policies on youth initiation in Serbia, *The 10th European Conference on Tobacco Control Tobacco Economics 360°: Science, Strategy, and Social Impact*, 22.10.2026 – 24.10.2025., Београд.
- Михајло Ђукић, Дејана Павловић, Душко Бодрожа, Review of the alcohol control policies and the alcohol consumption preferences among youth - European perspective, *COST Action CA20112 PROFEEDBACK Shaping the Future: Evaluating the Programs and Policies in Public Education and Youth Policy Conference*, 18.6.2025 – 19.6.2025., Будимпешта.
- Оливера Јовановић, Insights into Youth Smoking Initiation in Serbia, радионица под називом "Economic Aspects of Tobacco Control" у оквиру *The 10th European Conference on Tobacco Control Tobacco Economics 360°: Science, Strategy, and Social Impact*, 24.10.2025., Београд.

У 2025. години истраживачи ДЕБ остварили су запажене резултате учешћем на научним скуповима у земљи и иностранству. Нарочито се истиче организовање научне конференције *10th European Conference on Tobacco Control* којој је ИЕН био домаћин, а организована је заједно са Европском мрежом за спречавање пушења и конзумирање дувана – *European Network for Smoking and Tobacco Prevention (ENSP)*, од 22. до 24. октобра 2025. у Београду. У оквиру програма конференције организоване су и радионице, а једну радионицу су приредили истраживачи ИЕН.

8. Научна сарадња

Истраживачи ДЕБ наставили су досадашњу сарадњу у реализацији пројеката, као и кроз организовање и учешће у научним скуповима. Један истраживач Департмана у претходном периоду боравио је на усавршавању у иностраној НИО – Универзитет у Бечу, а у оквиру реализације одобреног пројекта Фонда за науку, програм Дијаспора 2024, успостављају се нови видови сарадње са Универзитетом Кипра. Значајан вид сарадње остварује се и кроз учешће истраживача ДЕБ у COST акцијама, које су у ранијем периоду резултовале организовањем заједничких конференција, летње школе, и партнерског окупљања ради подношења заједничких пројеката. Очекује се да ће се започета сарадња наставити и у 2026. години. Истраживачи ДЕБ су посвећени ширењу мреже сарадника и институционалном повезивању ради унапређења квалитета научно истраживачких резултата. Сарадња ће се ширити и у партнерствима на ново одобреним пројектима у оквиру HORIZON позива чија реализација ће започети у 2026. години.

9. Остале научне активности

Истраживачи ДЕБ активни су у следећим телима ИЕН и учествују у реализацији бројних активности које се спроводе у ИЕН, а вредно је поменути следеће:

- Два истраживача су били чланови ПКТО, при чему је један истраживач надлежан за трансфер знања, три истраживача су били чланови Тима за трансформацију ИЕН;
- Три истраживача укључена су у тим за праћење HORIZON позива;
- Један истраживач члан је тима за медијску стратегију;
- Два истраживача чланови су Научног већа ИЕН;
- Један члан ДЕБ је ментор у кући истраживачком подмлатку;
- Директор ИЕН члан је ДЕБ, а учествује у раду комисија Министарства науке, технолошког развоја и иновација, укључујући и Комисију за стицање научних звања.

Осим тога, истраживачи ДЕБ чланови су уредништва домаћих и међународних часописа, по позиву учествују у комисијама за израду и оцену докторских дисертација, учествују у извођењу наставе на високошколским установама, те служе као рецензенти радова поднетих научним часописима и конференцијама. Чланови су домаћих и међународних научних друштава.

10. Препознатљивост департмана

Истраживачи ДЕБ своју препознатљивост граде организовањем догађаја отворених за ширу публику, као што су округли столови и семинари, на којима настоје успоставити сарадњу са кључним актерима у тематским областима истраживања Департмана.

У 2025. години, захваљујући учешћу у реализацији пројеката примењених истраживања, истраживачи ДЕБ организовали су округле столове и дебате на којима су износили резултате својих истраживања и препоручене мере за доносиоце одлука. Одржали су предавања по позиву у другим научним организацијама и установама из праксе.

Резултати њихових истраживања неколико пута су цитирали у медијима. Такође, имали су изражену промотивну кампању на друштвеним мрежама ИЕН, на којима су најављивали своје активности и давали саопштења након одржаних догађаја. Успоставили су сарадњу са Европском кућом у Београду, у којој су одржали два догађаја у 2025. години и резервисали један за почетак 2026. године. Истраживачи ДЕБ ће наставити да промовишу своје активности и у наредном периоду доприносећи препознатљивости Департмана.

5.4. ДЕПАРТМАН ЗА ДИГИТАЛНУ ЕКОНОМИЈУ

1. Научни радови

План рада Департмана за 2025. годину успешно је реализован, са шест резултата више од планираних. Планом је предвиђено 19, а реализовано је 25 научних резултата у следећим категоријама: три рада у категорији M14, један рад у категорији M21a+, два рада у категорији M21, пет радова у категорији M23 (WoS), један рад у категорији M24, једанаест резултата у категорији M34 и два рада у категорији M51. Позитивна је чињеница да су сви планирани резултати у највишим категоријама остварени и премашени, што је у складу са стратешком оријентацијом Департмана ка повећању научне извршности.

2. Реализовани пројекти Фонда за науку (и пројекти у поступку рецензије)

Чланови Департмана су у првом кварталу 2025. године били ангажовани на припреми пројектне апликације под називом *"Future-Ready Women Entrepreneurs: Boosting Digital Marketing Competencies and Work-Life Balance with AI"* у оквиру пројектног позива Фонда за науку ИДЕЈЕ 2024, у конзорцијуму са Београдском банкарском академијом, Факултетом организационих наука и Институтом Михајло Пупин. Пријава пројекта је предата у предвиђеном року (28. фебруар 2025. године). Пројекат је у поступку рецензије.

3. Реализовани пројекти примењених истраживања

- *Digital Marketing Capacity Building - Empowering Persons with Physical Disabilities for Remote Work (DI-MARC, ESF-2022-SOC-INNOV) European Commission,* 01.10.2023-30.09.2025.

Пројекат *DI-MARC*, у којем је Институт економских наука водећи партнер у конзорцијуму од 10 институција из три земље (Србија, Хрватска и Црна Гора), усмерен је на развој методологије и механизма за мерење и подизање нивоа дигиталних маркетинг компетенција за рад на платформама за удаљени рад особа са физичким инвалидитетом. Током 2025. године све активности предвиђене планом реализације пројекта *DI-MARC* успешно су реализоване. Сви планирани резултати пројекта остварени су и испоручени Европској комисији. У новембру 2025. године Европској комисији предат је коначан извештај за период 1. октобар 2023 – 30. септембар 2025. који је прихваћен и који је послужио као основа за трансфер последње рате финансирања у јануару 2026.

- *Toolkit for Developing a Web Platform to Enhance Financial Literacy in Serbia (FLIES), SAIGE, 21.11.2024 – 21.03.2025.*

Пројекат *FLIES* усмерен је на израду смерница као основе за развој веб платформе намењене унапређењу финансијске писмености у Републици Србији. Током 2025. године реализоване су све планиране активности, укључујући прикупљање и анализу примарних података на узорку од 1.000 пунолетних грађана Србије, спровођење фокус група, као и успостављање сарадње са релевантним институцијама у земљи и иностранству (Народна банка Србије и Ерсте банка, Србија, затим Економски факултет у Загребу, Хрватски институт за финансијску едукацију, Институт за финансијско образовање "Штедопис" и Удружење "Сурадници у учењу" из Хрватске). Сви планирани резултати пројекта успешно су остварени у предвиђеним роковима. На основу добијених

налаза, у 2026. години планирана је израда документа у категорији M120 (јавне политике), са циљем формулисања препорука за унапређење финансијске писмености у Србији.

4. Учешће у пријави међународних пројеката - за пројекте за које се очекује исход евалуације и пројекте који нису одобрени за финансирање
 - *Could AI improve scientific resilience? Analysis of the usage of AI by women in academic sectors of Serbia and Slovakia.* Пројектни оквир: Програм билатералне сарадње са Републиком Словачком. Партнери на пројекту: Институт економских наука (Србија), Matej Bel University, Banská Bystrica Faculty of Economics (Словачка). Пријава је у поступку рецензије.
 - *Workable Hub - Transforming Employment Inclusion and Empowering Persons with Disabilities through Digital and Social Innovation.* Пројектни оквир: ESF SI+. Партнери на пројекту: Институт економских наука (руководилац пројекта), Регионална агенција за развој и европске интеграције Београд – РАРЕИ, Удружење ОСИ Београд, МАММ доо, Општина Котор, Удружење младих са хендикепом Црне Горе, Завод за запошљавање Црне Горе, Министарство рада, запошљавања и социјалног дијалога Црне Горе (није beneficiary), Привредна комора Црне Горе (није beneficiary). Пријава је у поступку рецензије.
 - *ACCESS.AI - AI-Enhanced Digital Hub for Employment Inclusion of Persons with Disabilities.* Пројектни оквир: Програм билатералне сарадње са Републиком Турском. Партнери на пројекту: Институт економских наука (Србија), *Gebze Technical University* и *Bahçeşehir University* (Турска). Пријава је у поступку рецензије.
5. Организација научних догађаја

Департаман је у 2025. години организовао низ научних догађаја:

- 27. март 2025 - *DI-MARC* интерна радионица о управљању пројектима ESF+ и Европске комисије/трансфер знања за запослене у Институту економских наука. Едукатори: Владимир Симовић и Ивана Домазет.
- 11-13. септембар 2025 - 17. годишња конференција Института економских наука *"Leveraging Strategic Management for a Sustainable Digital Economy"*, у Београду, уз могућност онлајн укључивања. Организатори: Институт економских наука, Међународна асоцијација за стратешки менаџмент и менаџере (*ISMMA*), Технички универзитет Гебзе (Турска), Технички универзитет *Yildiz* (Турска) и Аустралијски универзитет у Кувајту. Конференцији је присуствовало више од 100 домаћих и иностраних истраживача из 14 земаља.
- 25. септембар 2025 - Завршна научна конференција *DI-MARC* пројекта у Скупштини Републике Србије са преко 130 учесника укључујући и креаторе јавних политика.

6. Учешће у научним скуповима и мобилност истраживача

- *15th FEBST International Conference “Economic Policies, Business Perspectives, and Sustainability Transformation”* у организацији Економског факултета, Универзитета у Сплиту (21-23. мај), Брела, Хрватска.
Чланови Департмана: Ивана Домазет, Милена Лазић, Марија Антонијевић, Владимир Симовић.
- *The 23rd International Conference of the Arab Academy of Sciences “Higher Education in the Arab World: Fostering Student Engagement in the Digital Age”* у организацији Арапске академије наука (21-22. новембар), Бејрут, Либан.
Члан департмана: Владимир Симовић.
- International Scientific Conference *“Global economic trends – challenges and opportunities”* у организацији Београдске Банкарске Академије, Универзитет Унион (20-21. октобар 2025), Београд, Србија.
Чланови Департмана: Ивана Домазет, Марија Антонијевић.
- Два службена путовања као саставни део тренинга *WeLead*, ЕУ: (1) Љубљана, Словенија (30. јун - 3. јул); и (2) Скопље, Северна Македонија (28. септембар - 4. октобар).
Члан департмана: Ђина Ивановић.
- X Међународна конференција *PR, Media & Sport Days: “Међународна знанствено – стручна конференција с подручја односа с јавношћу, интегриране комуникације и медија”*, у организацији Свеучилишта у Мостару, Мостар, Босна и Херцеговина.
Члан департмана: Јелена Крстић

7. Научна и стручна сарадња

- Сарадња са *Australian University, Kuwait, Central Queensland University, Australia, Arab Open University, Oman* и *Topkapı University, Turkey* на заједничким истраживањима.
- Ширење и јачање сарадње са партнерима у оквиру пројеката за које смо аплицирали током 2025. године (детаљније у оквиру тачака 2, 3 и 4).

Чланови Департмана раде на интензивирању сарадње са *Australian University, Kuwait* кроз публикације у часописима и учешћа на конференцијама, а намера је да се са том праксом настави и убудуће. Осим *Australian University, Kuwait*, циљ је да се у наредном периоду настави успостављена сарадња и са другим институцијама назначеним у претходним сегментима Извештаја. Посебан аспект научне сарадње представљају партнери на пројекту *DI-MARC* са којима је у плану подношење нове пројектне апликације у будућности.

8. Остале научне активности

- Уредништва научних часописа *Journal of Women's Entrepreneurship and Education (JWEE)* листираног у Scopus бази и часописа *Индустрија*.
- Уредништво међународне монографије (*IGI*).

- Заменик председника Матичног научног одбора за право, економију и политичке науке.
- Заменик председника Српског удружења за маркетинг.
- Чланство у Управном одбору Института економских наука.
- Чланство у Управном одбору Института друштвених наука.
- Ментор на докторату (ББА).
- Ментор на мастер радовима (ББА).
- Чланство у комисији за одбрану доктората (ББА).
- Чланство у комисијама за одбрану мастер радова (ББА).
- Настава на докторским студијама (ББА).
- Настава на мастер студијама (ББА и Економски факултет у Крагујевцу).
- Рецензије радова за научне часописе, међународне/домаће научне конференције и стручне публикације *UNESCO*.
- Учешће чланова Департмана у тиму за трансформацију Института економских наука у оквиру пројекта *SAIGE*.
- Учешће чланова Департмана у тиму за медијску стратегију Института економских наука
- Учешће у редакцијама следећих научних часописа: 1. *International Journal of Digital Strategy, Governance, and Business Transformation*. 2. *Journal of Cases on Information Technology*. 3. *International Journal of ICT Research in Africa and the Middle East*. 4. *Journal of Global Information Management*. 5. *International Journal of Green Computing*. 6. *Marketing*. 7. *Economic Analysis*.
- Чланства у научно-стручним друштвима: Научно друштво економиста Србије, Српско удружење за маркетинг (СЕМА), Друштво економиста Београд.

Наведено указује да су у 2025. години, поред основних научних активности из домена уже експертизе, чланови Департмана за дигиталну економију били ангажовани и у разноврсним активностима које потврђују њихове компетенције за пружање висококвалитетних услуга у ширем контексту научноистраживачког рада.

9. Препознатљивост департмана

Током 2025. године Департман за дигиталну економију унапредио је препознатљивост у академској, стручној и широј друштвеној јавности, истовремено доприносећи јачању угледа Института економских наука. Кроз научне резултате, организацију стратешких догађаја, активно умрежавање и медијску видљивост, Департман се додатно профилисао као релевантан центар експертизе у области дигиталне економије.

Кључни допринос препознатљивости остварен је кроз пројекат *DI-MARC*, који је од стране евалуатора оцењен са 96/100 поена. Истраживање спроведено на узорку од 398 особа са физичким инвалидитетом из Србије, Хрватске и Црне Горе резултирало је формулисањем конкретних препорука за унапређење инклузије особа са физичким инвалидитетом на дигитално тржиште рада. Организација завршног догађаја, уз учешће представника институција и релевантних стејкхолдера, додатно је оснажила видљивост Департмана у јавнополитичкој сфери.

Током године реализован је низ радионица, састанака и конференција, чиме је Департаман учврстио позицију поузданог партнера институцијама, организацијама цивилног друштва и међународним актерима, уз истовремено ширење мреже сарадње за будуће пројектне иницијативе. Организација радионице WeLead и учешће на форуму „Horizons of Innovation“ у Новом Саду допринели су даљем регионалном и националном позиционирању Департамана у иновационом екосистему.

Додатно, два гостовања на Радио-телевизији Србије (РТС) омогућила су представљање резултата истраживања широј јавности, чиме је пружен допринос већој друштвеној видљивости и разумевању тема из области дигиталне економије и инклузије.

5.5. ДЕПАРТМАН ЗА ЕКОНОМИЈУ ИНОВАЦИЈА

1. Научни радови

Планом Департамана за 2025. годину било је предвиђено остваривање 21 научног резултата, док је реализовано укупно 20 резултата. Од тога су три рада у категорији М14, један у категорији М22, два у категорији М23, један у категорији М24+, два у категорији М33, три у категорији М34, један у категорији М42, један у категорији М51, један у категорији М52, један у категорији М63, један у категорији М70 и три у категорији М123. Посебно је уочљив пораст броја радова у области јавних политика намењених доносиоцима одлука. Ови резултати указују на јачање применљивости и друштвеног утицаја истраживања чланова Департамана.

2. Реализовани пројекти Фонда за науку

Чланови Департамана за економију иновација у току 2025. године нису били укључени у реализацију текућих пројеката Фонда за науку. Департаман је имао 3 пријаве пројекта у оквиру позива ИДЕЈЕ 2024, које су поднете у фебруару 2025. године. Од тога, на две пријаве пројекта ИЕН је носилац, док је у једној пријави партнер на пројекту.

3. Реализовани пројекти примењених истраживања

У току 2025. године, истраживачи Департамана су учествовали у реализацији следећих пројеката:

- Департаман је реализовао пројекат „Иновациони пулс - Оцена и праћење перформанси стартап и иновационог екосистема Републике Србије“ финансиран од стране Министарства науке, технолошког развоја и иновација. Пројекат је успешно реализован у периоду од јануара до децембра 2025. Тим који је реализовао пројекат чини пет истраживача Департамана.
- Департаман је у јулу 2025. године започео реализацију пројекта „Competitiveness in the Western Balkans and the Second Imperative of the EU Competitiveness Compass – Energy and Decarbonisation“ који је наручен од стране Истраживачког центра Европске комисије (Joint Research Centre - European Commission).

Департман је руководио пројекта, а укупно два истраживача је ангажовано на реализацији која траје до марта 2026. године.

- Департман је у септембру 2025. године започео реализацију пројекта „Advancing Research Assessment in Serbia: A Pilot Project for the Institute of Economic Sciences – ARISE“ финансираног од стране Европске комисије у оквиру програма Horizon Europe - CoARA Boost. Департман је руководио пројекта, а укупно четири истраживача из департмана је ангажовано на реализацији која траје до септембра 2026. године.
- Два истраживача су учествовала у изради две Студија изводљивости са анализом тржишта за PoC за иновативне пројекте Института за молекуларну генетику и генетичка истраживања и Научног института за прехранбене технологије у Новом Саду.
- Један истраживач је у сарадњи са Департманом за економију животне средине учествовао у реализацији међународног пројекта "Shift to electric car production: national strategies in central and eastern Europe" финансираног од стране Вишеград фонда, са периодом реализације 2023-2025.
- Један истраживач је учествовао у реализацији пројекта „Мапа пута за спровођење Зелене агенде ММСП у Републици Србији“, чији је наручилац ГИЗ, а период реализације 2024-2025.
- Пет чланова департмана су чланови COST акције SiDnet. Акција је почела са реализацијом 2025. године. Департман има једног члана Управног одбора Акције.

4. Учешће у пријави међународних пројеката - за пројекте за које се очекује исход евалуације и пројекте који нису одобрени за финансирање

У току 2025. године, Департман је учествовао у четири пријаве међународних пројеката.

- Пријава пројекта *R&I Policy Support for Enlargement Countries (Policy Enlarge)*, Horizon Europe програм. Департман је у улози партнера. Пројекат је одобрен за финансирање али реализација пројекта почиње у априлу 2026. године.
- Пријава пројекта: *From Learning to Acting: Empowering Early-Career Researchers and Research Managers in Science Diplomacy*, програм Erasmus +. Департман је у улози партнера. Пријава је у евалуацији.
- Пријава пројекта билатералне сарадње са Словачком под називом: *Digitalisation of Family Business: Cross- Country Insights from Slovakia*. Пројекат није одобрен.
- Пријава пројекта билатералне сарадње са Турском под називом: *Fostering Organisational Innovation in Tourism Economy: A Research on Turkey and Serbia*. Пројекат није одобрен.

Истраживачи Департмана су у сарадњи са Департманом за економију животне средине учествовали у следећим пријавама међународних пројеката:

- *Modelling, Scenarios, Analysis and Collaboration for Green Transitions (MOSAIC)* – Horizon Europe, у евалуацији
- *Empowering Automotive Clusters: Enhancing SME Competitiveness in Hungary and Serbia* – НИТРА Програм билатералне сарадње Србија - Мађарска, није одобрен

- Transforming Urban Mobility for Sustainable and Resilient Cities (TRANS-MOBIL) – EC (HORIZON-MISS-2024-CIT-01), није одобрен
- Carbon Management Education and Capacity Building for a Sustainable Future (CarMA-Edu) - EC ERASMUS+KA220-HED - Cooperation partnerships in higher education(KA220-HED), није одобрен.

5. Организација научних догађаја

Департман није институционално учествовао у организацији научних догађаја у току 2025. године. Поједини чланови Департмана су учествовали у организационим и програмским одборима научних конференција.

- Александра Брадић-Мартинковић је била члан научног одбора и домаћин испред ИЕН међународне конференције International Scientific Multidisciplinary Conference: AI for a Smarter Tomorrow - AI-SMART која је одржана од 24. до 25. септембра 2025. године у ИЕН-у.

6. Учешће у научним скуповима и мобилност истраживача

Истраживачи у оквиру Департмана су учествовали на бројним домаћим и међународним научним скуповима. Неки од научних скупова на којима су током 2025. године учествовали чланови департмана и излагали научне радове су:

- 1) Међународна научна конференција - Business Sustainability, Innovation in Entrepreneurship & Internationalisation (24 октобар 2025, ISPGAYA, Porto, Portugal)
- 2) Годишња конференција Института економских наука - Leveraging Strategic Management for a Sustainable Digital Economy (Београд, 11-13. септембар 2025.)
- 3) Завршна конференција пројекта „Иновациони пулс“. (8. децембар 2025, Београд)
- 4) Међународни научни скуп ИЕП 2025 - "Одржива пољопривреда и рурални развој VI. (Београд, 11-12. децембар 2025.)
- 5) Међународна научна конференција - Beyond GDP: Measuring Just and Green Transitions for Resilient and Inclusive Economic Growth. (3-4. новембар 2025. Сарајево).
- 6) Међународна радионица организована од стране Европске комисије - Fostering New Avenues of Innovation and Growth - Smart Specialisation Strategies in the EU Enlargement Process. (2 децембар 2025. Брисел)
- 7) Међународна научна конференција "Sustainable development for sustainable future". (9-10 октобар 2025, Скопље)
- 8) Међународна научна конференција: AI for a Smarter Tomorrow - AI-SMART (24-25 септембар 2025, Београд)
- 9) 7th Virtual International Conference Path to a Knowledge Society-Managing Risks and Innovation PaKSoM 2025 (20-21 октобар 2025, virtual)
- 10) 15th FEBST International Conference "Economic Policies, Business Perspectives, and Sustainability Transformation" (21-23 мај 2025, Брела, Хрватска)

- 11) 29th EUSDR PA7 Steering Group Meeting. (6 јун 2025., Братислава)
- 12) Study Visit to London, Студијска посета Лондону у оквиру SAIGE Пројекта. (2-7 фебруар 2025)
- 13) Study Visit to Paris, France, Студијска посета Паризу у оквиру SAIGE Пројекта. (2-6 јун 2025)

7. Научна сарадња

Научна сарадња је у току 2025. године иницирана од стране појединачних истраживача, није било формалних облика сарадње од стране Департмана. Истраживачи су наставили да остварују научну сарадњу у оквиру COST акција – PROFEEDBACK, у оквиру које је организовано низ конференција и обука, затим нове COST акције – SidNet. Иницирано је и неколико заједничких научних радова са истраживачима из других института и факултета у Београду као и заједнички рад на будућим пријавама пројеката. У склопу реализације анализа тржишта, сарадња је успостављена са Институтом за молекуларну генетику и генетичка истраживања и Научним институтом за прехранбене технологије у Новом Саду.

8. Остале научне активности

Чланови департмана учествовали су у реализацији следећих научних активности:

- Рецензије радова за часописе: Economic Analysis, Women's Entrepreneurship and Education, Applied Economics incorporating Applied Financial Economics, Economics of Agriculture, WBJAERD, Architectural Engineering and Design Management.
- Учешће чланова Департмана у раду Управног одбора, Колегијума и Научног већа ИЕН.
- Руковођење Сектором за основна истраживања.
- Учешће чланова Департмана у раду Сектора за основна истраживања, Сектора за примењена истраживања.
- Учешће чланова Департмана у раду Тима за трансформацију Института економских наука у оквиру SAIGE пројекта.
- Учешће члана Департмана у Заједници института Србије у својству члана Председништва за друштвене и хуманистичке науке.
- Учешће у реализацији активности програма Ментор у кући.
- Ангажовање у извођењу наставе на основним и мастер студијама - Факултет за банкарство, осигурање и финансије - Београдска банкарска академија, Факултет за културу и туризам, Универзитет Доња Горица (UDG), Факултет за пројектни и иновациони менаџмент.
- Чланство у Научном друштву економиста Србије.

9. Препознатљивост департмана

Током 2025. године, Департман за економију иновација наставио је активности усмерене ка јачању своје позиције као релевантног научно-истраживачког и аналитичког центра у области управљања иновацијама и иновационе политике на националном

нивоу. Ове активности обухватају интензивније учешће и аплицирање за националне и међународне пројекте, успостављање шире мреже партнерских институција, као и развијање ближе сарадње са доносиоцима одлука и кључним актерима иновационог екосистема. Посебан допринос препознатљивости Департмана остварен је кроз реализацију пројекта „Иновациони пулс“, у оквиру којег је током 2025. године спроведено више од 30 интервјуа са представницима институција, компанија и организација које чине национални иновациони екосистем, као и кроз презентацију и публикување првих резултата истраживања. Кроз ове активности Департман је додатно оснажио своју улогу као поуздан партнер доносиоцима одлука у процесу креирања политика заснованих на доказима. Очекује се да ће пуни ефекти ових активности, укључујући јачање институционалне препознатљивости и утицаја на креирање јавних политика, бити још видљивији до краја 2026. године.

5.6. ДЕПАРТМАН ЗА ЕКОНОМСКУ ИСТОРИЈУ И ТЕОРИЈУ

1. Научни радови

Департман је планирао објављивање укупно 13 радова, а остварено је 14 резултата (резултати Александра Матковића нису доступни, будући да их није унео у базу података пре одласка на двогодишњу стипендију – MCSA), од чега три у категоријама М20 и пет у категорији М40. Такође, колегиница Емилија Цветковић је, према плану ДЕИТ, успешно одбранила докторат у новембру 2025. године. Марко Миљковић објавио је и научну монографију у категорији коју матични научни одбор тек треба да категоризује. Анализа резултата показује да је Департман објавио више радова него што је предвиђено Планом. Истовремено, реализација Плана била је додатно оптерећена све споријим процесом објављивања научних радова у Д-Х пољу, што је глобални проблем, посебно у највишим категоријама научних радова, а који се све више осећа и у Републици Србији.

2. Реализовани пројекти Фонда за науку

Департман у 2025. години није учествовао на позивима Фонда за науку, будући да одговарајућих позива није ни било, али пре свега због одлуке на нивоу ДЕИТ да пројектне пријаве по позиву Фонда за науку више нећемо слати, услед незадовољства јако лошом комуникацијом са Фондом за науку, као и дијаметрално супротним оценама рецензената за претходне пројектне пријаве.

3. Реализовани пројекти са привредом и стратешке сарадње

Током 2025. године нису се указале прилике за успостављање одговарајуће сарадње са привредом.

4. Реализовани међународни пројекти

- Fulbright Exchange Program – Емилија Цветковић (одобрено и делимично реализовано у 2024)

- Gerald R. Ford Presidential Foundation Research Grant – Емилија Цветковић

Коментар: Развоје активности је задовољавајући, са простором за унапређење, на којем ће се радити у наредном периоду.

5. Учешће у пријави међународних пројеката

- Програм билатералне сарадње (Србија-Словенија, 2025-2027) – Министарство науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије и еквивалент Републике Словеније – Марко Миљковић, Емилија Цветковић, Александар Матковић. Програм је на двогодишњем чекању резултата и ако је према словеначкој ARIS налази на првом месту.
- Поднет је захтев за учешће у COST акцији *Cultural Heritage in Crisis. Transdisciplinary Assessment of Legal and Regulatory Frameworks* – CA24125 (CRICULT), односно за чланство у радним групама WG4 и WG6 (Емилија Цветковић)
- Развој пројекта о историји СДК/СПП (1959-2003), као алтернативног модела контроле финансијских токова, који има потенцијал за укључивање више истраживача департмана (Кочовић Де Санто, Цветковић, Матковић Д).

Коментар: Није било превише пријава, али постоје нове иницијативе које имају потенцијала за даљи развој, док је и расположење истраживача на високом нивоу. Ово је област у којој је неопходно подизање нивоа активности, на чему ће се радити у наредном периоду.

6. Организација научних догађаја

Организована је међународна конференција под називом „**Рударење између наслеђа и будућности: економске, друштвене и еколошке перспективе**“, 13-14. новембра 2025. године. Конференција је окупила значајан број истраживача из великог броја земаља (Велика Британија, Данска, Немачка, Белгија и др.) као и истраживача из Србије. Мултидисциплинарни приступ се показао као веома конструктиван и продуктиван, тако да је одлучено да ће се радити на зборнику радова са конференције, који је планиран да буде објављен у 2026. години.

Коментар: Конференција, како тематски тако и методолошки донела је нешто ново у овој области и користиће се као модел за будуће научне догађаје.

7. Учешће у научним скуповима и мобилност истраживача

Истраживачи у оквиру Департмана су учествовали на домаћим и међународним научним скуповима. Неки од научних скупова на којима су током 2025. године учествовали чланови департмана и излагали научне радове су:

1. Институт економских наука, *Рударење између наслеђа и будућности: економске, друштвене и еколошке перспективе*, међународна конференција (13-14.11.2025, ИЕН – Марко Миљковић, Милица Кочовић Де Санто)
2. Festival povijesti KlioFest 2025, предавање по позиву и промоција књиге (13-16.05.2025, Загреб, Хрватска - Марко Миљковић)
3. University of California, International Graduate Student Conference on the Cold War, тема излагања „From Academia to Economic Diplomacy: The Role of the Center for Yugoslav-American Studies, Research and Exchanges in Florida,” (08-10.05.2025. Санта Барбара, САД – Емилија Цветковић)
4. Università di Padova, гостујуће предавање по позиву на МА програму International Relations and Diplomacy, а на предмету „Nuclear Proliferation and Non-Proliferation“, 08.10.2025. (Падова, Италија - Марко Миљковић)
5. Centar za kulturološka i povijesna istraživanja socijalizma, предавање по позиву *Titova atomska bomba. Jugoslavenski nuklearni program 1948 - 1970.* (27.11.2025, Пула, Хрватска - Марко Миљковић)
6. Agricultural University of Athens, међународна конференција *Spatial Justice in Era of Climate Crisis*, тема излагања „Radical relationality from periphery and Water movements in Commoning Degrowth“ (05-07.12.2025, Атина, Грчка – Милица Кочовић Де Санто)
7. Alfa Bk Univerzitet, међународна конференција *Challenges of Digitalization in Green Economy*, тема излагања „Artificial Intelligence and the Green Economy: A Critical Systems Analysis of Technological Solutionism“ (30.10.2025, Београд, Србија – Милица Кочовић Де Санто)
8. ECREB West University of Timisoara, међународна конференција *TIMTED 2025*, тема излагања „Economic Growth and Financial Development: Some Global Panel Data Evidence“ (22-24.05.2025, Темишвар, Румунија – Владимир Андрић)

Коментар: Листа је непотпуна, будући да радови Александра Матковић нису унети, али сасвим довољна будући да показује веома висок ниво мобилности истраживача, са минимално два догађаја по истраживачу. Листа институција са којима су остварени контакти много је шира.

8. Научна сарадња

Научна сарадња је остварена са следећим институцијама:

1. Leibniz Institute for East and Southeast European Studies (IOS) из Регензбурга. Научна сарадња успостављена потписивањем одговарајућег Меморандума са ИЕН, одржавају се редовни контакти (ИЕН-ДЕИТ, Емилија Цветковић)
2. Woodrow Wilson Center for Scholars, Вашингтон, САД (Марко Миљковић)
3. George Mason University, Вашингтон САД (Емилија Цветковић)
4. Znanstveno-raziskovalno središče Republike Slovenije Koper (ZRS Koper), Марко Миљковић, Емилија Цветковић
5. Faculty of Political and Social Sciences, Scuola Normale Superiore, Center on Social Movement Studies (COSMOS), Фиренца, Италија (Милица Кочовић Де Санто)
6. Università della Calabria, UNICAL, Ренде, Италија (Милица Кочовић Де Санто)

7. Универзитет Јурај Добрила у Пули, Центар за културолошка и повијесна истраживања (ЦКПИС), Марко Миљковић
8. Универзитет у Љубљани, одељење за историју (Марко Миљковић)
9. Association for the Study of Nationalities (ASN), Марко Миљковић
10. Филозофски факултет у Загребу, одељење за историју (Марко Миљковић)

9. Остале научне активности

1. Марко Миљковић је гостујући уредник на специјалном издању *Nationalities Papers* (M21a)
2. Марко Миљковић је члан Радне групе за израду и ажурирање ФУК-а за 2025. годину
3. Владимир Андрић, члан Editorial Board-а Serbian Journal of Management
4. Владимир Андрић, председник организационог одбора међународне конференције *Рударење између наслеђа и будућности: економске, друштвене и еколошке перспективе* (13-14.11.2025, ИЕН)
5. Емилија Цветковић је Координатор тима за медијску стратегију ИЕН
6. Разне друге активности (уређивање часописа, предавања по позиву, менторство у кући и другим НИО, учешће у појединачним активностима унутар ИЕН и слично) – важи за готово све чланове департмана

Коментар: Постоји простор за проширење, али је извесно да ће се то десити кроз реализацију, одржавање и проширивање већ успостављене међународне сарадње која је на одличном нивоу.

10. Препознатљивост департмана

Препознатљивост департмана је на релативно високом нивоу. Када је реч о појављивању у медијима, најозбиљније активности имао је Александар Матковић који је био веома активан у овој области. Треба поменути и активности Марка Миљковића, са великим бројем интервјуа и учествовањем у разним телевизијским емисијама на друштвеним мрежама и разним интернет порталима. У медијима се са својим чланцима и интервјуима појављивала и колегиница Милица Кочовић Де Санто, али и колегиница Емилија Цветковић.

6. УЧЕШЋЕ У РАДУ ДРУГИХ ПРАВНИХ ЛИЦА

Институт економских наука учествује као један од оснивача у друга два правна лица и то у Београдској банкарској академији и Регионалној агенцији за развој и европске интеграције. У исто време Институт је један од оснивача Заједнице института Србије (ЗИС), иако у њој не остварује оснивачка права пошто је Заједница оформљена као удружење грађана.

У току 2025. године није било значајне промене интензитета сарадње између ИЕН и ББА. Спроведене су следеће активности током 2025. године:

- Током године није промењен број предавача Института ангажованих на ББА.
- Један истраживач Института је ангажован у докторским комисијама.
- Институт није добио нити један извештај о одржаним седницама Савета ББА, због чега нису именовани представници за нови сазив.
- ББА није вршила расподелу добити током 2025. године

На седницама Управног одбора је размотрена потреба наставка учешћа ИЕН као оснивача у ББА. Закључено је да није потребна сагласност Матичног министарства као оснивача за промену статуса имајући у виду да није тражена сагласност приликом оснивања.

Крајем 2023. године је започет рад на заједничком пројекту у склопу ЕУ програма ЕСФ+ са РАРЕИ на основу пријаве из 2022. године. Пројекат је завршен крајем 2025. године.

Од 2018. године 50% остварене добити се дели оснивачима у складу са учешћем у власништву. Представник у Скупштини РАРЕИ испред ИЕН је Оливера Јовановић.

Институт економских наука је један од оснивача ЗИС-а. Заједница је Законом препозната као значајан партнер у научном сектору у Србији. Седиште заједнице је враћено 2015. године у зграду у Змај Јовиној 12, у којој је и почела са својим радом. Од повратка ЗИС у зграду повећан је број чланова заједнице за 16, те је остало само неколико Института који нису чланови. На овај начин је обезбеђена далеко већа видљивост ИЕН и свету науке у Србији. Представник ИЕН у председништву ЗИС од јуна 2024. године је Исидора Бераха, а заменик др Јован Зубовић. На предлог ЗИС др Јован Зубовић је именован за члана Комисије за стицање научних звања матичног Министарства.

7. ЗАПОСЛЕНИ У ИНСТИТУТУ

Основне интерне ресурсе ИЕН чине запослени.

У сталном радном односу у децембру 2025. године у Институту је запослено 52 лица, од тога:

- Научни саветник	6
- Виши научни сарадник	16
- Научни сарадник	17
- Истраживач сарадник	5
- Истраживач приправник	1
- Технички сарадници и администрација	7

Докторску дисертацију одбранили су:

- Др Бобан Недељковић, 30.05.2025.
- Др Никола Василић, 17.09.2025.
- Др Емилија Цветковић, 18.12.2025.

Следећи истраживачи су напредовали у звањима:

- Др Соња Ђуричин, научни саветник, 20.06.2025.
- Др Дејана Павловић, виши научни сарадник, 29.01.2025.
- Др Душко Бодрожа, виши научни сарадник, 26.02.2025.
- Др Владимир Андрић, виши научни сарадник, 28.04.2025.
- Др Александар Здравковић, виши научни сарадник, 26.05.2025.
- Др Дијана Штрбац, реизбор научни сарадник, 25.03.2025.
- Др Ђина Ивановић, научни сарадник, 29.04.2025.
- Др Бобан Недељковић, научни сарадник, 23.09.2025.

Следећи истраживачи су засновали радни однос:

- Др Невена Веселиновић, научни сарадник, 01.06.2025. (50%)
- Др Мијат Кустудић, научни сарадник, 13.06.2025.
- Др Лара Лебедински, виши научни сарадник, 01.07.2025.
- Ма Љубивоје Радоњић, истраживач сарадник, 01.09.2025.

У Кабинету директора, за обављање административних, стручних и техничких послова није било новог заснивања радног односа

Крајем децембра 2025. године организована је представа у згради ИЕН поводом дочека Нове 2026. године, а родитељи добили средства за пакетиће за сву децу до 15 година старости, што је финансирано из средстава за режијске трошкове Института.

8. АКТИВНОСТИ НА ИЕН

8.1. ОПШТА АКТА

Током 2025. године је спроведена додатна провера и усаглашавање општих аката ИЕН:

- Стратегија развоја Института економских наука 2026-2030 – Стратегија 30
- Правилник о организацији и накнади трошкова службеног путовања Института економских наука, број 13 од 15.01.2025. године
- Правилник о унутрашњој организацији и систематизацији послова Института економских наука, број 16 од 17.01.2025. године
- Правилник о ближем уређењу јавних набавки, број 383/1 од 29.01.2025.
- Правилник о ближем уређењу набавки изузетих од примене закона о јавним набавкама, број 384/1 од 29.01.2025.
- Пречишћени текст Правилника о раду Института економских наука, број 420/4 од 02.04.2025.
- Програм десетогодишњег научноистраживачког рада Института економских наука за период 2025-2035. године, број 256/2 од 15.05-2025.
- Програм десетогодишњег развоја научноистраживачког подмлатка Института економских наука за период 2025-2035. године, број 256/3 од 15.05-2025.

Судски спорови ИЕН:

Предмет	Одлуке суда	Ток поступка
Марко Маловић - ИЕН 4П1 бр. 622/24	Тужба ради накнаде штете, на име разлике мање исплаћене зараде. Вредност 180.000,00 динара	Поступак у току
П-997/18 од 18.06.2021. Марко Маловић - ИЕН	Апелациони суд у Београду донео је Пресуду Г.ж. 1057/22 19.09.2023. године којом се одбија као неоснована жалба туженог и потврђује пресуда Првог основног суда у Београду.	Институт је 12.02.2024. уложио Ревизију Врховном касационом суду у Београду на пресуду Апелационог суда у Београду.

На прослави годишњице Института 5.12.2025. године додељене су две награде за научни допринос, по трећи пут на основу методологије за оцену истраживача успостављене 2021. године. Награда Ана Јашко, за највећи допринос младих истраживача је додељена Марији Антонијевић МА, а награда за најбољег истраживача др Томислав Поповић је додељена др Милени Којић. Током године је одржан већи број активности у циљу *team building*-а. На дан прославе годишњице института додељене су и јубиларне награде на Институту.

8.2 МЕЂУНАРОДНА И ДОМАЋА САРАДЊА

ИЕН је током 2025. године потписао шест нових уговора о пословној сарадњи.

1. Фискални свет, Београд, 28.02.2025.
2. International Balkan University, Скопје, Македонија, 04.04.2025.
3. Кластер Србија, Београд, 11.03.2025.
4. Друштво Далеки Исток, Београд, 17.12.2025.
5. ИБИСС, Београд, 07.02.2025.
6. РЗС, Београд, 21.02.2025.

8.3. ТРАНСФОРМАЦИЈА ИЕН

Трансформација Института економских наука, која се реализује кроз пројекат Светске Банке *Serbia Accelerating Innovation and Growth Entrepreneurship Project (SAIGE)*, У 2025. години Институт економских наука наставио је са спровођењем активности у оквиру SAIGE Пројекта (*Serbia Accelerating Innovation and Growth Entrepreneurship Project*), усмеравајући институционалне капацитете ка даљем остваривању развојних и трансформационих циљева утврђених Стратегијом '25 и Планом трансформације.

У 2025. години остварене вредности индикатора трансформације указују да је ИЕН ушао у фазу структурног јачања. У односу на *baseline*, забележен је значајан раст кључних финансијских и кадровских показатеља, укључујући раст укупног ИЕН буџета (+46,2%), финансијска средства из не-ЕУ програма (+50,6%), број истраживача (+21,1%) и укупан број запослених (+17,8%). Поред тога, у односу на *baseline*, приходи од трансфера знања и средства обезбеђена из ЕУ програма увећани су за више од шест пута, што указује на снажније позиционирање Института у сегменту екстерног финансирања и сарадње. Иако је у већини структурних и финансијских показатеља остварен напредак у складу са циљаним вредностима, одступање је евидентно у делу који се односи на финансијски исход пројеката пријављених Фонду за науку Републике Србије. Упркос повећаном броју поднетих пријава, одобрена средства остала су испод планираног нивоа, што указује на сложеност и неизвесност националних конкурсних процедура, као и на ограничену предвидивост исхода у овом сегменту финансирања. Ово захтева пажљивије планирање пројектног портфолија и диверзификацију извора финансирања, уз реално сагледавање спољних фактора који утичу на резултат.

У 2025. години значајан сегмент трансформационих активности односио се на сарадњу са међународним институционалним консултантом (ИКС), проф. Ремијем Базилијером, која је обухватила низ тематских састанака са руководиоцима департмана, Пројектном и канцеларијом за трансфер знања, као и уредништвом часописа *Economic Analysis*. Рад је био усмерен на критичку анализу, процену институционалних капацитета и артикулацију могућих праваца даљег развоја. Сарадња је резултирала конкретизовањем препорука и дефинисањем наредних корака који су захтевали додатну разраду и координацију. Имајући у виду обим и стратешки значај започетих активности, Светска банка је одобрила продужење ангажовања ИКС-а за додатних 10 дана, како би се обезбедио континуитет рада и довршила разрада идентификованих приоритета.

У 2025. години настављено је функционисање ПКТО, основане у јуну 2024. године у оквиру SAIGE пројекта, као централизованог механизма за подршку припреми пројектних пријава, имплементацији пројеката и развоју активности трансфера знања. И поред кадровских ограничења током године, активности ПКТО су континуирано спровођене кроз праћење релевантних позива, интерну координацију припреме предлога и унапређење процедура пројектне подршке, чиме је очувана њена структурна улога у процесу институционалне трансформације. Ефекти оваквог приступа видљиви су и у расту екстерног финансирања оствареног кроз пројектне активности.

Развој функције управљања људским ресурсима, започет у оквиру SAIGE пројекта уз подршку консултаната Светске банке, додатно је институционализован ангажовањем стручњака финансираног средствима ИЕН. Током 2025. године тежиште рада било је на увођењу система процене компетенција и изради структурисаних планова професионалног развоја, чиме су постављени темељи за систематичнији и транспарентнији приступ управљању каријерама истраживача.

У 2025. години у оквиру SAIGE пројекта реализоване су студијске посете Уједињеном Краљевству (Лондон), у организацији PIU, и Француској (Париз), уз подршку међународног институционалног консултаната. Стечена сазнања и успостављени контакти допринели су бољем разумевању актуелних кретања у европском истраживачком и иновационом простору, као и сагледавању позиције ИЕН у том контексту, што представља важну основу за даље стратешко планирање и развој.

Током 2025. године, уз сагласност *PIU* и одобрење Светске банке, уштеде остварене у оквиру SAIGE буџета усмерене су ка додатним активностима које нису биле иницијално дефинисане као *Milestones*, али су препознате као стратешки релевантне за даље јачање капацитета ИЕН:

- Тренинг из области машинског учења био је усмерен на упознавање истраживача са савременим алатима за обраду и анализу података, што је посебно значајно у контексту све шире примене вештачке интелигенције у истраживањима у области друштвених наука.
- Додатни SEED пројекат InnoMeter резултирао је развојем валидираног инструмента за мерење иновационих капацитета малих и средњих предузећа, заснованог на систематичном прегледу литературе и емпијском истраживању. Пројекат је поставио основу за даље унапређење и могућу дигитализацију алата, као и за припрему будућих пројектних иницијатива заснованих на развијеној методологији.
- Активност *AI-Enhanced Public Policy Analysis* усмерена је на развој и примену *AI* приступа у анализи јавних политика у оквиру друштвених наука, чиме се проширују методолошки и истраживачки капацитети ИЕН у области примене вештачке интелигенције у SSH домену

Овако усмерено коришћење уштеда омогућило је јачање методолошких компетенција, развој нових истраживачких алата и припрему основа за даље пројектне активности у складу са циљевима трансформације.

У оквиру SAIGE позива намењеног иницијативама у области друштвених и хуманистичких наука (SSH), Институт економских наука поднео је две пројектне пријаве, о чијем финансирању се доношење одлуке очекује у 2026. години.

Институт економских наука добио је од PIU лиценцу за приступ бази *Markets & Markets*, као потврду препознате и доказане компетентности у области анализе тржишта међу институтима који се налазе у процесу трансформације.

Настављено је коришћење услуга компаније *WeGLOBAl*, кроз реализацију седам специјализованих обука у којима је учествовало двадесет истраживача ИЕН. Програм је обухватио теме од значаја за унапређење комуникационих и преговарачких вештина, основе заштите интелектуалне својине, примену савремених метода статистичке анализе и обраде података, јачање дигиталних компетенција, као и управљање истраживачком инфраструктуром у области друштвених и хуманистичких наука. Посебна пажња била је посвећена напредним алатима за квантитативну и квалитативну анализу података, што доприноси методолошком оснаживању истраживачког рада. Поред тога, у сарадњи са EUTA реализоване су три тематске обуке, укључујући тренинг за писање IMPACT секције, програм „Мој први *Horizon*“ и MSCA форум, у којима је учествовало пет истраживача, уз организовање индивидуалних консултативних састанака. Ове активности усмерене су на јачање капацитета за припрему конкурентних пројектних пријава у оквиру *Horizon Europe* програма и на стратешко позиционирање ИЕН у европском истраживачком простору.

Резултати остварени у 2025. години указују да је трансформација прешла из фазе иницијалног успостављања механизма у фазу њихове стабилизације и систематичне примене. У том смислу, кључни фокус даљег рада односи се на одрживост успостављених решења и њихово трајно функционисање у оквиру институционалног система.

Дата центра Србија за друштвене науке (ДЦС) је реализовао следеће активности:

- Онлајн присуство на Генералној скупштини CESSDA ERIC, 18. јуна 2025. године, одржана у Бергену
- Састанак са представницима Министарства науке, технолошког развоја и иновација у мају 2025. године, на тему актуелне ситуације и позиције Дата центра Србија за друштвене науке.

Дигитални репозиторијум радова - ИРИЕС - Током 2025. године, настављен је рад на дигиталном похрањивању свих научноистраживачких резултата истраживача Института, реализованих у склопу пројеката финансираних од стране Министарства науке, технолошког развоја и иновација. ИРИЕС је повезан са кровним порталом за праћење научног учинка у Републици Србији, па су се током године похрањени резултати запослених истраживача неометано харвестовали у национални систем.

Током календарске године унето је 104 нових јединица, од којих је већина објављена 2025. године. У истом периоду евидентирано је више од 40.000 преузимања публикација доступних у репозиторијуму. У репозиторијум је унето 1.949 радова из периода

2005-2025. (закључно са 26.2.2026), који су имали преко 422.000 преузимања из целог света.

Open Journal System је у току 2025. унапређен у нову верзију 3.5.0.1. Сви изазови у функционисању система који су се појавили након имплементације нове верзије благовремено су решавани у сарадњи са ИТ тимом, чиме је обезбеђен континуиран и несметан прилив рукописа за потенцијално објављивање у часописима. Током године, на платформи је публикована 1 монографија, 1 зборник радова и 1 зборник апстраката.

База радова истраживача је у току 2025. функционисала неометано. Унапређена је додавањем нових категорија научних публикација у складу са Правилником о категоризацији и рангирању научних часописа: 80/2024-32, 85/2025-40, 110/2025-87 Евидентиран је унос 123 објављена рада истраживача.

Мрежна инфраструктура - Током године редовно је одржаван Microsoft 365 Exchange сервер.

Веб презентација - Веб презентација ИЕН, на url: www.ien.bg.ac.rs била је доступна током целе године. У току су завршне припреме на изради новог сајта Института.

8.4 РЕАЛИЗОВАНЕ АКТИВНОСТИ ФУНКЦИЈЕ ИНТЕРНЕ РЕВИЗИЈЕ

У складу са Годишњим планом интерне ревизије за 2025. годину, као делом Стратешког плана интерне ревизије за период од 2025-2027. година, током 2025. године спроведене су активности интерне ревизије које обухватају пружање услуга уверавања и саветодавних услуга.

Услуге уверавања обухватиле су ревизију система рада истраживачких департмана, са посебним освртом на сарадњу и координацију са Сектором за основна истраживања, као и ревизију система канцеларијског пословања Института, укључујући административне процесе, вођење пројектне и персоналне документације, архивирање и поступке дигитализације документације. Као резултат ревидирања процеса и активности предмета ревизије, предложене су одређене препоруке и закључне констатације за унапређење интерних контролних механизма у тим процесима.

Саветодавне активности односиле су се на подршку у имплементацији интерних процедура и унапређењу система интерних контрола, посебно у условима измена контролног окружења и нових регулаторних захтева, као и континуиране саветодавне услуге у погледу реализације оперативних активности у сегменту јавних набавки и осталог пословања Института.

Поред наведеног, реализоване су активности планирања и унапређења функције интерне ревизије, полазећи од Глобалних стандарда интерне ревизије, укључујући процену ризика функције интерне ревизије.

Такође, спровођене су активности континуираног праћења реализације препорука из претходног периода, ради процене ефикасности предузетих мера.

9. МЕДИЈСКА КОМУНИКАЦИЈА ИЕН

Активности медијске комуникације у 2025. години реализоване су у складу са стратешким циљевима дефинисаним у Стратегији развоја Института економских наука за период 2026-2030. (Стратегија'30), која препознаје повећање видљивости истраживача и резултата као један од приоритета. У току 2025. године реализоване су следеће активности:

- Веб-сајт ИЕН је редовно ажуриран новим садржајем, уз стална унапређења његових функционалних и визуелних аспеката.
- У складу са планом објава за 2025. годину, налози ИЕН на друштвеним мрежама су редовно ажурирани релевантним садржајем, са минималном фреквенцијом од три објаве недељно.
- У јуну 2025. године покренут је нови Instagram налог ИЕН-а (ien_beograd), са циљем привлачења млађе публике, превасходно доктораната и младих истраживача, као и донатора.
- Успостављен је тим за медијску стратегију са представницима свих шест департмана ИЕН-а, уз ангажовање екстерног сарадника за дизајн и продукцију садржаја. Развијен је интерни приручник за прикупљање вести и садржаја из сваког департмана.
- У августу 2025. имплементирана је интеграција Instagram/Facebook Reels формата, чиме је омогућена ефикаснија алокација ресурса и повећање видљивости видео садржаја на обе платформе.
- Настављена је сарадња са представницима релевантних медија у Србији, са циљем информисања креатора јавних политика и доносилаца одлука, као и шире јавности о значају научно-истраживачких резултата ИЕН.
- Медијска покривеност двеју међународних конференција у организацији ИЕН-а (ISMC 2025 и ECTC 2025) остварила је значајан досег на свим дигиталним платформама.

Анализа учинка публикованог садржаја на друштвеним мрежама ИЕН

За потребе мерења резултата комуникацијских активности ИЕН, примењују се различите метрике и показатељи, као што су: број пратилаца и ангажовање на друштвеним мрежама, број прегледа и досег садржаја, као и број интервјуа и медијских гостовања.

Facebook

Статистички показатељи генерисани су путем аналитичког алата Meta Business Suite.

Facebook профил ИЕН-а на крају 2025. године броји преко 1.400 пратилаца. Реч је о органским резултатима, односно досегу који је постигнут без плаћеног рекламирања. Следећи аналитички приказ даје информације о расту броја пратилаца у периоду од 01. јануара до 31. децембра 2025. године.

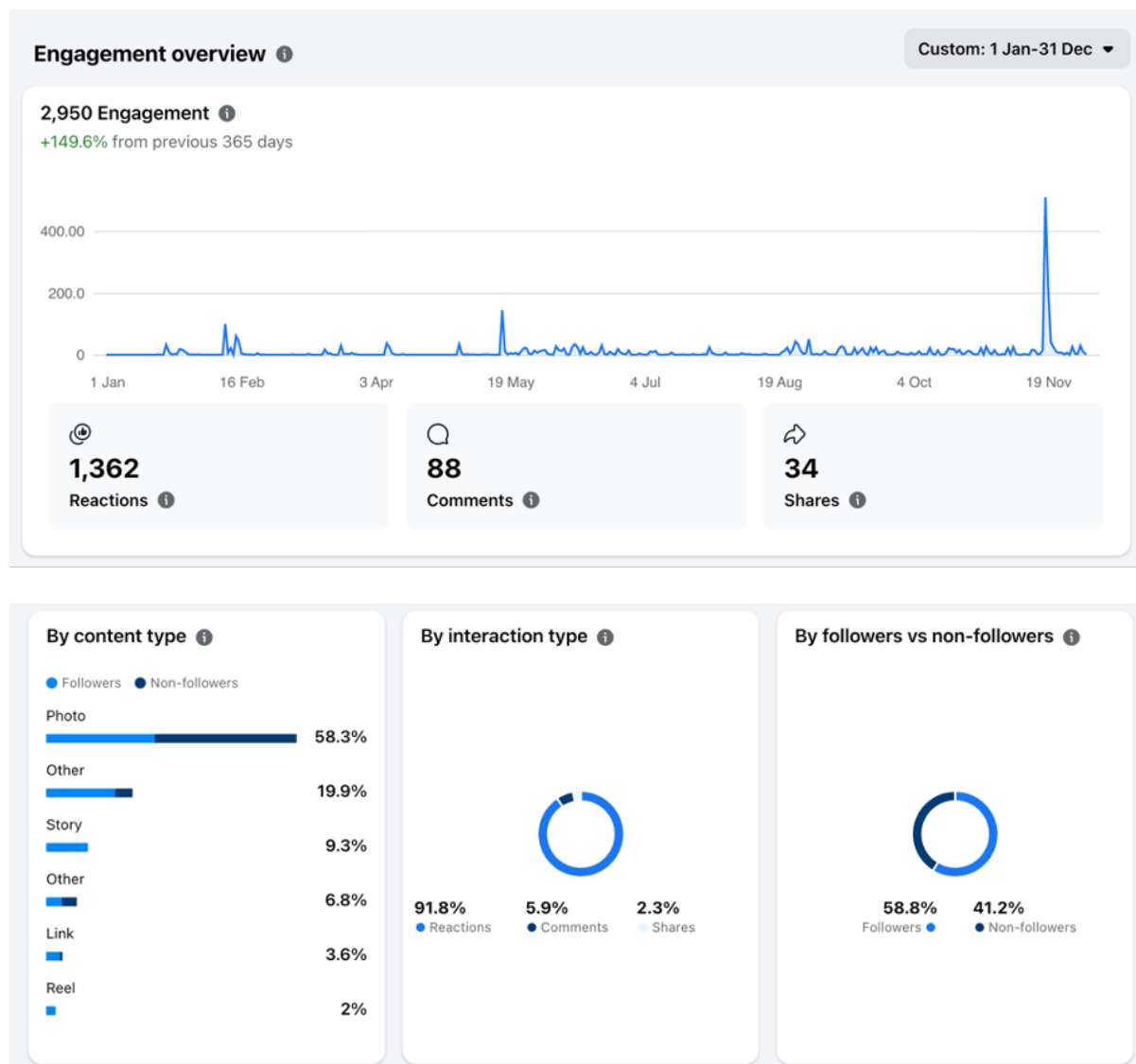
Месец	Број прегледа	Интеракције	Број пратилаца
Јун	4.114 (+183%)	328 (+60.0%)	1.436
Јул	2.863	143	
Август	1.869	56	
Септембар	2.395 (+31%)	258 (+360.7%)	
Октобар	3.892 (+62%)	241	
Новембар	3.520	237	
Децембар	9.996 (+182%)	999 (+319.7%)	

У току 2025. године, Facebook налог Института забележио је значајан раст ангажовања публике. Укупан број интеракција износио је 2.950, што представља повећање од 149,6% у односу на претходних 12 месеци. Највећи део ангажовања чине реакције (91,8%), док коментари (5,9%) и дељења (2,3%) учествују у мањој мери, што указује на стабилно интересовање публике и спремност корисника да реаговањем подрже објављени садржај.

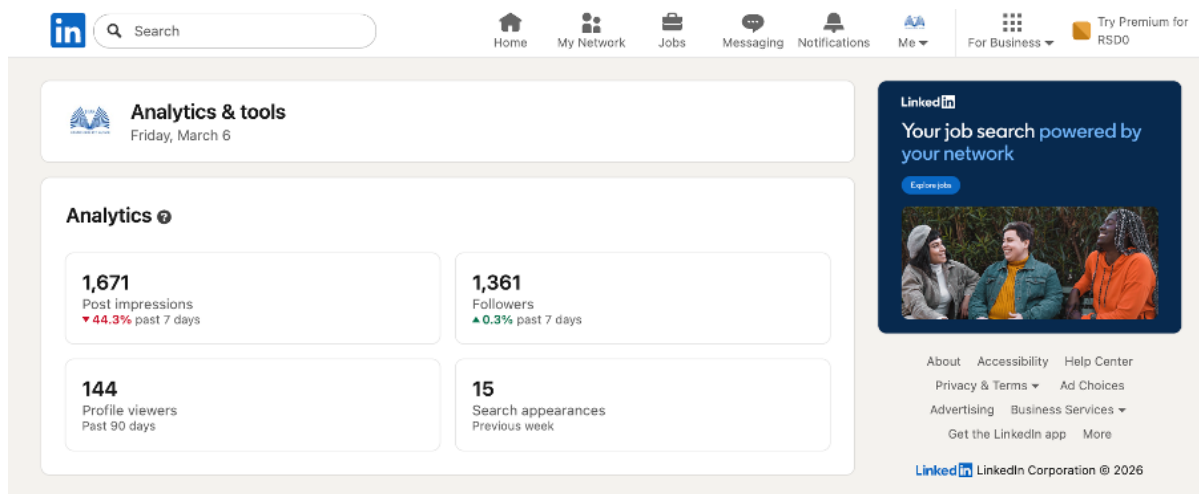
Посматрано према типу садржаја, фотографије су генерисале највећи део интеракција (58,3%), док су остали формати имали мањи удео (објаве друге врсте 19,9%, сторији 9,3%, додатни формати 6,8%, линкови 3,6%, а рилс садржај 2%).

Анализа публике показује да 58,8% интеракција долази од постојећих пратилаца, док 41,2% потиче од корисника који не прате налог, што указује да садржај Института допире и до шире публике ван постојеће заједнице пратилаца.

LinkedIn

Број пратилаца странице ИЕН на пословној друштвеној мрежи LinkedIn на крају 2025. године износи преко 1.070. Реч је о органским резултатима. Следећи аналитички приказ даје информације о импресијама, пратиоцима, прегледима и претрагама странице ИЕН на пословној друштвеној мрежи LinkedIn у претходних седам дана.

Instagram

У јуну 2025. године покренут је Instagram налог ИЕН-а (ien_beograd), који је за седам месеци остварио значајне резултате:

Месец	Прегледи	Пратиоци	Напомена
Јун	16.322	65	Лансирање
Јул	33.734	~100	Сарадња ЕФ
Август	29.921	~130	Паст Reels
Септембар	27.500	~156	ИСМС конф.
Октобар	21.400	183	ЕСТС конф.
Новембар	17.200	209	Стабилизација
Децембар	30.000+	257	+108%, рекорд

Укупан број пратилаца Instagram профила на крају 2025. године износио је 257, са просечним нето месечним растом од 28 нових пратилаца у четвртм кварталу. Децембар је био рекордни месец са 53 нова пратиоца и преко 30.000 прегледа (+108%), при чему је 73% прегледа дошло од корисника који не прате профил. Публика је превасходно млада (18–34 године), са 53,7% жена. Географски досег обухвата Србију (60,7%) и регион. Реч је о органским резултатима.

Најуспешнији садржај на свим платформама чине персонализоване објаве (представљање чланова тима), вести о пројектима и грантовима, као и сажеци друштвено релевантних истраживања.

Збирни преглед

Посматрајући остварени раст броја пратилаца и њихове активности на Facebook, LinkedIn и Instagram налозима ИЕН, може се закључити да је 2025. година била период значајног раста дигиталне присутности Института. Остварени резултати су у складу са циљевима дефинисаним у Стратегији'30, при чему су поједине циљане вредности за 2030. годину већ достигнуте или премашене у првој години реализације. Сви резултати остварени су органски, без улагања у плаћено оглашавање.

Сарадња са медијима

У току 2025. године, сарадња са представницима медија у Србији и иностранству настављена је кроз интервјуе, цитате и медијску покривеност догађаја ИЕН-а:

- Др Косовка Огњеновић, виша научна сарадница Института, цитирана је у чланку BBC News на српском на тему медијалних зарада у Србији и куповне моћи запослених (март 2025).

- Др Јован Зубовић, директор Института, дао је опширан интервју за портал Бизнис.рс на тему акцизне политике и јавног здравља (април 2025), представивши резултате истраживања спроведеног у сарадњи са UNDP-јем и С30.

JOVAN ZUBOVIĆ, DIREKTOR INSTITUTA EKONOMSKIH NAUKA, ZA BIZNIS.RS O AKCIZNOJ POLITICI I JAVNOM ZDRAVLJU

Srbiju pušenje godišnje košta 189 milijardi dinara

INTERVJU INVESTICIJE IZDAJAMO MESEČNIK POREZI POSLOVANJE

5.4.2025 15:20 Autor: Marko Andrejić 35

Jovan Zubović / Foto: IEN

- 10. Европска конференција о контроли дувана (ECTC 2025), одржана у Београду 22–24. октобра 2025, добила је међународну медијску покривеност (портал EU Reporter). На конференцији је усвојена Београдска декларација о опорезивању дувана, коју је подржала СЗО.

NGOs unite for ENSP conference at decisive moment in Europe's anti-tobacco crusade

SHARE:

PUBLISHED 4 MONTHS AGO ON OCTOBER 30, 2025

By Guest Contributor - Opinion

- Др Александар Здравковић, виши научни сарадник Института, дао је интервју за портал *BBC News* на Српском и *Vreme* на тему привредног раста Србије (октобар и новембар 2025).

- О резултатима пројекта “Идентификовање узрока дуготрајне незапослености старијих жена у Србији и Северној Македонији” извештавао је дневни лист *Политика*.

Посматрајући број реализованих гостовања истраживача ИЕН у медијима и медијских објава о ИЕН у току 2025. године, може се закључити да је пројектовани раст остварен.

10. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ

10.1 ПРИХОДИ

Институт је током 2025. године остварио укупне приходе у износу од 223.169 хиљада РСД, при чему су пословни приходи у износу од 223.094 хиљаде РСД доминантни. Износ од 3.933 хиљаде РСД је приликом израде годишњег Извештаја о пословању за 2025. годину евидентиран на пасивним временским разграничењима, као приход будућег периода, из разлога што у овом периоду нису у потпуности реализовани пројекти по основу којих је приход реализован или наплаћен.

Разграничени приходи се односе на следеће пројекте:

- Пројекат Фонда за науку РС: Empowering Participation in Culture and Architecture: Activating Local Resources for and with Community EPICA (134 хиљаде РСД);
- Пројекат Фонда за науку РС: Research on Occupational Change in the Serbian Labour Market: Identifying Trends for Future Workforce Developments and Policy Responses ROCS (1.849 хиљада РСД);
- SAIGE Пројекат акцелерације иновација и подстицања раста предузетништва у Републици Србији (201 хиљада РСД);
- Пројекат Министарства науке, технолошког развоја и иновација: Иновациони пулс – оцена и праћење перформанси стартап и иновационог екосистема Републике Србије (29 хиљада РСД);
- Пројекат Tobacco Taxation in Eastern Europe (591 хиљада РСД);
- Пројекат ГИЗ-а: Conducting study on dual education (1.129 хиљада РСД).

За обрачун разграничених прихода је коришћен званични средњи курс динара на дан 31.12.2025. године (курсна листа НБС): ЕУР 117,2820 и УСД 99,9165.

Структура прихода ИЕН у 2025. години

Позиције прихода	План 2025. (у РСД)	Реализација 2025. (у РСД)
Приходи од Министарства	175.030.000	171.637.842
Приходи од пројеката Фонда за науку РС	820.000	178.836
Приходи од осталих пројеката	56.040.000	51.277.312
Приходи од учешћа у добити	200.000	14.002
Остали непоменути приходи	200.000	61.409
Укупни приходи	232.290.000	223.169.401

Планиране вредности прихода су преузете из Коригованог финансијског плана ИЕН из децембра 2025. године. Реализоване вредности прихода су анализиране на основу финансијских извештаја Института и друге интерне документације:

- Укупни приходи који су реализовани у 2025. години су за око 4% нижи у односу на планирану вредност;

- Реализовани приходи од Министарства су скоро на нивоу планираних прихода (одступање је на нивоу од свега 2%). Приходи од Министарства у 2025. години чине 77% укупно реализованих прихода, што је нешто више у односу на учешће у претходне две године;
- Приходи од пројекта Фонда за науку РС су реализовани на нивоу који је нижи у односу на план, због преноса дела активности и трошкова који се односе на пројекат у оквиру програма сарадње српске науке са дијаспором Фонда за науку Републике Србије из 2025. у 2026. годину;
- Приходи од осталих пројеката су реализовани у вредности која је за око 8% нижа у односу на планирану и у највећем делу се односе на међународне пројекте које су финансирани Европска комисија (програм Европског социјалног фонда плус, програм CoARA), Вишеград фонд, Blumberg иницијатива и Немачка организација за међународну сарадњу (GIZ), као и на пројекат Иновациони пулс који је финансирало Министарство науке, технолошког развоја и иновација.
- Приходи по основу SAIGE Пројекта акцелерације иновација и подстицања раста предузетништва у Републици Србији су релевантан извор прихода чија је намена финансирање процеса трансформације ИЕН. У оквиру SAIGE пројекта су у 2025. години реализована два пројекта у оквиру SEED програма и завршена је реализација SEED пројекта, PoC пројекта и колаборативног PoC пројекта са Археолошким институтом;
- Део прихода од осталих пројеката се односи на приходе по основу пружања услуга подршке другим институтима за креирање и одржавање институционалних репозиторијума научних радова у склопу програма успостављања платформе за отворену науку. Сprovedена су и истраживања тржишта за потребе PoC пројекта других научноистраживачких организација у Србији, као и пројекти за потребе Републичког завода за статистику. Реализовани су и приходи по основу наплаћених котизација за објављивање радова у ИЕН часопису *Journal of Women's Entrepreneurship and Education (JWEE)*;
- Приходи од учешћа у добити, које ИЕН остварује на основу оснивачких права која има у два повезана правна лица (Београдска банкарска академија – Факултет за банкарство, осигурање и финансије - ББА; Регионална агенција за развој– РАРЕИ), су само делимично реализовани у односу на планиране вредности и то на име учешћа у добити РАРЕИ;
- Остали непоменути приходи реализовани у 2025. години се односе на остале финансијске приходе и остале расходе и мањи су од планираних вредности, јер очекивано повећање позитивних курсних разлика није реализовано.

Програмом рада и развоја Института економских наука за период 2021-2025. година (Стратегија'25) су уведени индикатори за праћење пословних резултата. Планиране вредности индикатора су преузете из Стратегије'25, док су реализоване вредности анализирани на основу финансијских извештаја Института и друге интерне документације.

Финансијски индикатори успеха

Индикатори	План 2025.	Реализација 2025.
Стопа раста прихода (%)	4,0	7,2
Број конкурентних пројеката (бр.)	5	7
Број осталих пројеката (бр.)*	10	10
Зараде из институционалног финансирања (%)	73,0	72,6

* ангажовање на COST акцијама није укључено у укупан број пројеката

Реализоване вредности финансијских индикатора успеха у 2025. години бележе одређена одступања у односу на планиране вредности:

- Приходи су у 2025. повећани у односу на претходну годину за око 7%, што је више у односу на планирану стопу раста прихода. Повећање је резултат повећања прихода од Министарства, прихода од SAIGE пројекта и реализације нових међународних пројеката;
- Број конкурентних пројеката је већи у односу на планирани број и поред пројеката Фонда за науку РС обухвата и пројекте ESF+ фонда Европске комисије, CoARA пројекат и пројекте Вишеград фонда у којима је Институт носилац;
- Број осталих пројеката који су реализовани у 2025. години је на нивоу планираног броја;
- Учешће нето зарада запослених из институционалног финансирања у укупним зарадама, накнадама и осталим личним расходима је у 2025. години на нивоу планираних вредности за 2025. годину, али веће у односу на учешће реализовано у 2024. години. Износ средстава која су примљена од Министарства на име зарада је повећан, као и број запослених. Учешће зарада запослених из осталих извора и накнада спољних сарадника је у 2025. години нешто ниже у односу на претходну годину. Зараде запослених из осталих извора се доминантно односе на зараде истраживача Института на име учешћа у реализацији пројеката. Накнаде спољних сарадника се пре свега односе на накнаде сарадника који су ангажовани за реализацију пројеката.

10.2 РАСХОДИ

Институт је током 2025. године остварио укупне расходе у износу од 223.122 хиљаде РСД, при чему су пословни расходи у износу од 222.837 хиљада РСД доминантни. Планиране вредности расхода су преузете из Коригованог финансијског плана ИЕН из децембра 2025. године, док су реализоване вредности анализиране на основу финансијских извештаја Института и друге интерне документације.

Структура расхода ИЕН у 2025. години

Позиције расхода	Конто	План 2025. (у РСД)	Реализација 2025. (у РСД)
Канцеларијски и остали материјал	512	410.000	242.276
Унутрашње уређење простора, одржавање опреме и сервисне услуге	532	2.880.000	1.780.488
Ситан инвентар	515	150.000	30.840
Електрична енергија и даљинско грејање	513	700.000	572.905
Зараде, ауторски уговори, уговори о делу и остали уговори	520; 521; 522; 523; 525	190.000.000	187.724.685
Накнаде трошкова запосленима и другим правним лицима	529	5.850.000	5.474.399
Поштанске услуге, фиксна и мобилна телефонија	5315	200.000	184.097
Закуп пословног простора и опреме	533	2.320.000	2.245.417
Штампање публикација и промотивног материјала	535; 550	950.000	741.175
Дизајн публикација и промотивног материјала	5359	840.000	822.788
Партнерске институције	5360	1.740.000	1.736.903
Анкетна истраживања и прикупљање података	5369	4.200.000	4,038.632
Развој ИТ програма	5374	1.770.000	1.758.384
Развој и имплементација AI модула	5374	960.000	926.200
Комуналне услуге	5392	260.000	249.271
Услуге заштите на раду и заштите од пожара	5393	480.000	237.619
Превод и лекторисање	5399	980.000	866.415
Одржавање сајта и друштвених мрежа	5399	816.000	770.400
Амортизација	5400	3.500.000	3.170.551
Адвокати	5501	400.000	352.000
Књиговодствене услуге	5502	984.000	984.000
Саветодавне (експертске) услуге	5504	1.160.000	816.253
Стручно усавршавање и котизације	5505	2.364.000	616.632
Накнаде за лиценце и софтвере	5506	1.350.000	667.736
Услуге одржавања локалне мреже и сервера	5509	1.500.000	1.485.968
Остале непроизводне услуге	5508; 5509	143.000	129.835
Репрезентација	551	1.700.000	1.060.813

Здравствене услуге и осигурање запослених од последица несрећних случајева	550; 552	940.000	797.432
Чланарине	554	560.000	518.755
Надокнада за инвалида; локалне комуналне таксе и порези	555	1.550.000	1.540.420
Платни промет	553	300.000	222.984
Таксе, претплате и остали нематеријални трошкови	559	83.000	70.699
Остали непоменути расходи (финансијски и остали расходи)	56,57,58	200.000	285.300
Укупно		232.240.000	223.122.276

Реализоване вредности расхода у 2025. години бележе одређена одступања у односу на планиране вредности у истом периоду:

- Трошкови материјала и одржавања су у укупном износу за око 40% мањи у односу на планирану вредност, захваљујући мање реализованим трошковима унутрашњег уређења простора, али и значајно мањем коришћењу потрошног материјала у односу на планиран. Трошкови сервисних услуга су реализовани у износу који је нижи у односу на планиран, јер није било потребе за додатним сервисом опреме;
- Трошкови зарада, накнада зарада, затим трошкови накнада на име ауторских, уговора о делу и осталих уговора су на релативно истом нивоу као и планирани трошкови, захваљујући корекцији финансијског плана након одобравања нових пројеката и повећања накнада по том основу;
- Трошкови накнада службених путовања су нешто мањи у односу на планирану вредност, јер су одређена путовања у склопу реализације пројеката одложена за 2026. годину, а одређена нереализована;
- Трошкови закупа су реализовани на нивоу који је планиран и односе се на закуп пословног простора и закуп сала за потребе организације догађаја у оквиру реализације пројеката;
- Реализовани трошкови штампања публикација и промотивног материјала чине око 78% вредности планираних трошкова због објављивања одређеног броја публикација само у електронском облику и одлагања услуге штампања дела промотивног материјала за 2026. годину;
- Трошкови који се односе на партнере /подизвођаче ангажоване у реализацији пројекта су у 2025. години реализовани у планираном износу;
- Остали трошкови производних услуга су на нивоу планираних вредности. Најзначајнији међу њима су трошкови развоја *IT* програма, *AI* модула, трошкови анкетног истраживања и графичког дизајна за потребе реализације пројеката;
- Трошкови амортизације су нешто испод планиране вредности;
- Реализовани трошкови књиговодствених услуга и трошкови одржавања локалне мреже и сервера су на нивоу планираних, док су трошкови експертских услуга за потребе реализације пројеката, трошкови накнада за лиценце и софтвере и трошкови репрезентације на nižем нивоу у односу на план;

- Трошкови стручног усавршавања и котизација су значајно нижи у односу на планирану вредност, јер је публикување одређеног броја радова и учешће на неким конференцијама који подразумевају трошак котизација одложени за наредну годину или су радови објављени у другим часописима који не захтевају трошак;
- Већина осталих нематеријалних трошкова је реализована на нешто нижем нивоу у односу на планиране (трошкови чланарина, здравствених услуга, платног промета, накнада и сл.);
- Финансијски и остали расходи бележе повећање у односу на план, јер су негативне курсне разлике веће од планираних.

10.3 ИМОВИНА, ОБАВЕЗЕ И КАПИТАЛ

Институт је током 2025. године реализовао набавку опреме у вредности од 3.517 хиљада РСД. Набавка се односи на рачунарску опрему (лаптоп рачунари, десктоп рачунар и монитор), видео конференцијску опрему и клима уређаје.

Набавка имовине у 2025. години

Позиције издатака	План 2025. (у РСД)	Реализација 2025. (у РСД)
Рачунарска и видео конференцијска опрема	3.220.000	2.978.460
Канцеларијски намештај	40.000	0
Клима уређаји	540.000	533.845
Књиге	120.000	4.592
Укупни издаци	3.920.000	3.516.897

Институт на дан 31.12.2025. године бележи потраживања од купаца у износу од 1.525 хиљада РСД, као и неизмирене обавезе из пословања у износу од 685 хиљада РСД. Вредност потраживања од купаца је значајно мања у односу на 2024. годину, док је вредност обавеза из пословања незнатно већа у односу на 2024. годину.

Нераспоређена добит Института ранијих година на дан 31.12.2025. године износи укупно 2.118 хиљада РСД, док нето добитак за текућу 2025. годину износи 47 хиљада РСД. Обавеза по основу распоређене добити се у складу са Законом користи у сврху подстицања истраживача ИЕН за објављивање радова у референтним часописима. Обавезе према запосленима по овом основу износе 1.524 хиљаде РСД.

У Београду,

Март 2026. године

Директор

др Јован Зубовић